

**Sør-Varanger
kommune**

- en grensesprengende
kommune -

ØKONOMIPLAN 2020-2023

ÅRSBUDSJETT 2020

KOMMUNESTYRETS VEDTAK

WWW.SOR-VARANGER.KOMMUNE.NO

Innhold

Rådmannens innledning.....	5
Rammebudsjettering.....	9
Kommunestyrets vedtak	9
Demografi.....	13
Demografi.....	15
Plangrunnlaget	17
Plangrunnlaget	17
Status kommunale planer	18
Kommuneplanens samfunnsdel.....	18
Vedtatte planer	18
Planer som er under utarbeidelse.....	19
Kommuneplanens arealdel 2018-2030	21
Status og rammebetingelser	21
Hovedbudskap.....	21
Føringer og pålegg fra staten	21
Hovedbudskap.....	23
Driftsbudsjettet	25
Sentrale inntekter.....	25
Skatt på inntekt og formue	25
Ordinært rammetilskudd	25
Skatt på eiendom	26
Kraftinntekter.....	26
Andre generelle statstilskudd	26
Sentrale utgifter	27
Finansinntekter og -utgifter	27
Renteinntekter og utbytte	28
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	28
Avdrag på lån.....	28
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner	28
Økonomisk utvikling i planperioden	29
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	29
Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter	30
Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter	31

Netto lånegjeld i kroner per innbygger	32
Bolyst	33
Overføringer til særbedrifter	34
Kommunens hovedområder	36
Administrasjon	37
Utfordringer og strategi	38
Driftsbudsjett.....	38
Fordeling på hovedart	38
Fordeling per virksomhetsområde	39
Driftsbudsjett med endringer.....	39
Sammendrag budsjett	40
Innsparingstiltak	40
Nye tiltak	40
Kultur og oppvekst	41
Utfordringer og strategi	42
Driftsbudsjett.....	44
Fordeling på hovedart	44
Fordeling per virksomhetsområde	44
Driftsbudsjett med endringer.....	45
Sammendrag budsjett	45
Innsparingstiltak	46
Helse, omsorg og velferd.....	47
Utfordringer og strategi	48
Driftsbudsjett.....	51
Fordeling på hovedart	51
Fordeling per virksomhetsområde	51
Driftsbudsjett med endringer.....	52
Sammendrag budsjett	52
Innsparingstiltak	54
Nye tiltak	57
Teknisk.....	58
Utfordringer og strategi	58
Driftsbudsjett.....	59
Fordeling på hovedart	59

Fordeling per virksomhetsområde	60
Driftsbudsjett med endringer.....	60
Sammendrag budsjett	60
Nye tiltak	61
Finans	63
Driftsbudsjett.....	64
Fordeling på hovedart	64
Fordeling per virksomhetsområde	64
Driftsbudsjett med endringer.....	64
Investeringsbudsjettet	66
Investeringsbehov og planer for kommunen.....	66
Selvkost.....	68
Andre investeringer.....	68
Administrasjon	68
Helse, omsorg og velferd.....	68
Teknisk.....	69
Finans	71
Oversikt Investering og finansiering.....	72
Vedlegg.....	72
Budsjettskjema 3 – Oversikt Drift	73
Vedlegg – Forskriftsrapporter	75
Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet	75
Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet	76
Budsjettskjema 2A – Investering.....	78
Budsjettskjema 2B – per område	79
Budsjettskjema 4 – Oversikt Investering.....	80
Andre investeringer.....	81
Selvkost.....	82

Rådmannens innledning

En ny kommunestyreperiode er i gang og det første budsjettet for denne perioden skal behandles og vedtas. Rådmannen vil benytte anledningen til å gratulere alle med valget og ønske alle nyvalgte og tidligere medlemmer av kommunestyret lykke til med det viktige budsjettarbeidet. Budsjettforslaget gir dere et beslutningsgrunnlag nå som Kommunestyret skal behandle og vedta kommunens budsjett 2020 og økonomiplan for perioden 2020-2023.

Budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 er kommunens første budsjett som skal vedtas etter økonomibestemmelsene i den nye kommuneloven som trer i kraft fra 1. januar 2020. Den nye loven har større fokus på langsiktighet, og innfører en generell plikt til at kommunen forvalter sin økonomi slik at at den økonomiske handleevnen ivaretas over tid. Arbeidet med økonomiplanen har derfor hatt et større fokus i dette budsjettframlegget enn det som har vært praksis tidligere.

Et forsvarlig og godt tjenestetilbud med en trygg økonomistyring er rådmannens målsetting med ledelse av kommunen. Gjennom god kontroll og ansvarlig økonomistyring vil kommunen stå rustet til å takle endrede rammebetingelser, utforutsette hendelser og økonomiske utfordringer. Kommunen har et godt økonomisk utgangspunkt, med forholdsvis høye brutto driftsinntekter målt pr innbygger, her ligger vi godt over gjennomsnittet for norske kommuner. Samtidig er kostnadsnivået høyere enn i sammenlignbare kommuner, noe som også for 2020 utløser et omstillingsbehov i størrelsesorden 17,9 mill.kr. Økonomiplanen viser at det vil være behov for innsparinger også i årene fremover for å sikre økonomisk bærekraft.

Når rådmannen nå legger frem sitt budsjettforslag er det med utgangspunkt i de tre spørsmålene som stilles ved alt planarbeid;

- Hvor er vi ?
- Hvor skal vi ?
- Hvordan kommer vi dit ?

Den nye kommuneloven fastslår at økonomiplanarbeidet skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp. Planarbeid blir derfor stadig viktigere i styring av kommunen. I forrige kommunestyreperiode var det stort fokus på planarbeid. Noen planer ble fullført, mens noe arbeid gjenstår fortsatt før de to store planene, Oppvekstplan og Helse, omsorg og velferdsplan, er ferdigstilt. Planarbeidene vil bli sluttført i løpet av 2020, men rådmannen vil også fremholde at prosessen med utvikling av planene er like viktige som det ferdige produkt. Budsjettforutsetningene i dette budsjettet bygger derfor på eksisterende planverk og planer under arbeid og konsekvenser av de mål og strategier som er vedtatt i planene.

Demografien er en av kommunens største utfordring i årene fremover. Befolkningen i Sør-Varanger blir stadig eldre og barnetallet er fortsatt på vei ned. Bare de siste 15 årene er barnetallet redusert med hele 280 barn, samtidig som det har vært en økning på i overkant av 400 personer i aldersgruppen 67 +. Mot 2040 vil kommunen gå mot en utvikling hvor vi vil ha flere eldre enn barn. Dette medfører at vi må planlegge for nye løsninger og god ressursutnyttelse om vi skal kunne tilby forsvarlige helse- og omsorgstjenester fremover. Rådmannen mener det er nødvendig å se på strukturen innenfor grunnskole for å møte utviklingen.

Etter SSB sine beregninger er befolkningsveksten 2040 forventet svakere i Sør-Varanger enn i resten av landet og utviklingen er også svakere enn i Finnmark for øvrig. Statistikken for de siste årene viser at det

er innvandring som står for befolkningsveksten i kommunen. Dersom kommunen ikke hadde hatt innvandring og bosetting av flyktninger ville kommunen hatt negativ befolkningsvekst flere år tilbake.

Kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 peker ut 5 satsingsområder som skal bidra til bærekraftig samfunn;

- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Barn og ungdom
- Kompetansebygging
- Folkehelse

I budsjettarbeidet har vi fokus på at satsingene skal synliggjøres og at de forslåtte tiltak skal ivareta, og er innenfor de vedtatte satsingsområdene. Budsjettene fremover skal forankres i vedtatt planverk og dette vil ha ytterligere fokus i det kommunale budsjettarbeidet.

Næringsutvikling

Kommunestyret vedtok nylig en **Strategisk næringsplan** hvor det fremkommer fire utvalgte strategier; næringsvennlig kommune, attraktiv by, moderne infrastruktur og innovativt næringsliv. Det er gjennom disse strategiene at vi skal oppnå visjonen om en «*Innovativ kommune som samarbeider om nye løsninger*». For å ivareta dette er det ifølge planen nødvendig med *en handlekraftig og sterk administrasjon*. Rådmannen har høsten 2019 foretatt en evaluering av næringssjef i samarbeid med KNH og det fremkommer nokså entydig at næringslivet ser behov for en næringssjef med hensyn på både utvikling og som brobygger.

Sør-Varanger kommune er i en særstilling med et heleid kommunalt omstillingsselskap, Sør-Varanger utvikling AS (SVU). SVU AS er nå halvveis i prosjektperioden på tilsammen 6 år. Det pågår en midtveisevaluering av prosjektet som vil vise hvordan omstillingsarbeidet har lyktes hittil, samtidig som det nødvendig å si noe om fremtiden og hvordan SVU AS skal implementeres i mor-organisasjon. Etter rådmannens vurdering er forsvarlig å se kommunens eget næringsarbeid allerede nå i tett sammenheng med det arbeidet som pågår i SVU AS. Rådmannen foreslår derfor at prioriterte kommunale næringsoppgaver, i en avgrenset periode, ivaretas av jordbrukssjefen, innenfor den økonomiske rammen i plan- og utviklingsavdelingens budsjett for 2020. I løpet av første halvår 2020 vil kommunestyret bli forelagt et forslag til hvordan næringsarbeidet i kommunen, i tett samarbeid med SVU AS kan ivaretas de 3 siste årene av omstillingsprosjektet.

Infrastruktur

En effektiv, moderne og fremtidsrettet infrastruktur vektlegges gjennom kommuneplanen for at kommunen skal bidra til å være et foretrukket etableringssted for ungdom, bedrifter og tilflyttere. Fortetting med bolig, næring og transport av «*det historiske sentrum*» er et av målområdene for utviklingen av kommunen. Fremkommelige og trygge veier, sikker og pålitelig vannforsyning, miljøriktige avfalls løsninger, trivelige friområder og egnede formålsbygg er blant våre kjerneoppgaver når planverk utarbeides.

Det pågår mye arbeid hva angår planlegging og tilrettelegging av infrastruktur. Fra større prosjekter som tilrettelegger for næringsaktivitet gjennom attraktive havneareal til mindre folkehelseprosjekter som planlegging av turløyper og friluftsområder. Vi er også godt i gang med arbeidet med byplan og veiplan.

For 2020 har rådmannen prioritert å fortsette utbygging av Skytterhusfjellet boligområde, da vi erfarer at det er fortsatt etterspørsel etter boligtomter i området.

Barn og ungdom

Gjennom kommuneplanen er det satt fokus både på faglig og sosial utvikling for barn og unge. Gode oppvekstmiljø skal bidra til trygghet, trivsel og tilhørighet. Medbestemmelse fra de unge skal vektlegges både ved planlegging og beslutninger.

Kommunen står forholdsvis godt rustet med hensyn på fysiske skole og barnehagemiljø med godt tilpassede formålsbygg. Til nytt skoleår ble det åpnet en ny barne- og ungdomsskole for området Sandnes og Bjørnevatn. Beslutningene om å bygge nye skolebygg viser at kommunestyret har et høyt ambisjonsnivå for våre barn og unge og er en viktig satsing på utdanning og gode læringsmiljø. Samtidig er ikke bare skolen et sted for læring, men også et sted å samles til både sportslige og kreative aktiviteter. Sandnes og Bjørnevatn skole, med Sentralhallen, er blitt en storstue for hele kommunen. Her er det rom for både idrett og kultur, men også et uteområde som inspirerer til lek og moro for alle barn.

Selv om kommunen har en utvidet satsing innenfor området barn og unge blir det færre barn i vår kommune. Bare de siste 15 år har barnetallet gått ned med hele 280 personer i alderen 0-19 år. Dette er utfordrende, også økonomisk, da dette gir nedtrekk på de økonomiske rammene til grunnskolene. Rådmannen har fulgt opparbeidet med å se på struktur for grunnskoleområdet og foreslår endringer i skolestrukturen allerede for budsjett 2020.

Kompetansebygging

Gjennom kommuneplanen har kommunestyret vedtatt en ambisjon om at Sør-Varanger skal være et senter for innovasjon og kompetanseutvikling i Øst-Finnmark. I slik satsing vil det være naturlig med et tett samarbeid med UIT, gjennom Campus Kirkenes. Kommunen har stort behov for både grunn- og videreutdanning av sykepleiere og lærere. Det hadde vært ønskelig om UIT hadde utvidet sitt tilbud og hatt en årlig satsing på utdanningstilbud innenfor disse områdene i Sør-Varanger. Rådmannen savner også lokale tilbud for videreutdanning i fag for lærere i grunnskolen. Inneværende skoleår har vi om lag 40 lærer og ledere på videreutdanning, men kun 3 av disse tar videreutdanning gjennom UIT. Det samme er tilfelle i forhold til etterutdanningstilbud innenfor barnehager og skoler. I dag har Sør-Varanger kommune, sammen med de øvrige kommunene i Øst-Finnmark, en avtale med Høgskolen Innlandet på Hamar om etterutdanning for både barnehagelærere og lærere. Denne satsingen er viktig for å skape et kompetanseløft for hele oppvekstsektoren i regionen.

Kommunen har i dag 20 lærlinger. Det har vært en satsing på opprettelse av lærlingeplasser og det er opprettet flere lærlingplasser de siste årene. Også for økonomiplanperioden er dette en satsing. Arbeidet med så mange lærlinger er krevende, men samtidig gir dette kommunen en fagkompetanse som vi har behov for, særlig innenfor omsorgs- og barnehageyrkene. Det er et mål at kommunens andel av ufaglærte stadig skal gå ned.

Folkehelse

Folkehelseperspektivet skal være med i all planlegging fremover, så også i budsjett og økonomiplanarbeidet. Det er et mål at kommunen skal ha aktive og engasjerte innbyggere. Å styrke det forebyggende og helsefremmende arbeidet vil dempe veksten i offentlig tjenesteproduksjon innenfor helse- og omsorgsområdet. Et godt systematisk folkehelsearbeid er en satsing innenfor alle tjenesteområdene. Rådmannen foreslår også en videreføring av folkehelsekoordinatorarbeidet og

frisklivssentralen. I oktober 2018 vedtok kommunestyret Kommunedelplan for fysisk aktivitet, idrett og friluftsliv 2018-2028. I planen redegjøres for flere gode tiltak som vil skape trivsel, bolyst og et aktive innbyggere. Gjennom planen ble det vedtatt å gjeninnføre stillingen som idrettskonsulent.

I forrige kommunestyreperiode kom kommunen i gang med Kommune 3.0 prosjektet, Samskapning 3.0. Her er blant annet samskapning med frivillig sektor et av satsingsområdene. De frivilliges innsats i Sør-Varanger er viktig for bygge et bærekraftig samfunn og Frivillighetssentral er et av mange gode tiltak innenfor frivilligheten. Innsatsen de frivillige legger ned har betydning for enkeltmennesker, men også for vårt lokalsamfunn.

Avslutning

Med dette legger rådmannen frem sitt forslag til økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett for 2020. Rådmannen mener budsjettet bygger på en ansvarlig økonomistyring, med en nødvendig avsetning til fremtidige økonomiske utfordringer, samtidig som det tas høyde for den demografiutfordring kommunen har i dag og fremover vil stå overfor.

Rammebudsjettering

Rådmann har lagt om budsjetteringsrutinene for planperioden 2020-2023. Som det fremgår i dokumentet består endringen i at man har gått fra detaljert budsjettering til rammebudsjettering. Dette er i tråd med vanlig budsjetteringsrutine i landet for øvrig, og anses å være en mer hensiktsmessig metode for en kommune i omstilling. Rådmann har tatt utgangspunkt i forventede inntekter og hensyntatt fremtidig økning i rente- og avdragsutgifter for 2020. Deretter er driftsrammene fordelt utover i organisasjonen.

Pensjon er budsjettet etter en ny modell i 2020 i forhold til 2019. Pensjonskostnaden knyttet til aktive ansatte budsjetteres på enhetene, mens reguleringspremie, oppsatte rettigheter, administrasjonskostnad og premieavvik budsjetteres på finansområdet. Det betyr budsjetteknisk at det er en høy kostnad til pensjon fordelt på enhetene, mens det fremstår som en inntekt på finansområdet. Denne metoden praktiseres også i andre kommuner. Samlet er pensjonskostnaden på 64,8 mill.kroner.

Tidligere har budsjettdokumentet til Sør-Varanger kommune også inneholdt økonomiske analyser innenfor de enkelte områdene. Dette er analyser som gir en oversikt over status for kommunens tjenester der en er i dag, altså "Hvor er vi?". Det er høsten 2019 utarbeidet en nøkkeltallsanalyse basert på regnskapstallene for 2018 som gir et grunnlag for å ta stilling til økonomiske prioriteringer. Nøkkeltallsanalysen 2019 er lagt til grunn i budsjettdokumentet.

Budsjettdokumentet vil i det følgende gi en beskrivelse av rammer, prioriteringer og utfordringsområder. Det vil også gi en beskrivelse på endringer fra budsjett 2019 til forslag budsjett 2020 per tjenesteområde på nettoramme.

Investeringsbudsjettet presenteres som eget kapittel med tilhørende beskrivelser av prosjektene.

Kommunestyret skal som følge av ny kommunelov vedta handlingsregler for noen økonomiske måltall i budsjettet. Det er særlig netto driftsresultat, størrelse på disposisjonsfond og lånegjeld, samt andel av egenkapital til nye investeringer som det skal settes føringer for. I rådmanns budsjettforslag 2020 ble det foreslått å følge teknisk beregningsutvalg sin anbefaling om å budsjettere med en avsetning til disposisjonsfond på 1,75% av driftsinntektene. I kommunestyrets vedtak er det vedtatt å avsette 0,6% til disposisjonsfond.

Budsjettdokumentet er justert i henhold til kommunestyrets vedtak.

Kommunestyrets vedtak

Det er avvik mellom endelig vedtak og ordlyden i vedtaket. Gjør oppmerksom på følgende punkter:

1. Riktig sum for omstillings- og salderingstiltak er 7,19 mill.kroner
2. Avsetning til disposisjonsfond for 2020 er 6,09 mill.kroner
3. Investeringsbudsjett er vedtatt med følgende endringer:
 - Riving av Malmklang er ikke vedtatt
 - Barentshallene KF innvilges midler til "Pumphuset", Jf. verbalforslag nederst i vedtaket.

Kommunestyret sitt vedtak i sak 101/19

Budsjett og økonomiplan 2020-2023 vedtas med de mål og premisser for kommunens tjenesteproduksjon som fremgår av budsjettdokumentet.

1. Driftsbudsjettet vedtas i balanse. Omstillings- og salderingstiltak på 17,9 mill.kr er innarbeidet i budsjettet.
2. Det er budsjettert med 11,2 mill.kr i ordinære lønnsreserver for å dekke overheng fra 2019 og lønnsoppgjør for 2020. Rådmannen gis fullmakt til å fordele lønnsreserven på enhetene.
3. Frie inntekter, skatt og rammetilskudd er realistisk budsjettert.
4. Det er budsjettert med avsetning til fond på 16,8 mill.kr.
5. Investeringsbudsjettet vedtas som foreslått i budsjettdokumentet.
6. Budsjettet er bindende og kan bare endres av kommunestyret selv, eller i samsvar med reglement for delegering av økonomiske og administrative fullmakter vedtatt av kommunestyret.

Låneopptak

Kommunestyret godkjenner en låneramme for 2020 på 97,5 mill.kr. I tillegg gis rådmannen fullmakt til å ta opp inntil 20 mill.kr i lån i Husbanken til innvilgelse av startlån.

Rådmannen gis fullmakt til å ta opp likviditetslån innenfor en kredittramme på 50 mill.kr.

Rådmannen gis fullmakt til å godkjenne lånevilkårene for de nevnte lånerammene i henhold til kommunens finansreglement.

Utlignet skatt

Inntektsskatt og formuesskatt til kommunen utlignes etter de maksimalsatser som Stortinget fastsetter. Det kommunale skattøret for år 2020 settes til det enhver tids gjeldende maksimalsatser.

Eiendomsskatt

Kommunestyret vedtar at det skal skrives ut eiendomsskatt i hele kommunen for 2020, jfr. eiendomsskatteloven (Esktl) §§ 2 og 3 første ledd, bokstav a.

Sør-Varanger kommune skriver ut skatt på næringsdelen (bygning og grunn) i tidligere skattlagte verk/bruk (annet ledd i overgangsregel til Esktl §§ 3 og 4). Det skrives ut skatt på det særskilte skattegrunnlaget redusert med to syvendedeler i 2020 (overgangsregel til §§ 3 og 4 første ledd første pkt).

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for skatteåret 2020 er 7 promille, jfr Ekstl § 11 første ledd. Skattesatsen på det særskilte skattegrunnlaget er 7 promille. Differensiert skattesats for eiendommer med selvstendige boliger for skatteåret 2020 er 5 promille jfr. Ekstl § 12 bokstav a. Den samme satsen skal også legges til grunn for fritidsboliger og ubebygde tomter.

Kommunestyret vedtar at alle selvstendige boliger skal ha et bunnfradrag på kr 0, jfr. Esktl § 11 andre ledd.

Kommunestyret vedtar at eiendommer som oppfyller vilkårene i eskl §7 bokstav a og b, kan fritas helt eller delvis for eiendomsskatt.

Eiendommer som følger av liste merket «Fritaksliste etter eiendomsskatteloven § 7 bokstav a og b – 2020» fritas helt eller delvis for eiendomsskatt. (Vedlegg – kap.9)

Utskriving av eiendomsskatt for skatteåret 2020 er basert på takster fastsatt ved siste alminnelige taksering gjennomført i 2014 og ferdigstilt i 2015.

Eiendomsskatten skrives ut i 4 terminer, jfr. Esktl § 25 1. ledd. Forfall er 25.02, 25.05, 25.08. og 25.11.

Gebyr, avgifter og brukerbetalinger

Alle gebyrer, avgifter og brukerbetalinger fastsettes ut i fra de til enhver tid gjeldende lover, forskrifter og retningslinjer. Endringer i gebyr og brukerbetalinger som følge av prisvekst reguleres i hovedsak i henhold til kommunal deflator med virkningsdato 1. januar 2020. Husleiesatsene øker tilsvarende endringen i konsumprisindeksen, 1,5 %, gjeldende fra 01.01.2020.

Betaling for barnehageplass vedtas til enhver tids gjeldende maksimalsats, vedtatt av Stortinget. SFO betalingssats vedtas til kr 2.300 pr måned og 30 % søskenmoderasjon for flere barn i SFO.

Øvrige betalingssatser og gebyrer reguleres i gebyrregulativet.

Ordførers godtgjørelse

Ordførers godtgjørelse fastsettes av den til enhver tids gjeldende godtgjøring til stortingsrepresentanter.

Varaordførers godtgjørelse fastsettes til 50 % av ordførers godtgjørelse.

Bosetting av flyktninger

Kommunestyret vedtar å bosette 20 flyktninger hvert år i perioden 2020-2023. Bosetting skal fortrinnsvis skje i sentrumsnære områder. Kommunestyret vedtar å ikke bosette enslige mindreårige flyktninger.

Salderingstiltak

Kommunestyret vedtar følgende tiltak for å bringe økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett 2020 i balanse:

Driftsbudsjett – salderinger (tall i 1000)

Post	Budsjett 2020	Budsjett 2021	Budsjett 2022	Budsjett 2023
Omstilling i administrasjonen				
Oppsigelse av medlemskap i Finnut	- 200	- 200	- 200	- 200
Reduksjon 1 stilling plan- og utviklingsavd.	- 595	- 595	- 595	- 595
Vedtak AMU	100	100	100	100

SUM OMSTILLING ADMINISTRASJONEN	- 695	- 695	- 695	- 695
Omstilling oppvekst				
Skolestruktur	-	-	-	-
Reduksjon stillinger – grunnskolen	-	-	-	-
Reduksjon i ramme til kulturskolen	-	-	-	-
Reduksjon Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet	- 2 000	- 2 000	- 2 000	- 2 000
Redusert kjøp av tjenester – barnevernet	- 2 500	- 2 500	- 2 500	- 2 500
SUM OMSTILLING I OPPVEKST	- 4 500	- 4 500	- 4 500	- 4 500
Omstilling helse, omsorg og velferd				
Endring brukerbetaling	- 750	- 750	- 750	- 750
Samordning av tjenester for funksjonshemmede	- 121	- 1 415	- 1 415	- 1 415
Endring av tilbud ved Bugøynes omsorgssenter	-	-	-	-
Dreining mot differensiert botilbud	-	- 600	- 600	- 600
Redusert kjøp av tjenester fra private	- 1 916	- 4 043	- 4 043	- 4 043
Strukturendring i helse og omsorg	- 860	- 860	- 860	- 860
Effektivisering i hjemmebasert omsorg	- 150	- 650	- 650	- 650
Endring i kriterier for praktisk bistand	- 200	- 350	- 350	- 350
Styrking av tilbud til barn og unge	349	349	314	314
Styrking legetjenesten	-	380	380	380
SUM OMSTILLING HELSE, OMSORG, VELFERD	- 3 648	- 7 939	- 7 974	- 7 974
Omstilling tekniske tjenester				
Opprettelse av stilling – enhetsleder beredskap	830	830	830	830
FDV – skolestruktur	-	-	-	-
Driftskonsekvens – avhending av kommunale bygg	-	-	-	-
SUM OMSTILLING TEKNISKE TJENESTER	830	830	830	830
Ekstra tiltak				
Støtte til Barents Spektakel	250	250	250	250
Opprettholdelse av budsjett kontrollutvalg	50	50	50	50
Norasenteret – korrigering	25	25	25	25
Tilskudd Næringsplanen – tiltak	500	500	500	500
SUM EKSTRA TILTAK	830	830	830	830
Sum omstilling	- 7 188	-12 304	-12 339	-12 339
Sum omstilling innstilling formannskap	-17 091	-29 121	-29 156	-29 156
Sum reduksjon overføring til fond	-10 713	-16 817	-16 817	-16 817
INVESTERINGSBUDSJETT – ENDRINGER				
Post	2020	2021	2022	2023
Malmklang rives ikke	- 3 300	-	-	-
Barentshallene økt investering	2 410	-	-	-
SUM ENDRING INVESTERINGER	- 890	-	-	-

Skatteparadisfri kommune:

Sør-Varanger kommune skal arbeide for at kommunen blir en skatteparadisfri kommune. Med det skal det kreves at de leverandører og kunder som er og blir tilknyttet Sør-Varanger Kommune skal ha åpenhet om eierskap og regnskap slik at tilknytning til skatteparadiser kan avdekkes. Dette gjelder blant annet, men ikke begrenset til, alle prosjekter hvor Sør-Varanger Kommune er byggherre både direkte og indirekte til i tildelingssaker både for rene økonomiske tildelinger til eller andre overføringer. Hvor det avdekkes tilknytning til skatteparadis eller at det ikke er åpenhet til regnskap eller eiere skal Sør-Varanger Kommune kutte eller ikke innlede noen form for kobling til denne aktøren.

Plastfri kommune:

Sør-Varanger Kommune skal utarbeide en handlingsplan for å bli en plastfri kommune. Den skal omhandle alle aktiviteter samt gå på tvers av organisasjonen slik at enhver aktivitet skal ha som mål å få minimert plastavtrykket og minske plastavhengigheten.

Et av områdene som fremheves spesielt er innen offentlige innkjøp hvor redusert plastbruk skal være vurdert for innkjøpet samtidig som innkjøpet skal medføre et klart redusert plastforbruk. I tillegg ved både søknads- og meldepliktige tiltak skal minimering/eliminering av plastforbruk være en del av søknaden/meldingen og det skal være klare krav hva angår sortering og avfallshandtering. Målet er at all aktivitet skal ha fokus på et minimum av plastavtrykk og minske sin plastavhengighet.

Deltakerkort:

Administrasjonen skal utrede en ordning eventuelt en kombinasjon av ordninger som gir best mulig virkning basert på kriteriene integrering, folkehelse og sosial profil med «deltakerkort» som skal gi barn og unge mulighet til å delta innen all idrett. Dette kan være en kombinasjon med tiltaket «gratis halleie for barn og unge» og deltakerkort eller eventuelt andre gode løsninger. Ordningen skal fremlegges for behandling i kommunestyret til høsten -20.

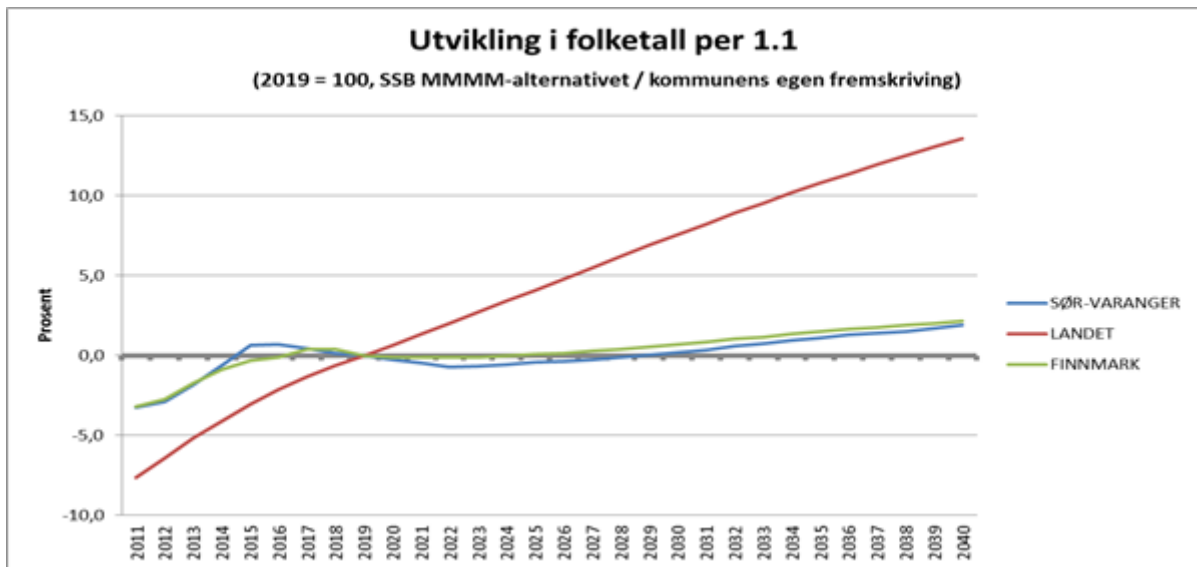
Pumphuset:

Sør-Varanger Kommune ser det som en fordel at «Pumphuset» igjen kommer i kommunal eie. Vi ser fordeler at Barentshallene KF kan ta det inn som et av sine driftsbygninger samtidig at «Pumphuset» har en beliggenhet som gjør det unik. Bygningen ligger i inngangspartiet til et stort friluftsområde og kan da være med på å utgjøre en ramme rundt 1.vann som et aktivitetsområde for alle. Sør-Varanger Kommune er positiv til at investeringstilskuddet øker til søkt ramme for Barentshallene KF med denne forutsetningen. «Pumphuset» skal integreres i en slik ramme og være mulig for å støtte opp om friluftaktiviteter i tillegg til også kunne være en driftsbygning for Barentshallene KF.

Demografi

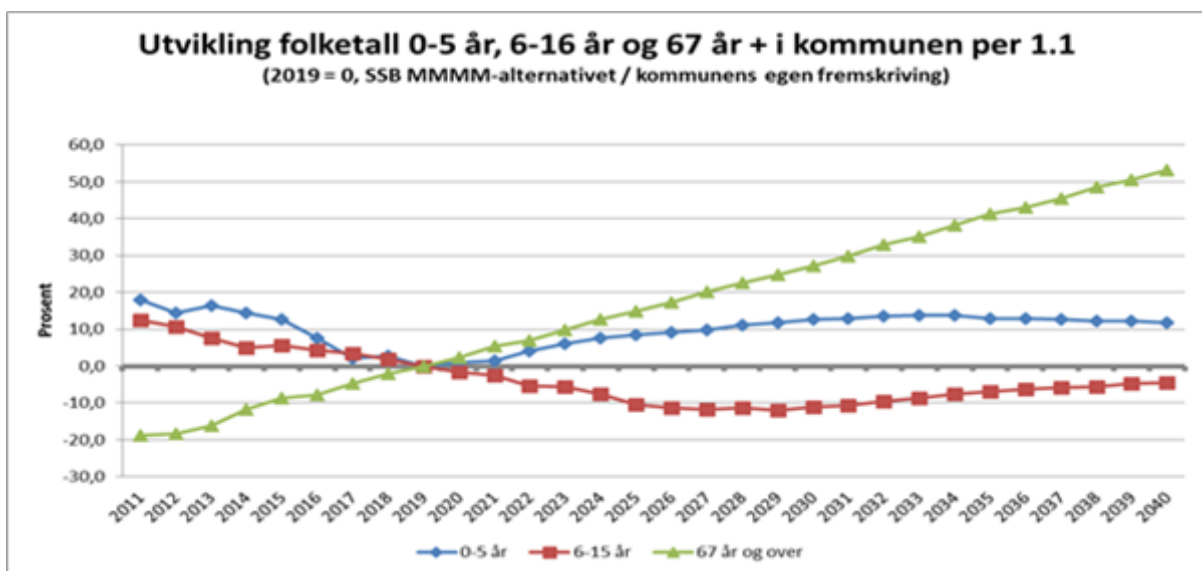
Befolkningsutviklingen er en av kommunens største utfordringer i årene fremover. Befolkningen i Sør-Varanger blir stadig eldre og barnetallet er fortsatt på vei ned. Bare de 15 siste årene har kommunen fått vel 280 færre barn i alderen 0-19 år, mens befolkningen 67+ har økt med vel 400 personer i samme periode. Mot 2040 vil kommunen ha flere eldre enn barn, mens folketallet vil holde seg relativt stabilt. Dette medfører at man må planlegge for nye løsninger og riktig ressursutnyttelse om en skal kunne tilby forsvarlige helse- og omsorgstjenester i årene fremover.

Befolkningsveksten i Sør-Varanger frem mot 2040 er beregnet til å være vesentlig svakere enn i landet for øvrig. Utviklingen er også svakere enn i Finnmark i denne perioden. Tallene er basert på median utvikling, og store endringer i lokalt næringsliv kan virke positivt inn på dette fremtidsbildet.

Kilde: KS as

Ser man nærmere på hvordan de ulike gruppene forventes å utvikle seg i Sør-Varanger, er bildet som tidligere skissert. Antall innbyggere i gruppen 0-5 år forventes å øke frem mot 2033 før den reduseres litt mot 2040. Aldersgruppen 6-15 år, det vil si grunnskolen, faller frem mot 2030 før den viser en svak vekst i de neste 10 årene etter det. Det er aldersgruppen 67 år og eldre som viser størst endring. Denne gruppen stiger jevnt frem mot 2040, og det er innbyggerne fra 80 år og eldre som har den største veksten de neste 20 årene.

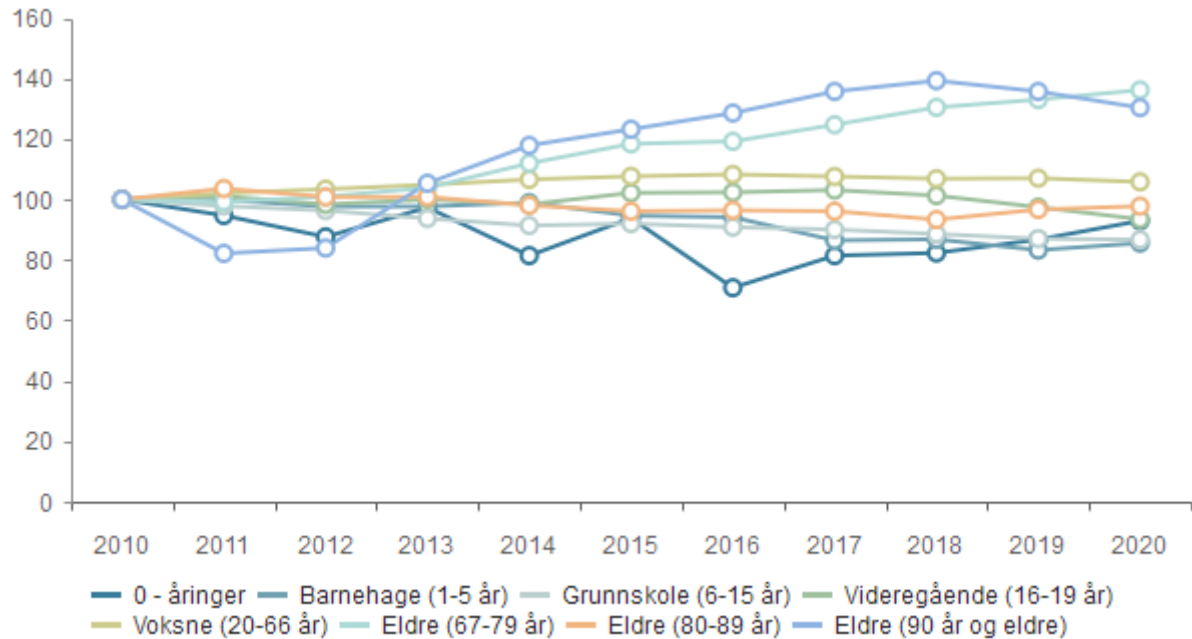

Kilde: KS as

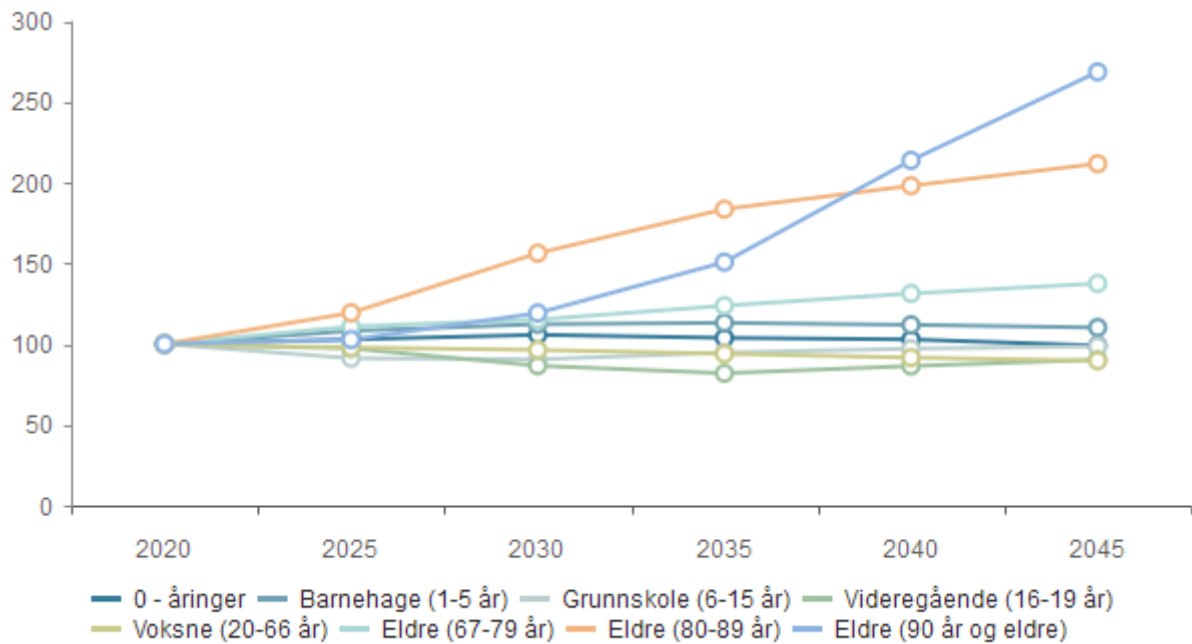
Prognosene for befolkningsutvikling og –sammensetning sier noe om behovet for en omfordeling av ressursene i kommunen de neste tjue årene. Det vil være nødvendig å prioritere ressursbruken mellom den eldre og yngre befolkningen annerledes enn slik det er i dag. Bosettingsmønster i de ulike delene av kommunen vil også være av betydning ved prioritering og planlegging av tjenestetilbud i kommunen.

Demografi

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
0 - åringer	100,0 %	94,7 %	87,6 %	97,3 %	81,4 %	93,8 %	70,8 %	81,4 %	82,3 %	86,7 %	92,9 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	99,8 %	97,7 %	97,7 %	98,9 %	94,7 %	94,1 %	86,5 %	86,8 %	83,2 %	85,6 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	97,8 %	96,3 %	93,7 %	91,4 %	92,0 %	90,8 %	90,0 %	88,6 %	87,0 %	86,7 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	101,1 %	98,4 %	100,0 %	98,4 %	102,2 %	102,4 %	103,1 %	101,3 %	97,5 %	93,5 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	102,0 %	103,4 %	104,8 %	106,6 %	107,6 %	108,3 %	107,6 %	106,9 %	107,0 %	105,8 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	99,2 %	100,9 %	103,9 %	111,9 %	118,4 %	119,2 %	124,7 %	130,4 %	133,0 %	136,2 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	103,6 %	100,8 %	100,8 %	98,1 %	96,1 %	96,4 %	96,1 %	93,3 %	96,7 %	97,8 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	82,1 %	83,9 %	105,4 %	117,9 %	123,2 %	128,6 %	135,7 %	139,3 %	135,7 %	130,4 %
Total	100,0 %	100,9 %	101,3 %	102,4 %	103,6 %	105,0 %	105,0 %	104,7 %	104,4 %	104,3 %	103,8 %

	2020	2025	2030	2035	2040	2045
0 - åringar	100,0 %	102,9 %	105,7 %	103,8 %	102,9 %	99,0 %
Barnehage (1-5 år)	100,0 %	108,1 %	112,3 %	113,1 %	111,9 %	110,2 %
Grunnskole (6-15 år)	100,0 %	91,2 %	90,5 %	94,7 %	97,1 %	98,6 %
Videregående (16-19 år)	100,0 %	97,3 %	86,6 %	81,9 %	86,4 %	90,3 %
Voksne (20-66 år)	100,0 %	97,8 %	96,4 %	94,0 %	91,6 %	89,7 %
Eldre (67-79 år)	100,0 %	110,8 %	115,1 %	123,7 %	131,3 %	137,5 %
Eldre (80-89 år)	100,0 %	119,3 %	156,3 %	183,5 %	198,0 %	211,6 %
Eldre (90 år og eldre)	100,0 %	102,7 %	119,2 %	150,7 %	213,7 %	268,5 %
Total	100,0 %	99,9 %	100,5 %	101,4 %	102,2 %	102,8 %

Prognose type : Middels nasjonal vekst

Prognose periode : 25

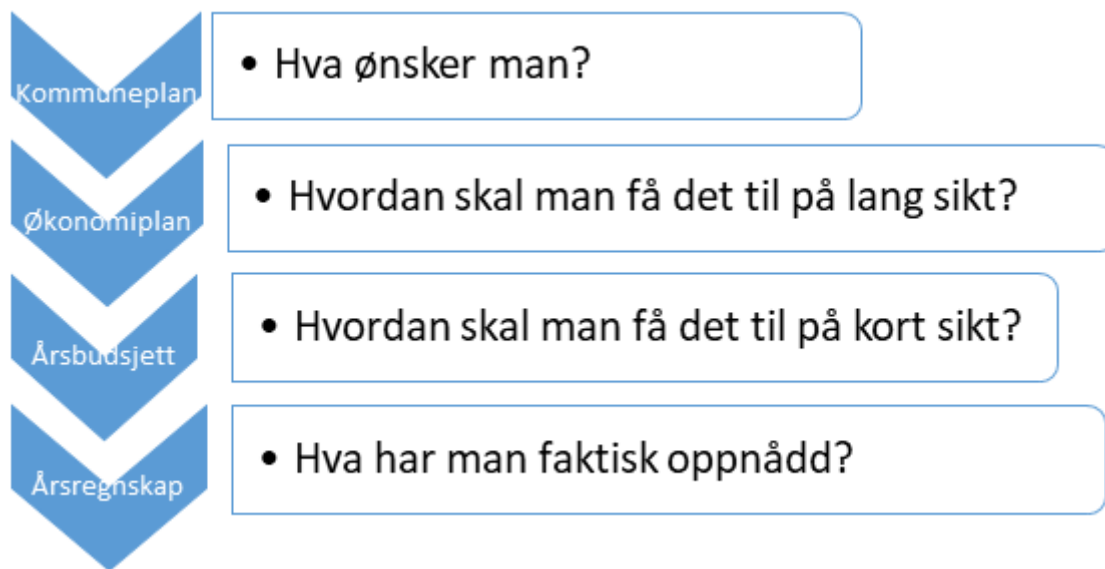
Prognose fra SSB med middels nasjonal vekst. 2 kvartal 2019

Plangrunnlaget

Plangrunnlaget

Sør-Varanger kommunen har høyt fokus på utarbeidelse av kommunale planer. Dette er viktige styringsverktøy for prioritering av kommunens tjenestenivå. Et sterkere fokus på kortsiktige og langsiktige planer skaper mer forutsigbarhet i kommunes utvikling, oversikt over behov og reelle konsekvenser i budsjettarbeidet. Dette arbeidet er, og vil videre inn i økonomiplanperioden ha høyt fokus for å skape samsvar mellom de utfordringene kommunen står overfor, og hvilke løsninger man kan ta i bruk. Dette er også i tråd med ny kommunelov.

Kommunen har igangsatt en prosess med å utarbeide ny planstrategi for kommende kommunestyreperiode 2020-2024. Dette innebærer at man gjennomgår status og vurderer hvilke planer det er behov for å utarbeide eller rullere i ny kommunestyreperiode. Planstrategien skal på best mulig måte reflektere samfunnsutviklingen og tilrettelegge for planer som gjenspeiler dette behovet. Planstrategien skal i henhold til plan og bygningsloven § 10-1 vedtas innen utgangen av første år i kommunestyreperioden.

Foregående planstrategi har vist at arbeid med kommunale planer både er tid- og ressurskrevende, noe som har medført at man ikke har klart å ferdigstille alle planene som ble vedtatt. De to store strategiske planene innenfor oppvekst og helse, omsorg og velferd er i sluttfasen, og vil bli fremmet til politisk behandling på nyåret. Flere delplaner er vedtatt, og man ser et større fokus på planverk, og en bedre kobling mellom planverk og økonomi. Ny kommunelov stiller krav til tettere sammenheng mellom det kommunen planlegger, og det som gir seg utslag i økonomiplanen. Det er derfor vesentlig at det utarbeides planer som er gjennomførbare og realistiske innenfor de økonomiske forutsetningene.

I kommende periode vil det for eksempel være naturlig å utarbeide en plan for klima og energi, samt ivareta hensynet til FNs bærekraftsmål.

Status kommunale planer

Kommuneplanens samfunnsdel

Kommuneplanens samfunnsdel ble vedtatt 29.10.2014, og har følgende satsingsområder:

- Næringsutvikling
- Infrastruktur
- Barn og ungdom
- Kompetansebygging
- Folkehelse

Den overordnede visjonen for Sør-Varanger kommune er:

Sør-Varanger kommune skal utvikles til et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen. Arealdisponering og offentlig service og tjenesteproduksjon skal dimensjoneres ut fra en samlet befolkning på 12 000 innbyggere ved planperiodens utløp, og ha en kvalitet som gjør kommunen attraktiv som bosted og for etablering og knoppskyting i privat næringsliv.

Vedtatte planer

Plan	Plantype	Vedtaksdato	Vedtaksreferanse	Gyldig fra	Gyldig til	Rulleres til
Strategisk næringsplan 2019-2029	Strategiplan	2019	KST 032/19	2019	2029	2028
Kommunedelplan for idrett og fysisk aktivitet 2018-2028	Strategiplan	2014	KST 080/14	2014	2026	2020
Helhetlig ROS	Strategiplan	2017	KST 005/17	0	0	0
Alkoholpolitisk handlingsplan	Temaplan	2019		0	0	0

Strategisk næringsplan 2019-2029

Strategisk næringsplan bygger på 4 strategier:

- Næringsvennlig kommune
- Attraktiv by
- Moderne infrastruktur
- Innovativt næringsliv

Gjennom disse fire strategiene skal Sør-Varanger være *En innovativ kommune som samarbeider om nye løsninger.*

Planer som er under utarbeidelse

Plan	Plantype	Status	Planlagt vedtak	Gyldig fra	Gyldig til	Rulleres
Strategisk plan for helse, omsorg og velferd	Strategiplan	2019	2019	2020	2030	2029
Boligpolitisk handlingsplan	Temaplan	2019	2019	0	0	0
Strategisk plan for oppvekst	Strategiplan	2019	2019	2020	2030	2029
Kommunedelplan Byplan Kirkenes	Strategiplan	2019	2019	0	0	0
Hovedplan for vei og trafikk	Strategiplan	2019	2019	2020	2030	0
Hovedplan vann	Strategiplan	2019	2019	2020	2030	0
Hovedplan avløp	Strategiplan	2019	2019	2020	2030	0
Digitaliseringsplan	Strategiplan	2019	2019	0	0	0

Strategisk plan for helse, omsorg og velferd

Utarbeidelse av strategisk plan for helse, omsorg og velferd er i slutfasen. Det er i løpet av 2019 gjennomført en svært grundig gap-analyse av dagens tjenestetilbud. Det vil si en analyse av "Hvor er vi?". Arbeidet har vært svært krevende, men har bidratt til mye læring. Analysen danner grunnlag for både retningsvalg og prioritering av kommunens satsing på helse, omsorg og velferd. Dersom kommunen skal nå nasjonale mål for helse og omsorgstjenestene, må kommunen ta noen veivalg i forhold til sentralisering av enkelte tilbud og avvikling av tjenester som ikke er lovpålagt. I henhold til den demografiske utviklingen vil kommunen være nødt til å kunne tilby forsvarlige tjenester til et høyere antall brukere i årene fremover.

Helse og omsorgstjenestene har satt i verk tiltak for å redusere behovet for kommunale tjenester. Kartlegging av behov gjøres ut fra en tanke om å aktivisere brukerne mest mulig selv. «Hva er viktig for deg» er et begrep som tar utgangspunkt i å hjelpe brukeren til å definere egne behov, i stedet for at hjelpeapparatet skal si hva de vil gjøre for brukeren. Dette arbeidet gir resultater på sikt. Innsatsteam jobber med pasienter som er ferdigbehandlet på sykehus, men trenger tett oppfølging og trening en periode for å klare seg selv uten hjemmebaserte tjenester.

Innføring av velferdsteknologi vil kunne bidra til at flere eldre kan være selvstendig lengre. Kommunens prosjekt vedrørende innføring av velferdsteknologi som ble igangsatt i 2018 anses å være en viktig prioritering som allerede i 2019 seg utslag i velferdsteknologiske løsninger. Prosjektet finansieres via investeringsbudsjettet.

Planarbeidet er i slutfasen og forslag til Strategisk plan for helse, omsorg og velferd vil legges frem for styringsgruppen utvalg for levekår etter konstituering av nytt utvalg. Planen skal gi føringer for hvordan man skal møte utfordringene og prioritere i forhold til en stadig økende aldrende befolkning.

Kort oppsummert beskriver planen kommunens strategi for:

Pasientens helsetjeneste:

- brukerstyring; medvirkning og medbestemmelse: «hva er viktig for deg»
- mestring av eget liv
- Sømløse pasientforløp
- Sammenheng i tjenestene

Eldreomsorg:

- mat
- aktivitet
- fellesskap
- helsehjelp

Bærekraftige tjenester:

- Helsefremmende og forebyggende fokus
- Effektiv utnyttelse av kritisk kompetanse
- Organisering, kvalitet og ledelse
- Samhandling
- LEON prinsippet (lavest effektive omsorgsnivå)

Omstillingsprosjektet og tiltak i budsjettperioden er utarbeidet i henhold til dette planarbeidet.

Strategisk plan for oppvekst

Sør-Varanger kommune i lang tid arbeidet med strategisk plan for oppvekst. En prosess som har vært krevende både i form av ressurser og tid. Som en del av oppvekstplanen er det utarbeidet en rapport kalt «Skolefaglig, økonomisk og strukturell analyse av grunnskolen i Sør-Varanger» som peker på utfordringsbilder både i forhold til faglig og økonomisk forbedringspotensial. På bakgrunn av forskning, tallmateriale og statistikk fra både nasjonalt og lokalt nivå vises potensialet for skolekvalitet i kommunen. I det videre arbeidet med planen vil også både barnehage, kultur og barnevern inngå.

Planen vil fremover danne grunnlag for faglige, økonomiske og strukturelle endringer for oppvekstområdet.

Kommunedelplan Byplan Kirkenes

Planprogrammet ble fastsatt i kommunestyremøte 28.8.19, sak 057/19. Arbeidet er godt i gang, og vil bli ferdigstilt i løpet av 2020.

Hovedplan vann

Hovedplan vann er kommunens overordnede plan for vannforsyningen. Hovedplanen skal angi hvordan kommunens skal oppfylle konkrete krav gitt i lover og forskrifter. Hovedplanen skal også legges til grunn for søknad om godkjenning av vannforsyningssystemene etter drikkevannsforskriften. Arbeidet med planen er igangsatt.

Hovedplan avløp

Det skal utarbeides en ny egen kommunedelplan for avløp. Planen skal oppdateres med tanke på endrede forutsetninger fra da de forrige planene ble laget, noe som innebærer oppdateringer i avløpsnett og nytt lovverk. Arbeidet med planen er igangsatt.

Digitaliseringsplan

Arbeidet med digitaliseringsplan er igangsatt høsten 2019. Arbeidet ble utsatt som følge av prosjektet Fiber i distrikt hvor et omfattende arbeid med anbudsgrunnlaget er løst av interne ressurser.

Kommuneplanens arealdel 2018-2030

Kommuneplanens arealdel er et kart med bestemmelser for bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser i hele kommunen. Arealformål og hensynssoner er avmerket i kartet og de tilhørende bestemmelsene sier noe om bruken av arealene.

Kommuneplanens arealdel består av følgende dokumenter:

- **Plankartet** utgjør sammen med bestemmelsene den juridisk bindende delen av kommuneplanen
- **Bestemmelser og retningslinjer.** Bestemmelsene er juridisk bindende for arealbruken, mens retningslinjene er veiledende for saksbehandling
- **Planbeskrivelse med konsekvensutredning (KU).** Planbeskrivelsen skal redegjøre for planens formål, hovedinnhold og virkning. For områder med endret arealformål skal det utarbeides en konsekvensutredning som gir en vurdering av planens virkninger for miljø og samfunn

Kommuneplanens arealdel skal være en grovmasket oversiktsplan som fastlegger hovedtrekkene i arealbruken. Det skal være en enkel plan uten flere detaljer enn det som er nødvendig for å sikre en overordnet styring av de vesentlige elementene i arealbruken.

Status og rammebetingelser

Hovedbudskap

Rådmann legger frem et ansvarlig budsjett med fokus på langsikt økonomisk stabilitet hvor planverk og demografiutvikling er satt i fokus. Barnetallene synker og tallet på antall eldre går oppover, noe som gjenspeiles i økonomiplan 2020-2023 og årsbudsjett 2020.

Føringer og pålegg fra staten

Statlige føringer

Regjeringen la 7. oktober frem forslag til statsbudsjett for 2020. Samlet får kommunene en realvekst i frie inntekter på 1,3 mrd.kroner. Dette tilsvarer en realvekst på 0,3 %, regnet fra anslått inntektsnivå i 2019 slik det ble anslått i revidert nasjonalbudsjett (RNB) 2019. Dette er langt lavere enn det har vært

vanlig de siste 10 årene, og det legges opp til et stramt budsjett for kommunene også i 2020. Statsbudsjettet for 2020 gir Sør-Varanger en realvekst fra 2019 til 2020 på -1,5 %.

35 av 39 kommuner i Troms og Finnmark har realnedgang i frie inntekter. 23 av 39 kommuner i fylket har større realnedgang enn landsgjennomsnittet på -1,0 %.

Regjeringen følger opp signalene fra kommuneproposisjonen ved at følgende øremerkede tilskudd innlemmes i rammetilskuddet fra 2020:

Finansiering av lærernorm

Høsten 2018 og i 2019 var kompensasjonen til kommuner for innføringen av lærernormen øremerket. I 2020 legger regjeringen opp til at midler til tidlig innsats i skolen gjennom økt lærerinnsats på 1.-10. trinn, innlemmes i rammetilskuddet til kommunene slik det ble varslet i kommuneproposisjonen for 2020. For Sør-Varanger kommune utgjør det 1,57 mill.kroner.

Opptopping for rusfeltet

Regjeringen har satt som mål å øke bevilgningene til rusfeltet med 2,4 mrd. kr. i tråd med langsiktige mål og tiltak i Prop. 15 S (2015-2016) Opptappingsplanen for rusfeltet. For 2020 er 150 mill. kr. av veksten i de frie inntektene begrunnet med behov for å fullføre den flerårige satsingen på å styrke tjenestene på rusfeltet. Planen vil med dette være oppfylt med 2,45 mrd. kr. For Sør-Varanger kommune utgjør dette kun kr 11.000.

Inntektsgradert foreldrebetaling i SFO 1.-2. trinn

Det innføres en inntektsgradert foreldrebetaling i SFO 1.-2. trinn fra skoleåret 2020/2021. Dette innebærer at foreldrebetaling for et heltidstilbud i SFO 1.-2. trinn maksimalt skal utgjøre 6 % av den samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen. Kommunene kompenseres i 2020 gjennom økning i rammetilskuddet på 58,2 mill. kr. (helårseffekt er 139,7 mill. kr.). Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Gratis SFO til barn med spesielle behov 5.-7. trinn

Det innføres gratis SFO for elever med særskilt behov på 5.-7. trinn fra skoleåret 2020/2021. Kommunene kompenseres gjennom en økning i rammetilskuddet på 21 mill. kr i 2020. (helårseffekt er 50,4 mill. kr). Midlene fordeles etter delkostnadsnøkkelen for grunnskole.

Toppfinansieringsordningen til særlig ressurskrevende helse- og omsorgstjenester

Det har vært en svært sterk vekst i ordningen for ressurskrevende tjenester siden den ble innført i 2004. Da var utbetalingen 1,5 mrd. kr. og i budsjettet for 2020 foreslås det en bevilgning på 10,8 mrd. kr. På grunn av den sterke veksten i ordningen de siste årene, foreslås en innstramming ved å øke innslagspunktet med kr. 50 000 utover lønnsveksten. Det nye innslagspunktet blir da kr. 1 361 000. Kompensasjonsgraden foreslås uendret på 80 %.

Refusjonsordningen gjelder fortsatt kun for tjenestemottakere til og med det året de fyller 67 år. Sør-Varanger kommune har flere brukere som faller utenfor refusjonsordningen på grunn av alder.

Overføring av skatteoppkrevingen

Skatteoppkrevingen foreslås overført fra kommunene til Skatteetaten fra 1. juni 2020. Formålet med overføringen er å styrke arbeidsgiverkontrollen og skjerpe kampen mot arbeidslivskriminalitet og svart økonomi. Selve skatteoppkrevingen vil bli utført på 40 steder der det allerede er skattekontorer. De resterende skattekontorene vil få veiledningsoppgaver. Som følge av dette foreslås rammetilskuddet redusert med 644,4 mill. kr. i 2020, noe som tilsvarer 7/12-effekt av 1279 årsverk. Helårseffekten er 1105 mill. kr. For Sør-Varanger kommune medfører dette en reduksjon i ramma på 0,8 mill.kr.

Eiendomsskatt

Som tidligere vedtatt reduseres maksimalsats for bolig- og fritidsboligeiendom fra 7 til 5 promille. Regjeringen foreslår at maksimalsatsen fra 2021 ytterligere reduseres fra 5 til 4 promille.

Innlemming i rammetilskuddet av øremerkede tilskudd.

I 2020 innlemmes totalt 14 tilskudd, og over tid skal flere tilskudd avvikles og flere øremerkinger reduseres ytterligere. Statens begrunnelse er at innlemming av øremerkede tilskudd i rammetilskuddet til kommuner og fylkeskommuner styrker det kommunale selvstyret og fører til mindre byråkrati i både staten og kommunesektoren. Imidlertid fører dette ofte til en reell reduksjon av tilskuddet. Samlet utgjør dette 3,9 mill.kroner for Sør-Varanger i 2020.

Flere av disse berører Sør-Varanger kommune, blant annet tilskudd til leirskoleopphold, inntektsgradert foreldrebetaling SFO, gratis kjernetid i barnehage, tilskudd til tilpasning av egen bolig.

Hovedbudskap

Innsparing og omprioriteringer

Forsvarlige tjenester og trygg økonomistyring er rådmannens grunnpilarer i ledelse av kommunen. Ansvarlig økonomistyring vil si å ha god kontroll over egen økonomi, samtidig som kommunen står rustet til å takle endrede rammebetingelser, utfordringer og fremtidige økonomiske utfordringer.

Kommunen er inne i en utfordrende økonomisk tid hvor vedtatt økonomisk omstilling er helt nødvendig, om kommunen ikke skal komme i et økonomisk uføre om få år. Kommunestyret vedtok i februar 2018 en prosjektplan for omstilling i Sør-Varanger kommune hvor det fremkommer at det er nødvendig med en nedskjæring i størrelsesorden 50 mill. kroner. Årsaken til det økonomiske omstillingsbehov skyldes flere forhold, blant annet endrede forutsetninger for eiendomsskatt, mindre statlige overføringer gjennom effektivitetskrav, mindre inntekter for bosetting av flyktninger, krav om større avsetning til fond. Likevel er det kommunens stadige voksende lånegjeld, og tilhørende økte rente- og avdragsutgifter som utgjør store deler av årsaken til at kommunen må redusere driftsnivået.

Kommunestyret vedtak 13. desember 2017:

Kommunestyret vedtar å igangsette et omstillingsprosjekt over to år med målsetting om å skape en sunn og robust kommuneøkonomi med det nødvendige handlingsrom. Omstillingsarbeidet må sees i sammenheng med strategisk plan for oppvekst, -plan for helse, omsorg og velferd, samt igangsatt arbeid

med næringsplan. Formannskapet er styringsgruppe for prosjektet. Kostnader knyttet til gjennomføring av prosjektet finansieres ved bruk av 2565002 - disposisjonsfond.

I omstillingsprosjektet er det vedtatt at det i løpet av en 2 års periode skal kuttes 25 mill.kroner i Kultur og oppvekstsektoren, 16 mill.kroner i helse, omsorg og velferdssektoren, 2 mill.kroner i administrative tjenester og 2 mill.kroner i tekniske tjenester. Vurdering av MÅ-BØR-KAN er lagt til grunn i budsjettet.

Sør-Varanger kommune har i løpet av de siste to årene fått en bedring i mange av sine nøkkeltall, og både nøkkeltallsanalysen som er utarbeidet og Kommunebarometeret peker på områder som viser en klar forbedring. Imidlertid er kommunens høye gjeldsbelastning og bortfall av inntekter grunnlag for å sikre fremtidig økonomisk stabilitet. Når man legger til grunn både kommunestyrets vedtak om strukturendring og vurdering av må-bør-kan i omstillingsprosjektet, vil denne omleggingen få konsekvenser for kommunens tjenestenivå.

Ny kommunelov

Ny kommunelov ble vedtatt 22. juni 2018 og gjort gjeldende ved tidspunkt for konstituering etter valget, det vil si 9. september 2019 for Sør-Varanger kommune.

Økonomiplan 2020-2023 med årsbudsjett 2020 skal utarbeides og vedtas i henhold til ny lov. Det innebærer et høyere fokus på følgende punkter:

- Langsiktig økonomisk handleevne skal ivaretas over tid
- Utarbeide samordnete og realistiske planer for egen virksomhet og økonomi
- Krav til finansielle nøkkeltall
- Lovfestet hovedregel om at kommunens drift bare skal finansieres av løpende inntekter
- Høyere krav til økonomiplan
- Krav om å vedta økonomireglement

Budsjettet er utarbeidet i henhold til dette, men handlingsregler er ikke vedtatt av nytt kommunestyre, og vil bli fremmet som egen sak i løpet første halvår 2020. Forslag til nytt økonomireglement vil bli fremlagt for politisk behandling når handlingsregler er vedtatt.

Driftsbudsjettet

Sentrale inntekter

Beløp i 1000	Regnskap 2018	Budsjett 2019	2020	Økonomiplan		
				2021	2022	2023
Skatt på inntekt og formue	-262 237	-270 308	-276 455	-281 984	-287 624	-293 377
Ordinært rammetilskudd	-353 265	-352 927	-367 577	-367 156	-367 049	-366 939
Skatt på eiendom	-60 228	-62 366	-62 746	-54 925	-54 565	-54 205
Kraftinntekter	-1 802	-1 800	-12 700	-12 700	-12 700	-12 700
Andre generelle statstilskudd	-38 081	-29 380	-25 107	-19 015	-17 599	-16 953
Havbruksfond	-12 937	0	-13 000	-2 000	-13 000	-2 000
Sum sentrale inntekter	-728 551	-716 781	-757 585	-737 780	-752 537	-746 174

Skatt på inntekt og formue

Det er budsjettet med en kommunal inntekt fra skatt på inntekt og formue på 276,4 mill.kr. Sør-Varanger kommune baserer seg på beregninger fra KS i budsjettering av skatt- og rammeinntekt. I budsjett 2020 ligger det til grunn en forventet skattevekst på 0,3 prosent. I økonomiplanen er det lagt inn en høyere vekst.

Ordinært rammetilskudd

Sør-Varanger kommune har budsjettet med 965,2 mill.kr i samlede inntekter for 2020, av dette utgjør rammetilskuddet 367,3 mil.kr.

De frie inntektene fra staten beregnes ut fra alderssammensetning, reiseavstander, bosettingsmønster og ulike levekår som bunner ut i innbyggertilskuddet. Fordelingen av tildelte midler til kommunene er blant annet knyttet til antall innbyggere i ulike aldergrupper. Staten omfordeler midlene fra kommuner som er rimeligere å drive enn landsgjennomsnittet, til kommuner med større utgiftsbehov. Dette gjøres via utgiftsutjevningen for å sikre at kommunene har tilnærmet like forutsetninger for å tilby tjenester. Aldersfordelingen mellom innbyggerne i kommunen har mye å si for utgiftsutjevningen. Vekst i antall innbyggere under 16 år gir vesentlig høyere inntekter enn vekst i aldersgruppen over 67 år.

I Sør-Varanger kommune går barnetallene ned i økonomiplanperioden, og som eneste kommune i Finnmark får Sør-Varanger et trekk i rammetilskuddet også i 2020 som følge av nedgang i barnetall. Dette får konsekvens for ressursbruken knyttet til området.

Sør-Varanger kommune følger beregningene til KS når det gjelder budsjettering av skatteinntekter og inntektsutjevning, samlet utgjør dette 643,7 mill.kr, altså i overkant av 66 % av samtlende inntekter for kommunen.

Skatt på eiendom

Eiendomsskatteområdet er inne i en statlig nedtrappingsprosess. For andre år på rad er det i statsbudsjettet fremmet forslag som vil gi lavere inntekter til landets kommuner fremover. Eiendomsskatt er en kommunal fri inntekt som kan benyttes slik kommunen selv ønsker å prioritere ut fra lokale ønsker og behov.

I budsjett 2020 er det lagt til grunn eiendomsskatt for verk og bruk med 7 promille, og gradvis reduksjon i henhold til statlig vedtak. Endringene i eiendomsskatteloven som ble vedtatt i 2017 innebærer at produksjonsutstyr og installasjoner skal være fritatt for eiendomsskatt. Fritaket innføres gradvis med 1/7 reduksjon i eiendomsskatten årlig fra og med 2019 til det er fullt ut implementert i 2025. For Sør-Varanger er inntektsreduksjonen beregnet til om lag 1,8 mill. kroner for 2019. Det er lagt til grunn en kompensasjonsordning fra staten i overgangsfasen. Reell endring i eiendomsskatteinntekt for verk og bruk er ikke så høy pga ny aktivitet i 2019 som også er hensyntatt i 2020.

For bolig og fritidseiendom vedtok Stortinget at tak på 5 promille i eiendomsskatt i 2020. I 2019 er promillen 5,25 på dette området. Nye regler for 2020 medfører en inntektsreduksjon fra 2019 til 2020.

I forslaget til statsbudsjett for 2020 er det lagt frem forslag om ytterligere nedtapping for bolig og fritidseiendom ved å senke promillen til 4 promille i 2021. Det medfører et inntektstap på over 7 mill.kr fra 2020 til 2021. Også her er det varslet refusjonsordninger, men detaljene i dette vil ikke være klart før i revidert nasjonalbudsjett 2020.

Statens føringer som nå gir reduksjoner i kommunens frie inntekt er samlet beregnet til å utgjøre omlag 9 mill.kr fra 2019 til 2021. Dette er et vesentlig bortfall av inntekter som vil få konsekvens for kommunens tjenestenivå.

Kraftinntekter

Kraftinntektene består av konsesjonskraftavgift og utbytte fra Varanger Kraft.

Konsesjonskraftavgiften er fastsatt i forskrift som følge av utbygging av Pasvikvassdraget og utgjør 1,8 mill.kr. Midlene er øremerket med 1/3 til primærnæringsfond og 2/3 til næringsfond.

Det er budsjettet med 10,9 mill.kroner i utbytte fra Varanger Kraft AS hvor kommunen eier 34 % av aksjene. Dette er samme beløp som ble utbetalt i 2019.

Salg av konsesjonskraft som også er en del av kraftinntektene er budsjettet og omtalt under finansområdet. Netto salg er budsjettet med 8,5 mill.kr.

Andre generelle statstilskudd

Det er budsjettet med andre generelle statstilskudd på 25,1 mill. kroner i 2020. Av dette utgjør integreringstilskudd til flyktninger 23,9 mill. kroner.

I 2020 er det budsjettet med 182 personer innenfor femårs-botid som vil utløse integreringstilskudd fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (IMDi). Det er lagt til grunn 20 bosettinger årlig fra og med 2020.

Integreringstilskuddet reduseres med 2,5 mill. kroner fra opprinnelig budsjett 2019. Reduksjonen kommer som følge av nedtrapping av tilskuddet knyttet til bosettingen fra 2016, da kommunen bosatte 98 nye flyktninger. I tillegg er antall personer som utløser tilskudd redusert. I 2021 er det beregnet ytterligere reduksjon i tilskudd til kommunen da de som ble bosatt i 2016 går ut av femårs-perioden.

Havbruksfond

Stortinget besluttet i 2015 å opprette et havbruksfond. Fra 2016 fordeles 80 prosent av inntektene fra framtidig vekst i oppdrettsnæringen gjennom Havbruksfondet til kommuner og fylkeskommuner. Fiskeridirektoratet har ansvar for utbetalingene.

Ved fordeling av midlene skal Fiskeridirektoratet legge til grunn klarert lokalitetsbiomasse, slik det går frem av Akvakulturregisteret 1. september. Først i oktober får kommunene og fylkeskommunene utbetalt pengene.

Alle kommuner og fylkeskommuner, som det framgår av Akvakulturregisteret at har klarerte lokaliteter for oppdrett av laks, ørret og regnbueørret i sjøvann, får en respektiv andel av inntektene som skal fordeles årlig. Jo høyere andel av lokalitetskapasiteten den enkelte kommune/fylkeskommune står registrert med i Akvakulturregisteret, dess større andel av midlene som skal fordeles vil tilfalle dem.

Havbruksfondet vil annen hvert år gi høye og lave utbetalinger fra fondet. Administrasjonen har vært i kontakt med Fiskeridirektoratet som har uttalt at man kan budsjettere med omlag tilsvarende fordelingsnøkkel for 2020 som for 2018. Det er budsjettert med 13 mill.kr i inntekt for 2020 til tross for at dette er en ny ordning og bringer med seg noe usikkerhet.

Sentrale utgifter

Beløp i 1000	Regnskap 2018	Budsjett	Økonomiplan			
		2019	2020	2021	2022	2023
Lønnsavsetning for 2020	0	0	11 215	11 215	11 215	11 215
Sum sentrale utgifter	0	0	11 215	11 215	11 215	11 215

Lønnsavsetning

Det er lagt inn en avsetning i lønnsreserve for 2020 på 11,2 mill.kr. Dette skal dekke overheng fra 2019 og forventet lønnsoppgjør på 3,5 %. Avsetningen antas å være litt lav og vil bli vurdert i forbindelse med halvårsrapportering i 2020.

Lønnsavsetning ble i 2019 budsjettert på en annen lønnsart enn 2020 og utgjorde samlet 9,8 mill.kroner.

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000	Regnskap 2018	Budsjett		Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022	2023
Renteinntekter og utbytte	-13 831	-13 137	-5 337	-5 337	-5 337	-5 337
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	20 182	27 801	33 543	35 211	34 560	33 519
Avdrag på lån	40 312	44 568	55 936	59 420	60 420	60 861
Netto finansinntekter/finansutgifter	46 663	59 232	84 142	89 294	89 643	89 043
Finansutgifter i tjenesteområdene	271	0	-950	-950	-950	-950
Totale finansutgifter	46 934	59 232	83 192	88 344	88 693	88 093

Renteinntekter og utbytte

Det er budsjettert med en renteinntekt på 5,3 mill.kr. Dette gjelder i hovedsak renteinntekter på ordinære bankinnskudd og renter fra videre utlån.

Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter

Renteutgiftene står i likhet med avdrag for en stor andel av kostnadene på finansområdet. Sør-Varanger vil ved inngangen av 2020 ha en lånegjeld på 1,5 mrd.kr. Av dette er omlag 250 mill.kr videre utlån og ubrukte lånemidler.

Renteutgiftene øker med 4,8 mill.kr fra 2019 til 2020. Det er lagt til grunn en forventet renteutvikling som er i tråd med kommunalbankens anbefaling for budsjettrenter i økonomiplanperioden.

Vedtatt finansreglement setter føringer for hvor stor andel av gjelden som skal være rentesikret. Ved utgangen av 2019 vil om lag 25 % av lånegjelden ha fastrente.

Norges Bank varsler at det forventes lite renteendringer fremover, noe som er en viktig premiss for budsjettrenter frem mot 2023. Det er signaler om en liten økning i 2020 før rentene igjen forventes å vise en svak synkende kurve. Det er i hovedsak Brexit og handelskrigen mellom USA og Kina som gir stor usikkerhet i markedet og påvirker rentebanen.

Avdrag på lån

Avdrag på lån er budsjettert med i underkant av 56 mill.kr. Det er en økning fra 2019 på 11,4 mill.kr. Det er i hovedsak ny skole Sandnes og Bjørnevatn og byggingen av bo- og avlastningssenter på Skytterhusfjellet som bidrar til denne økningen.

Samlet utgjør renter avdrag i budsjettet for 2020 hele 88,6 mill.kr, noe som er 9,2 % av brutto driftsinntekter.

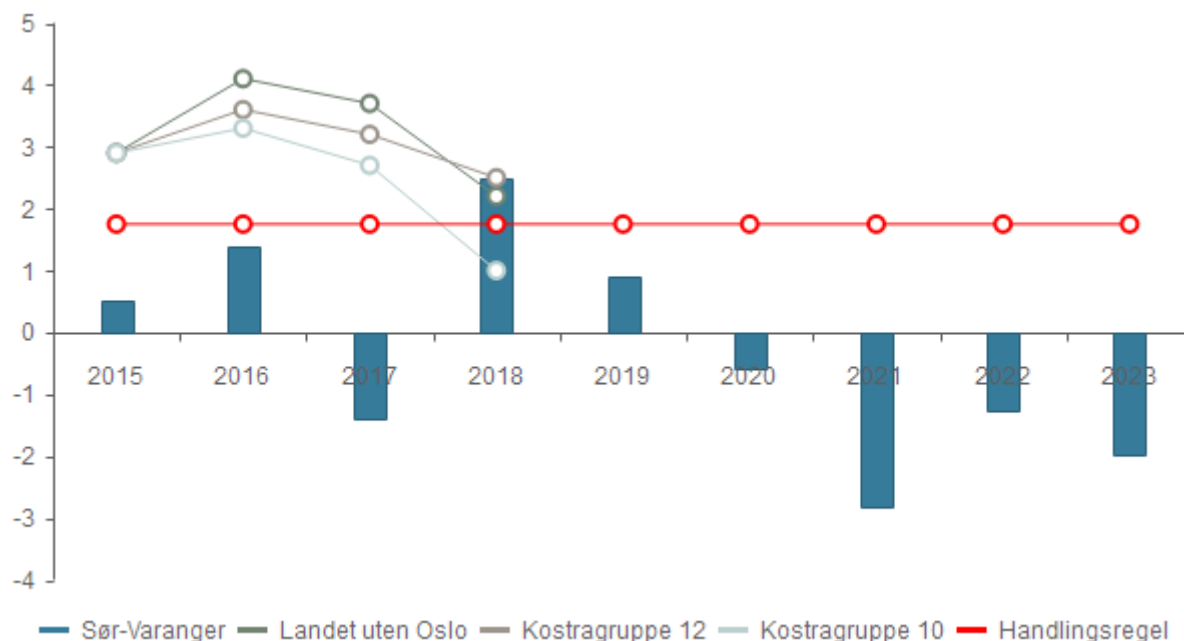
Avsetninger og årsoppgjørdisposisjoner

Beløp i 1000	Regnskap 2018	Budsjett		Økonomiplan		
		2019	2020	2021	2022	2023
Til ubundne avsetninger	24 208	8 200	6 087	-15 020	-657	-7 100
Til bundne avsetninger	2 806	12 850	12 850	12 850	12 850	12 850
Bruk av bundne avsetninger	-4 287	-11 050	-11 050	-11 050	-11 050	-11 050
Netto avsetninger	22 727	10 000	7 887	-13 220	1 143	-5 300
Netto avsetninger i tjenesteområdene	0	-1 645	-13 449	-13 449	-13 449	-13 449
Totale avsetninger	22 727	8 355	-5 561	-26 668	-12 305	-18 748

Økonomisk utvikling i planperioden

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter

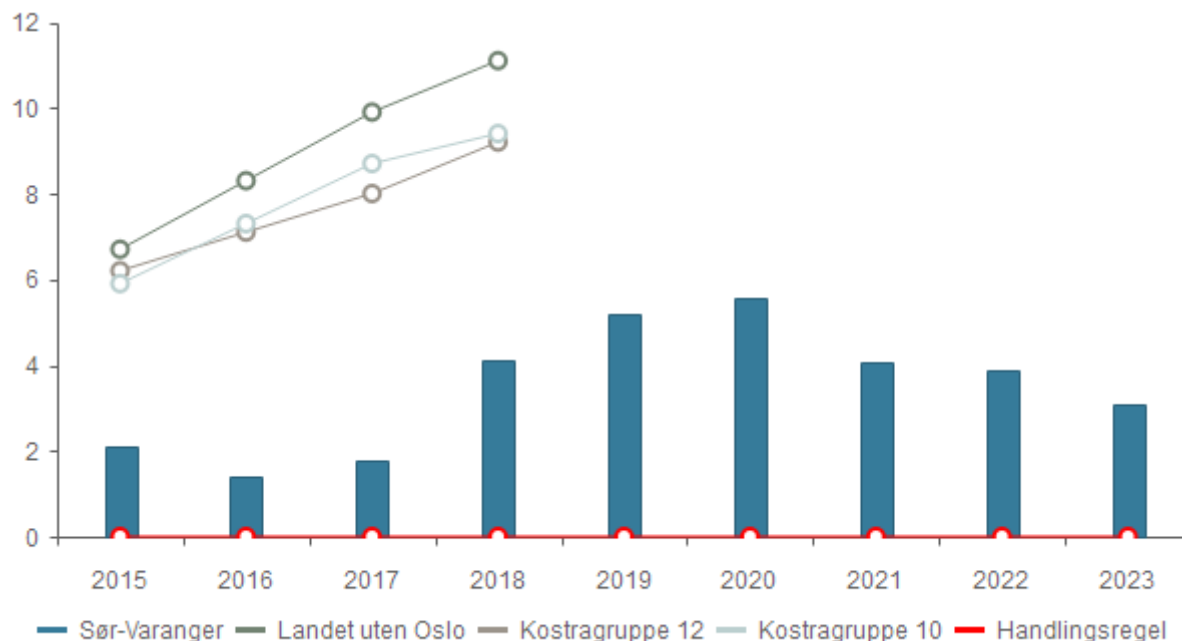
	KOSTRA 2015	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023
Sør-Varanger	0,50 %	1,40 %	-1,40 %	2,50 %	0,90 %	-0,58 %	-2,83 %	-1,28 %	-1,97 %

Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter er en av kommunens viktigste nøkkeltall for å si noe om status på driften. Måltallet er anbefalt av Teknisk beregningsutvalg å være 1,75 %. Etter kommunestyrets vedtak er det i 2020 budsjettert med et netto driftsresultat på -0,6%.

Dette er svakere enn det burde være, og gir en indikator på at kommunen har høye kostnader til renter og avdrag som må dekkes av ordinære driftsinntekter.

Disposisjonsfond i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2015	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023
Sør-Varanger	2,1 %	1,4 %	1,8 %	4,1 %	5,2 %	5,6 %	4,1 %	3,9 %	3,1 %

Disposisjonsfondet er kommunens reserve dersom det oppstår uforutsette økonomiske utfordringer. Både endring i antall brukere utover det man har budsjettet med eller for eksempel økning i rentenivået er sannsynlige forhold som kan oppstå, og som kan medføre økte behov i løpet av året.

Disposisjonsfondet var svært lavt i 2016, men høyt fokus på behovet for å opparbeide seg større økonomisk stabilitet har medført en bedring. Økonomisk omstillingsprosjekt har vært helt nødvendig for å øke beholdningen på disposisjonsfondet.

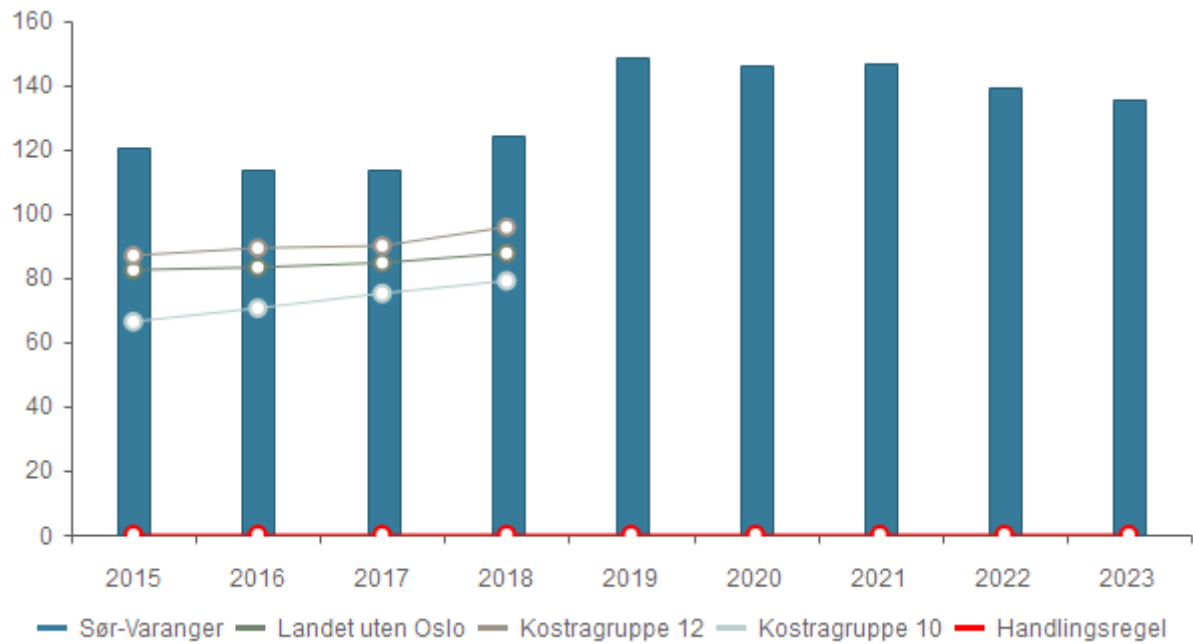
Kommunens disposisjonsfond i 2020 er budsjettet til å utgjøre 5,6 % av brutto driftsinntekter. I økonomiplanperioden vil fondet reduseres.

Historiske tall fra 2015 til 2018 viser at alle man her sammenligner seg med har høyere disposisjonsfond enn Sør-Varanger kommune.

Kommunestyret skal i løpet av første halvår 2020 vedta kommunale handlingsregler knyttet til disposisjonsfond.

Netto lånegjeld i prosent av brutto driftsinntekter

	KOSTRA 2015	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023
Sør- Varanger	120,3 %	113,3 %	113,7 %	124,4 %	148,7 %	145,9 %	146,3 %	139,4 %	135,4 %

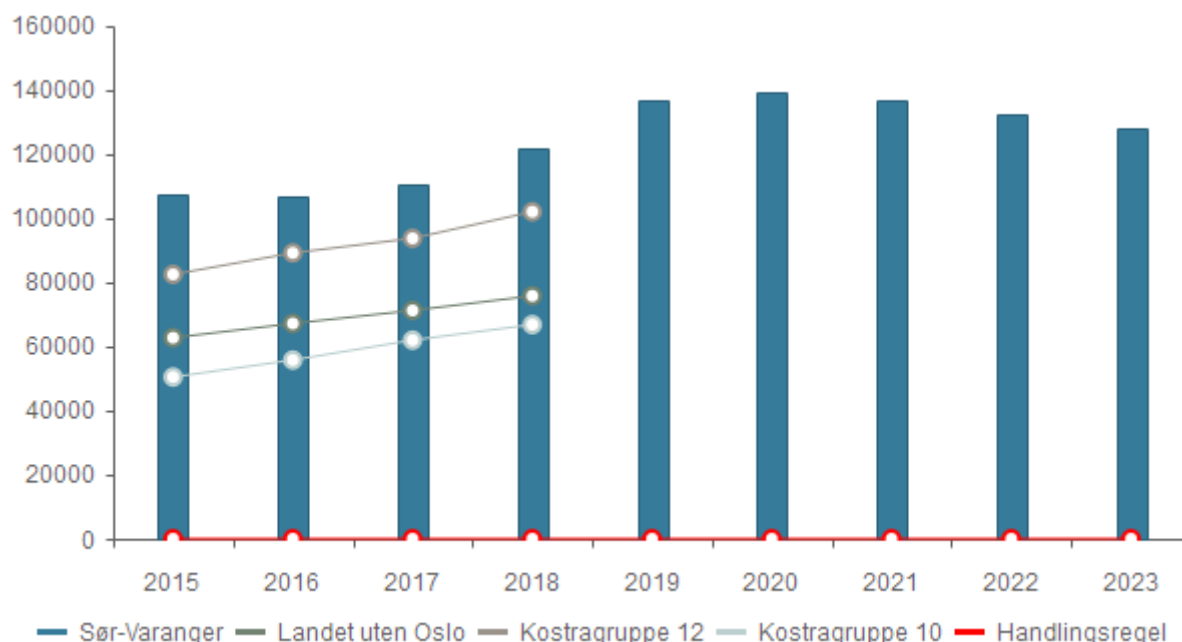

Kommunens netto lånegjeld er budsjettert med 146 % av brutto driftsinntekter. Dette er svært høyt, og langt høyere enn alle man her sammenligner seg med.

Lånegjelden viser en nedgang i planperioden, noe som er positivt. Sør-Varanger kommune har de siste 10 årene gjennomført mange store investeringer, og eventuelle nye store låneopptak må være grundig forankret i langsiktige planer.

Andel på lånegjeld i forhold til brutto driftsinntekter er også et av måltallene som kommunestyret må fastsette handlingsregel for.

Netto lånegjeld i kroner per innbygger

	KOSTRA 2015	KOSTRA 2016	KOSTRA 2017	KOSTRA 2018	KOSTRA 2019	Budsjett 2020	Økplan 2021	Økplan 2022	Økplan 2023
Sør-Varanger	107 081	106 745	110 502	121 730	136 427	139 196	136 691	132 499	127 780

Netto lånegjeld per innbygger viser samme bilde som for lånegjeld i forhold til driftsinntekter. Høyere enn dem man sammenligner seg med, og en svak nedgang utover i planperioden.

Bolyst

I kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026 er de særlige satsningsområdene næringsutvikling, infrastruktur, barn og ungdom, kompetansebygging og folkehelse. Den overordnede visjonen for Sør-Varanger kommune er man skal utvikle et lokalsamfunn som gir grunnlag for befolkningsvekst i alle deler av kommunen og at man skal dimensjonere tjeneste produksjonen for en samlet befolkning på 12000 innbyggere.

Framskrivningen for 2040 viser for lav befolkningsvekst ut fra kommunens overordnede visjon, og man legger derfor frem i dette kapittelet tiltak som kan øke bolysten i kommunen. I henhold til omstillingsplanen for Sør-Varanger kommune skal tiltak vurderes etter modellen "må-bør-kan".

Bolysttiltakene i dette kapittelet kommer under kategorien "kan" som betyr at de verken er lovpålagt eller faglig nødvendig.

Aurora kino IKS

Aurora kino IKS er et interkommunalt selskap som eies av Tromsø, Alta og Sør-Varanger kommune. Sør-Varanger kommunes eierandel utgjør 8 % og kommunens tilskudd til selskapet utgjør årlig kr 675.000.

Sør-Varanger kommune leier kinolokalet av Coonor AS med en uoppsigelig husleiekontrakt tom. 15.02.2021.

Varanger museum IKS og Tana og Varanger museumssiida

Driftstilskudd til Varanger museum IKS er budsjettet med kr 1.853.000 for 2020. Dette er samme nivå som i budsjett 2019. Tilskudd til Varanger museum IKS er hjemlet i selskapsavtalen av 2009. I selskapsavtalen er minimumsbeløpet satt til kr 1.300.000, samt at kommunen i tillegg skal yte tilskudd til renhold. Utover dette dekker kommunen noen av driftskostnadene knyttet til Grenselandsmuseet samt at kommunen betaler kr 465.000 i husleie for Grenselandsmuseet til Stiftelsen Grenselandssenteret.

Driftstilskudd til Stiftelsen Tana og Varanger museumssiida er budsjettet på samme nivå som for 2019, med kr 492.000 til Saviomuseet og kr 150.000 til Øst-Samisk museum.

Samlet er det budsjettet med kostnader og tilskudd til museer for 3,1 mill. kroner i 2020.

Kulturmidler

Det er budsjettet med kr 500.000 i kulturmidler til levekårsutvalgets disposisjon. Dette er midler som kan søkes på av av frivillige lag og foreninger.

Sør-Varanger kommunes andel av driftsstøtte til Pikene på Broen, jfr. den nordnorske kulturavtalen 2018-2021 er i tillegg budsjettet med kr 100.000.

Midler til 17.mai og samefolkets dag er videreført med tilsammen kr 100.000.

Løpende søknader

Tiltak som ikke er omfavnet av budsjettvedtak eller er lovregulert som støtte til ulike arrangementer og prosjekter, prioriteres ikke.

Overføringer til særbedrifter

Vest Finnmark kommunerevisjon IKS og Kontrollutvalgan IS

Det er budsjettet med 1,47 mill.kroner til Vest Finnmark kommunerevisjon IKS. For kontrollutvalget er det budsjettet med kr 107.000 til kontrollutvalgets kostnader til honorar, reise og opplæring og møteavvikling, samt kr 255.000 til sekretariatet for Kontrollutvalgan IS. Enhetskostnaden per møte i kontrollutvalget er høy, og rådmann har innarbeidet et forslag til reduksjon på kr 50.000 i kostnader knyttet til kontrollutvalget som følge om økonomisk omstillingsprosjekt.

Kontrollutvalgets vedtak ligger ved budsjettdokumentet.

Barentshallene Sør-Varanger KF

Rådmann har i sitt forslag til budsjett 2020 innarbeidet et driftstilskudd til Barentshallene Sør-Varanger KF på kr 8.000.000, inklusiv kr 330.000 til sommervikarer. Dette er tilsvarende driftstilskuddet for 2019. Den foreslåtte overføringen er kr 165.000 lavere enn forslaget fra styret i Barentshallene Sør-Varanger KF.

Styret i Barentshallene Sør-Varanger KF har i sitt framlagte budsjett for 2020 og økonomiplan 2021-2023 lagt til grunn en overføring fra Sør-Varanger kommune på til sammen 8,165 mill.kroner. I Barentshallene Sør-Varanger KF sitt budsjett fremkommer overføringen fra Sør-Varanger kommune slik:

- *Egne driftsinntekter* kr. 8 068 000,-
- *Leie kommunalt undervisningslokale* kr. 2 420 000,-
- *Tilskudd redusert hall-leie barn og unge* kr. 1 230 000,-
- *Tilskudd sommervikarer (øremerket ungdom)* kr. 330 000,-
- *Ordinært kommunalt tilskudd* kr. 4 185 000,-

Den kommunale andelen for driftsbudsjett 2020 vil være kr. 8 165 000,-

Økning på kr 165.000 begrunnes med lønns- og prisvekst.

Styret i Barentshallene KF har vedtatt et investeringsbudsjett for 2020 på 4,8 mill.kr, med en kommunal finansiering på 4,41 mill.kr og forskuttering av spillemidler på 0,39 mill.kr.

	2020	2021	2022	2023
Investering/avsetning/vedlikehold	4 800 000	6 000 000	2 000 000	2 600 000
Kommunalt tilskudd/lån	4 410 000	4 750 000	2 000 000	2 600 000
Annen finansiering				
Spillemidler	390 000	1 250 000		

Investeringstiltakene som styret har planlagt er lysarmatur og utskiftning av kunstgress og sportsdekket i Barentshallen. Videre ønsker styret å prioritere midler til et verkstedbygg for vedlikehold av utstyr og maskiner.

Som følge av økonomisk omstilling og hensyn til vurdering etter må-bør-kan, er rådmanns vurdering at avsatt sum til investering i Barenshallene KF må følge allerede vedtatt budsjett i økonomiplan, det vil si 2 mill.kr. Rådmann ber styret prioritere fremdriftsplanene for sine investeringer i henhold til dette.

Norasenteret IKS – krise og incestsenter

Rådmannen har budsjettet med tilskudd på 2,35 mill.kr for sin eierandel i Norasenteret IKS. Det er kr 12.000 mer enn i 2019.

Sør-Varanger menighet

Rådmann foreslår en bevilgning til Sør-Varanger menighet på kr 4.750.000. Det er på samme nivå som 2019, men kr 150.000 lavere enn det menighetsrådet har behandlet og vedtatt i driftsbudsjett i sak 13/19, 3. september 2019.

Rådmann forslår videre at menighetsrådet innenfor denne bevilgning skal dekke utgifter til stell og gressklipping av kirkegårder, vintervedlikehold av kirkegårdene samt utgifter til strøm/lys på kirkegårdene. Dette utgjør om lag kr 200.000 i årlig utgift.

Menighetsrådet har i samme møte behandlet investeringsbudsjettet for 2020.

Vedtak:

Sør-Varanger menighetsråd vedtar det fremlagte investeringsbudsjettet for 2020.

I 2020 prioriteres følgende investeringsprosjekter:

Neiden kapell kr 300 000,-

Neiden gravlund kr 5 000 000,-

Planlagt investering medfører en økning i tilskudd fra Sør-Varanger kommune med 2 mill.kr, dvs totalt 4 mill.kr i 2020. Rådmann anser økningen som nødvendig som følge av kapasitetsutfordringer på Neiden kirkegård. Tilskudd på 4 mill.kr i 2020 er en fremskyndig av 2021-bevilgning, noe som medfører kr 0 i investeringstilskudd for 2021.

Brenselsutsalget og Grenseprodukter

Tilskudd til Brenselsutsalget og Grenseprodukter er videreført på samme nivå som for 2019 med kr 1.656.000.

Tilskudd til private barnehager

Barnehageloven § 14 fastslår at kommunen skal yte tilskudd til ordinær drift av alle godkjente, ikke-kommunale barnehager i kommunen. I Sør-Varanger gjelder det dette Bjørnehiet familiebarnehage og Villaveien naturbarnehage. Som følge av avvikling av Prestefjellet barnehage AS og bortfall av tilskudd til pedagogisk bemanning er det samlede tilskuddet redusert.

Finansieringen av godkjente private barnehager kompenseres gjennom rammetilskuddet.

Det er budsjettet med 7,74 mill.kroner til formålet.

Bedriftshelsetjeneste

Sør-Varanger kommune inngikk 2018 inngått ny innkjøpsavtale med HEMIS AS om leveranse av bedriftshelsetjenester. Avtalen ivaretar lovpålagte forpliktelser i henhold til arbeidsmiljøloven med tilhørende forskrifter. Den årlige medlemskontingenten er for denne avtalen kr 650.000 i henhold til kontrakt.

Kommunens sentralforbund

Sør-Varanger kommune er medlem av KS (Kommunesektorens interesse- og arbeidsgiverorganisasjon). OU-kontingent 2020 utgjør kr 750.000, inkludert ansattes andel på om lag kr 300.000.

Øst-Finnmark Regionråd

Det er budsjettet med kr 320.000 i kommunes andel til Øst-Finnmark Regionråd.

Interkommunalt Arkiv i Finnmark IKS

Interkommunalt Arkiv i Finnmark IKS (IKA Finnmark IKS) er et interkommunalt selskap som eies av alle kommunene i Finnmark og Finnmark Fylkeskommune.

Sør-Varanger kommunes eiertilskudd for 2020 er budsjettet med kr 790.000, noe som er en økning på kr 71.000 i forhold til tilskuddet for 2019.

Kirkenes Storkjøkken AS

Rådmannen har budsjettet med 12,49 mill. kroner til Kirkenes Storkjøkken AS i 2020. Det er en økning på kr 490.000 i forhold budsjettet for 2019. Økningen kommer som følge av lønns- og prisvekst, samt lønn til lærling.

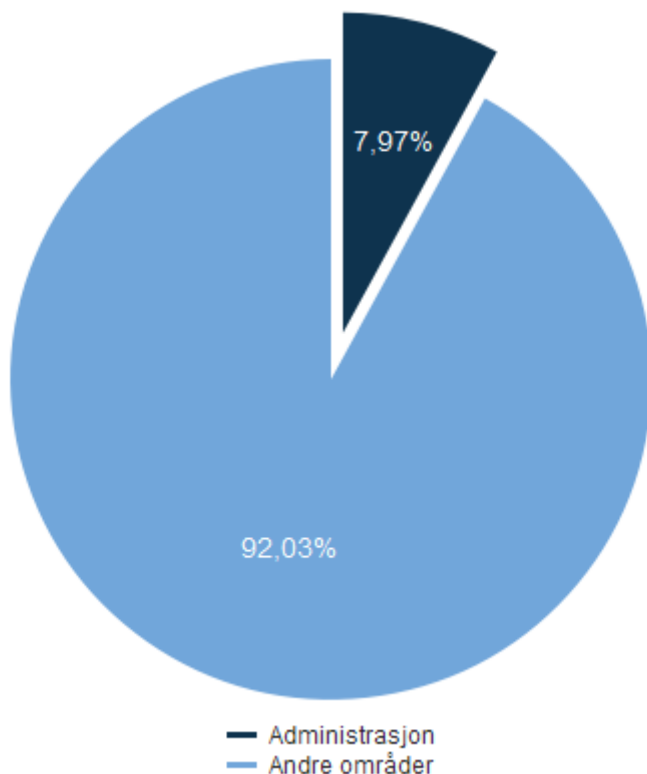
Rådmannens forslag er i samsvar med budsjettet vedtatt av styret i Kirkenes Storkjøkken AS den 25.9.2019.

Kommunens hovedområder

Administrasjon

Administrasjon - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om hovedområde

Hovedområdet administrasjonen består av politisk styring, administrativ ledelse, servicekontoret, IT-avdeling, personalavdeling, økonomiavdeling og avdeling for plan og utvikling. Det vil i praksis si støttetjenestene med tilholdssted på rådhuset.

Servicekontoret og arkivtjenesten har blant annet ansvar for all postmottak og postutgang, arkiv, saksbehandlingssystem, sentralbord, samt saksbehandling av ulike tjenester. Servicekontoret yter service ut mot befolkningen.

Økonomiavdelingen har hovedansvar for budsjett og økonomioppfølging, regnskap og lønn for Sør-Varanger kommune og tilknyttende selskaper. I tillegg har avdelingen 3 stillinger knyttet til skatteoppkrever. Økonomiavdelingen har høyt fokus på kompetanseøkning og effektive løsninger, og jobber kontinuerlig med forbedring av arbeidsrutiner.

Personalavdelingen har blant annet ansvar ansettelse, oppfølging av ansatte, HMS-arbeid, lærlinger, bemanningsteam, kommunens personforsikringer, pensjon, verneombud og tillitsvalgte.

Plan- og utviklingsavdelingen består av fagområdene næring, landbruk, miljø, byggesak, plan, oppmåling, kommunale eiendommer og folkehelse/ frisklivssentral.

It-avdelingen har hovedansvar for it-utstyr og all infrastruktur til alle kommunens lokasjoner. It-avdelingen jobber også med utarbeidelse av digitaliseringsplan og prosjektet Fiber i distrikt.

Sør-Varanger kommune har et betydelig **internasjonalt arbeid** og samarbeid. Våre vennskapskommuner er Severomorsk, Petsjenga og Murmansk by i Russland, Inari kommune i Finland og Harbin i Kina. Sør-Varanger kommunes arbeid er primært tilrettelegging for ulike prosjekter i enheter og avdeling, møtevirksomhet på politisk og administrativt nivå og tilrettelegging av Barentsdagene. Det er en stor pågang fra særlig Kina i det internasjonale arbeidet som krever en annen tilnærming enn det vanlige internasjonale arbeidet mot Russland og Finland. Dette gjelder eksempelvis innen besøk og tilrettelegging for næringslivet.

Det er en 50 % stilling som driver det internasjonale arbeidet, og som primært drifter tiltak av eksterne midler. Øvrig ressursbruk er innenfor rammen til virksomhet 1100 administrasjonen og politisk ledelse.

Utfordringer og strategi

Overføring av skatteoppkreverfunksjon til staten medfører en reduksjon av tre fagstillinger i kommunen.

For budsjettåret 2020 vil hovedfokuset for avdeling for plan og utvikling være å forberede arbeidet for en ny Planstrategi, som skal være vedtatt senest i august 2020. Det skal i tillegg arbeides videre med allerede igangsatte og vedtatte planer i eksisterende planstrategi. Konkret betyr dette videreføring av arbeidet med Byplan Kirkenes og oppstart av rulleringen av Miljø og klimaplan.

Gjennom kommunes ansvar som prosjektansvarlig for gjennomføringen av Kystsoneplanen for Varangerområdet, vil kommunen bidra til at det tilrettelegges for ny næringsaktivitet i fjordområdene i Sør-Varanger.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Økonomiplan			
			2020	2021	2022	2023
Driftsutgifter						
Lønn	46 932	52 413	53 510	53 050	53 050	53 050
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	25 481	14 932	11 992	12 462	11 992	12 772
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	7 564	6 901	3 434	3 275	3 275	3 275
Overføringsutgifter	6 997	6 607	6 439	6 439	6 439	6 439
Sum Driftsutgifter	89 426	80 853	75 374	75 225	74 755	75 535
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-11 844	-10 914	-10 749	-10 569	-10 569	-10 569
Refusjoner	-15 056	-8 975	-5 292	-5 157	-5 157	-5 157
Overføringsinntekter	-1 395	-830	-830	-830	-830	-830
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-3 187	-2 839	-2 229	-2 229	-2 229	-2 229
Sum Driftsinntekter	-31 483	-23 558	-19 100	-18 785	-18 785	-18 785
Sum	57 943	57 295	56 275	56 441	55 971	56 751

Fordeling per virksomhetsområde

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Administrasjon	14 217	13 193	10 660	11 130	10 660	11 440
Servicekontoret	4 953	5 714	6 620	6 935	6 935	6 935
Økonomiavdelingen	9 782	10 039	10 687	10 068	10 068	10 068
Personalavdelingen	12 754	13 059	13 220	13 220	13 220	13 220
Plan og utvikling	3 473	3 097	2 697	2 697	2 697	2 697
IT- avdelingen	12 764	12 193	12 392	12 392	12 392	12 392
Sum	57 943	57 295	56 275	56 441	55 971	56 751

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	57 295	57 295	57 295	57 295
Sum Tekniske justeringer	-1 661	-1 495	-1 965	-1 185
Sum Budsjettendring i år	1 385	1 385	1 385	1 385
Sum Lønns- og prisvekst	-100	-100	-100	-100
Konsekvensjusteringer	-376	-210	-680	100
Konsekvensjustert ramme	56 920	57 086	56 616	57 396
Innsparingstiltak				
Oppsigelse av medlemskap Finn AS - innkjøpsring	-200	-200	-200	-200
Reduksjon 1 stilling	-595	-595	-595	-595
Sum Innsparingstiltak	-795	-795	-795	-795
Nye tiltak				
Vedtak AMU: Opplæringstiltak, HMS dagen og HMS arbeid	100	100	100	100
Sum Nye tiltak	100	100	100	100
Nye tiltak og realendringer budsjett	-695	-695	-695	-695
Ramme 2020-2023	56 225	56 391	55 921	56 701

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og samt øvrige justeringer) og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

Tekniske justeringer innenfor administrasjon omfatter i tillegg til lønns- og prisjusteringer nedjustering av driftsutgifter til politisk blant annet som følge av uttak av midler avsatt i 2019 til folkevalgtopplæring og etablering av nytt kommunestyre, samt nedjustering av midler til ordføreres disposisjon ut fra erfaringstall. Avsatte midler til valg i 2019 er tatt ut i 2020, og budsjetteres annen hvert år i planperioden. Midler budsjettert til grunnskoletjenester i 2019 er overført til virksomhet 2300 - administrasjon skoler med 3,28 mill.kroner. Det er budsjettert med dagens 18 læringer. Dersom det i løpet av 2019 skulle komme flere søknader om læreplass innenfor de 25 vedtatte plassene, foreslås det å dekke dette av disposisjonsfond. For plan og utvikling er det innarbeidet en økning i inntekter fra byggesaksgebyr.

Budsjettendringer innenfor området er overføring av merkantil stilling fra PP-Tjenesten til Servicekontoret jf. KST sak 049/19 , samt oppjustering av godtgjøring til folkevalgte jf.KST sak 055/19

Sammendrag budsjett

Samlet er budsjettene for enhetene i administrasjonen redusert i forslag til budsjett 2020. Hovedsaklig skyldes dette nedgang i eiendomsområdet på plan og overføring av skatteoppkreverfunksjonen. Alle enhetene har kontinuerlig fokus på effektivisering og reduksjon i ressursbruk, men opplever en stadig økning i arbeidsoppgaver.

Innsparingstiltak

Oppsigelse av medlemskap Finnut AS - innkjøpsring

Sør-Varanger kommune har styrket intern kompetanse for å møte et stadig økende krav knyttet til innkjøpsområdet. Dette medfører også mulighet for å si opp vårt medlemskap i Finnut AS. Tiltaket gir en årlig besparelse på kr 200 000.

Reduksjon 1 stilling

I budsjett 2020 er det innarbeidet reduksjon av en stilling innen eiendomsforvaltning for plan- og utviklingsavdelingen. Ansvar og arbeidsoppgaver blir ivaretatt av gjenværende ressurser i avdelingen.

Nye tiltak

Vedtak AMU: Opplæringstiltak, HMS dagen og HMS arbeid

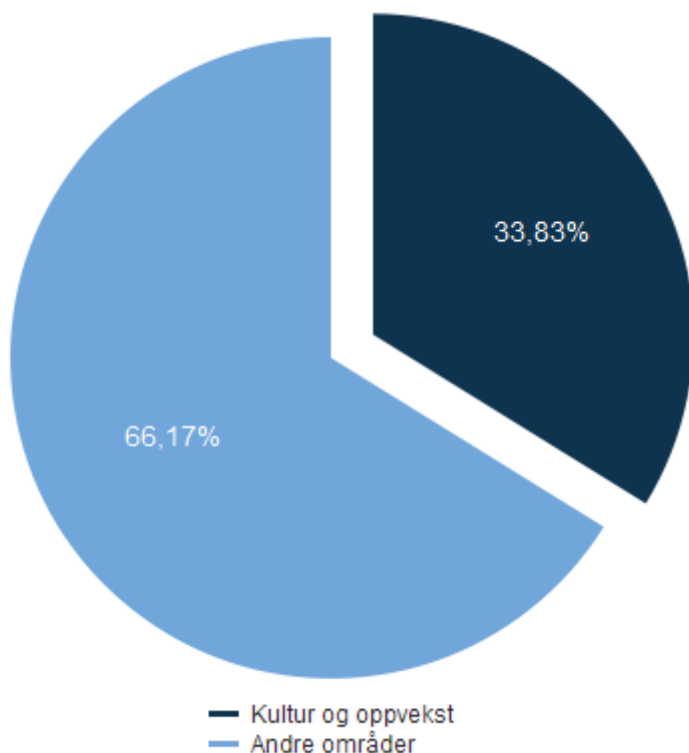
AMU fattet følgende vedtak i møtet 26.06.2019: AMU anmoder Rådmannen om å sette av kroner 100.000 i budsjett 2020 til opplæringstiltak, HMS dagen og HMS arbeidet.

Det foreslås å sette av kroner 50.000 til HMS dagen hvert år. Resterende 50.000 til opplæring av ledere, verneombud og tillitsvalgte i HMS arbeid. Årlig opplæring i konflikthåndtering, varsling, ROS og vold/trusler. I tillegg opplæring og oppdatering for AKAN utvalg/kontakter.

Kultur og oppvekst

Kultur og oppvekst - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om hovedområde

Hovedområdet har en administrasjon bestående av skolefaglig rådgiver og enhetsleder for barnehage. I tillegg har hovedområdet om lag 450 ansatte, og omfatter barnehage, grunnskole, flyktning- og kompetanseenheten, kultur og fritid, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT) og barnevern.

Kultur og oppvekst leverer tjenester til 2270 barn og unge i aldersgruppen under 20 år.

Barnehagene består av ti kommunale barnehager og to private barnehager. 96 prosent av alle barn i aldersgruppen i Sør-Varanger kommune går i barnehage.

Skolene består av administrasjon og åtte grunnskoler. I skoleåret 2019/2020 er det 1086 elever.

PP-Tjenesten bistår i arbeidet med å legge til rette for barn og elever med særskilte behov.

Barnevern bistår barn, unge og familier når det er vanskelig i hjemmet.

Kirkenes flyktning-og kompetanseenhet bosetting, integrering og voksenopplæring.

Kultur og fritid kunnskapsdeling, kulturformidling og aktivisering.

Kulturskolen tilbyr opplæring innen musikk og estetiske fag.

Utfordringer og strategi

Det er flere hovedutfordringer på oppvekstfeltet. Sør-Varanger kommune skal gi et likeverdig tilbud til alle barn og unge i Sør-Varanger, uavhengig hvor de bor og hvilken barnehage og skole de sokner til. De siste årene har folketallet i aldersgruppen gått ned, spesielt i distriktene. Det å gi gode læringsmiljø og likeverdige opplæringstilbud over hele kommunen blir da en utfordring. For det første er alle distriktsskolene fådelte, dvs. at flere klassetrinn er slått sammen i undervisningsgrupper. På de største skolene gir også synkende elevtall utfordringer ved at man må redusere antall elevgrupper på de ulike trinn i samsvar med nedgangen i elevtall og i forhold til at det budsjetteres med mindre ressurser til sentrumsskolene.

Den andre hovedutfordringen er ungdommens hverdag i Sør-Varanger kommune. Både Ungdata og Elevundersøkelsen viser at trivsel, aktivitet og tilknytning til kommunen ikke er så god som ønsket blant barn og unge. Begge disse utfordringene får fokus i oppvekstplanen som er under arbeid, og oppvekstmiljøet følges også opp gjennom arbeidet med Sør-Varanger som programkommune for folkehelse.

En tredje utfordring er faglige resultater, der Sør-Varanger kommune presterer under nasjonalt nivå på flere områder, selv om det i henhold til skolebidragsindikatoren er et forventet resultat på grunn av kommunens sosioøkonomiske profil og foreldres utdanningsbakgrunn.

Kommunen har også store utgifter til spesialundervisning, og tiltakene settes ofte inn relativt sent i skoleløpet. Større fokus på tidlig innsats i barnehage, større voksentetthet og spesifikk innsats på 1. til 4. trinn vil forhåpentligvis etter hvert kunne gi bedring her dersom det er økonomisk handlefrihet til å gjennomføre slike tiltak.

Kommunen har også utfordringer med å gi et godt undervisningstilbud til fremmedspråklige elever, uavhengig om de kommer til kommunen som følge av arbeidsinnvandring, familiegjenforening eller som bosatte flyktninger. Noe av utfordringen er å sørge for å ha nødvendig kompetanse på alle skolene siden det er svært vanskelig å styre hvilken skole disse elevene skal gå på. Her er det etablert en arbeidsgruppe som ser på tiltak i skolene for å bli bedre på dette. I dag er det for mange elever som ikke har tilstrekkelige norskkunnskaper og dermed må få tilleggsressurser i form av særskilt norskopplæring og i noen tilfeller spesialundervisning.

Sør-Varanger kommune har vedtatt å bosette 20 flyktninger hvert år, men etter anmodning fra Utlendingsdirektoratet (UDI) har Sør-Varanger kommune de to siste årene tatt imot om lag 25 flyktninger årlig. Anmodningen fra UDI er for 2020 også om lag 25 flyktninger. Dette er likevel en betydelig nedgang i forhold til 2015 og 2016. Konsekvensene av dette er at man i flyktning- og kompetanseenheten inneværende år bruker mindre ressurser enn tidligere, mens man i barnehage og skole bruker betydelige ressurser for at disse barna skal bli godt integrert, lære seg norsk og kunne ha utbytte av den felles opplæringa på de ulike klassetrinn, slik det er nevnt ovenfor. Antall flyktninger vi takker ja til å bosette bør derfor også vurderes i lys av det tilbudet vi til enhver tid kan gi disse barna i barnehage og skole.

Sør-Varanger kommune har for tiden stort fokus på etter- og videreutdanning i oppvekstsektoren. Arbeidet med innføring av ny læreplan i skolen og kompetanseheving i barnehage og skole er godt i gang. I inneværende skoleår er om lag 40 lærere og ledere på videreutdanning, noe som er svært positivt. Alle barnehager og skoler er også med på felles kompetanseheving i form av etterutdanning i

samarbeid med de øvrige 6 kommunene i Øst-Finnmark og Høgskolen Innlandet. Dette koordineres gjennom et regionalt samarbeidskontor for kompetanseheving i Øst-Finnmark (RSK-øst).

I barnevernet har det de siste årene vært arbeidet med å lukke lovbrudd som tjenesten gjennom mange år tilbake har hatt utfordringer med å klare. Dette har medført behov for en retningsendring internt i tjenesten i tråd med de nasjonale føringene på området, med fokus på tidlig innsats og hjelp i hjemmet fremfor mer inngripende tiltak utenfor hjemmet, selv om dette noen ganger også er nødvendig. Status er at det i dag er langt færre lovbrudd i barneverntjenesten, selv om man ennå har enda et par områder som må vies spesiell oppmerksomhet. Det er fremover nødvendig å heve kompetansen generelt i barnevernet, men spesielt i forhold til tidlig innsats og arbeid i familien.

Sør-Varanger har et rikt kulturliv. Dette kommer til uttrykk gjennom de organiserte tilbudene i kulturskolen og frivillige lag- og foreninger. Et nært samarbeid med naboland, blant annet Russland, gir anledning til å supplere egne tilbud med innslag derfra. Dette ble på en fin måte vist under 75-årsjubileet for frigjøringen av Sør-Varanger nå i høst hvor det var en rekke innslag som hadde sin opprinnelse på begge sider av grensen. I tillegg hadde kulturskolen og skolene sammen mobilisert 750 elever til å delta i selve markeringen på torget. Sør-Varangers utfordring er fremover i større grad å kunne tilby mer uorganiserte tilbud for de som ikke finner seg til rette verken i idrettslag, kulturskolen, kor eller korps.

Mål og prioriteringer i perioden

Sør-Varanger kommune skal ha gode oppvekstvilkår for barn og unge. Det oppnås blant annet gjennom tidlig innsats og gode rutiner for tverrfaglig samarbeid. En god oppvekst starter i familien. Den faglige oppfølging av gravide og familier i barsel, og av familier i risikozonen må styrkes.

Strategisk oppvekstplan vil ha som mål å utvikle både tilbud, kompetanse og system/organisasjon slik at oppvekstfeltet i Sør-Varanger kommune er preget av høy kvalitet. De kommunale tilbudene kan være ulike i form, men de skal være faglig sterke, likeverdige og i stadig utvikling. Utvikling må skje både gjennom endring og utvikling av eksisterende tilbud og satsing på større, eksterne prosjekter. Et godt eksempel på dette er samarbeidsprosjektet med kommunene i Øst-Finnmark om kompetanseheving i barnehage og skole.

Barn og unge skal ha en stemme og høres i saker som angår dem. For at alle barn og unge skal oppleve å bli sett og hørt, er det nødvendig å ha fokus på voksentetthet i barnehage og skole, i tillegg til velfungerende elevråd og ungdomsråd. Målet er gode, universelle tiltak i barnehage og på småtrinnet, med tilstrekkelig voksentetthet. Tilpasset opplæring og tilstrekkelig lærertetthet på småtrinnet vil på sikt kunne redusere behov for spesialundervisning på høyere trinn. Dette vil bety lavere utgifter til spesialundervisning og større mulighet for at barn og unge beholder sin motivasjon og opplever mestring. Disse tiltakene vil også bidra til bedre integrering, inkludering og utjevning mellom elevene, slik at alle barn får mulighet til å utnytte sine evner og anlegg.

Trygt leke- og læringsmiljø

Sør-Varanger kommune har utviklet et «Antimobbe-manifest» i skolen, i tillegg til en kommunal plan for «Elevenes psykososiale læringsmiljø». For barnehagene er det vedtatt en overordnet plan for «Inkluderende barnehagemiljø». Generelt skal alle kommunens avdelinger arbeide for at alle barn skal bli sett, få oppfølging og ha en trygg barndom. Per i dag har kommunen lave tall på mobbing i elevundersøkelsen. Tallene er under halvparten av nasjonalt nivå, men det er likevel barn som i perioder

opplever utrygt læringsmiljø. Her har skolene de senere årene utviklet god kompetanse for raskt å få til gode og trygge læringsmiljø for de elevene dette gjelder.

Sør-Varanger kommune har mange innbyggere med en tilknytning til samisk, finsk og russisk språk og historie, i tillegg har vi nær 15 prosent tilflyttere fra andre land. Kulturmangfold og flerspråklighet skal være et fortrinn, det betyr at det må satses på kulturforståelse, språkopplæring og inkludering. Gode og varierte fritidstilbud og «hengeplasser» er viktige arenaer for både trivsel, generell utvikling, integrering og inkludering

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Økonomiplan			
			2020	2021	2022	2023
Driftsutgifter						
Lønn	255 553	228 822	255 866	255 481	255 481	255 481
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	33 110	33 356	34 191	34 191	34 191	34 191
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	17 701	16 276	17 200	17 200	17 200	17 200
Overføringsutgifter	14 022	12 313	12 664	12 664	12 664	12 664
Sum Driftsutgifter	321 011	290 767	319 921	319 536	319 536	319 536
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-19 468	-22 023	-21 111	-21 111	-21 111	-21 111
Refusjoner	-33 484	-21 429	-29 048	-29 048	-29 048	-29 048
Overføringsinntekter	-1 873	0	-1 700	-750	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 270	-289	-289	-289	-289	-289
Sum Driftsinntekter	-56 095	-43 742	-52 148	-51 198	-50 448	-50 448
Sum	264 916	247 025	267 772	268 337	269 087	269 087

Fordeling per virksomhetsområde

Beløp i 1000

	Regnskap 2018	Budsjett 2019	Økonomiplan			
			2020	2021	2022	2023
Barnehagene	56 887	53 559	58 402	58 402	58 402	58 402
Skolene	137 599	126 469	144 493	145 443	146 193	146 193
PP-tjenesten	5 406	5 388	5 283	5 283	5 283	5 283
Barnevernet	23 851	21 672	20 113	20 113	20 113	20 113
Kirkenes flyktning- og komptanseenhet	21 995	20 036	18 917	18 532	18 532	18 532
Kultur og fritid	11 422	12 166	12 404	12 404	12 404	12 404
Kulturskolen	4 761	4 609	5 033	5 033	5 033	5 033
Sør-Varanger museum	2 995	3 127	3 127	3 127	3 127	3 127
Sum	264 916	247 025	267 772	268 337	269 087	269 087

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	247 025	247 025	247 025	247 025
Sum Tekniske justeringer	22 504	23 454	24 204	24 204
Sum Budsjettendring i år	2 493	2 108	2 108	2 108
Konsekvensjusteringer	24 997	25 562	26 312	26 312
Konsekvensjustert ramme	272 022	272 587	273 337	273 337
Innsparingstiltak				
Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Kjøp av tjenester - Barnevernet	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Innsparingstiltak	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Nye tiltak og realendringer budsjett	-4 500	-4 500	-4 500	-4 500
Ramme 2020-2023	267 522	268 087	268 837	268 837

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og øvrige justeringer) og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

For hovedområde Kultur og oppvekst er det justering av budsjett til skoler i henhold til ny ressursberegningsmodell, refusjoner, tilskudd, brukerbetalinger, lønns- og prisvekst samt ny budsjetteringsmetode for pensjon, som sammen med opprinnelig budsjett 2019 gir konsekvensjustert ramme for budsjett 2020

Sammendrag budsjett

Barnehagene

For barnehagene er det innarbeidet noen endringer i den konsekvensjusterte rammen for budsjett 2020: Brukerbetalinger er justert i forhold til nye barnetall og det er innarbeidet dekning for reduserte foreldrebetaling. Tilskudd til private barnehager er redusert grunnet avvikling av Prestefjellet barnehage AS høsten 2019. Økningen på om lag 4,8 mill.kroner fra opprinnelig budsjett 2019 relateres i stor grad til ny budsjetteringsmetode for pensjonskostnader og lønnsoppgjør 2019.

Skolene

Grunnskolene budsjetteres etter ressursberegningsmodell vedtatt i KST 033/19.

Ressursberegningsmodellen gir ett stillingsbehov som sees i sammenheng med hjemmelsoversikten til skolene slik at lønnsbehovet til den reelle bemanningen dekkes. Driftsbudsjett er videreført på samme nivå som budsjett 2019. SFO er justert etter gjeldende beregningsmodell.

PP-tjenesten

Overføring av merkantil stilling fra PP-Tjenesten til Servicekontoret jf. KST sak 049/19 er innarbeidet. Øvrig budsjetttramme videreført på samme nivå som 2019.

Barnevernet

Ny økonomisk håndbok har ført til en grundig gjennomgang av driften, og god økonomisk styring. Resultatet av dette gir sammen med bortfall i kjøp av statlige plasser en reduksjon i rammen på 2,5 mill.kroner for barnevernet.

Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet

Det er budsjettert med bosetting av 20 flyktninger årlig i planperioden. Helårseffekt av besparelsen i forbindelse med samlokaliseringen av Flyktningtjenesten og kompetansesenteret i 2019 er innarbeidet i økonomiplanperioden. Det er i tillegg innarbeidet et innsparingstiltak i enheten på 2,0 mill. kroner årlig i planperioden

Kultur og fritid

Midler til 75 års frigjøringsmarkering i 2019 er tatt ut av budsjett 2020 og toårig støtte til kulturtiltak er ikke videreført i budsjett 2020.

Kulturskolen

For budsjett 2020 er det innarbeidet en 100% stilling til formidling av samisk kultur i Kulturskolen.

Innsparingstiltak

Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet

Sammenslåingen av Kompetansesenteret og Flyktningtjenesten til Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet har gitt positiv effekt både hva gjelder økonomi og samarbeid rundt pålagte oppgaver. På bakgrunn av det er budsjettet for 2020 nedjustert med 1,5 mill kroner.

Som følge av nedgang i antall flyktninger som utløser integreringstilskudd i planperioden foreslår rådmannen en ytterligere innsparing i enheten på kr 500.000.

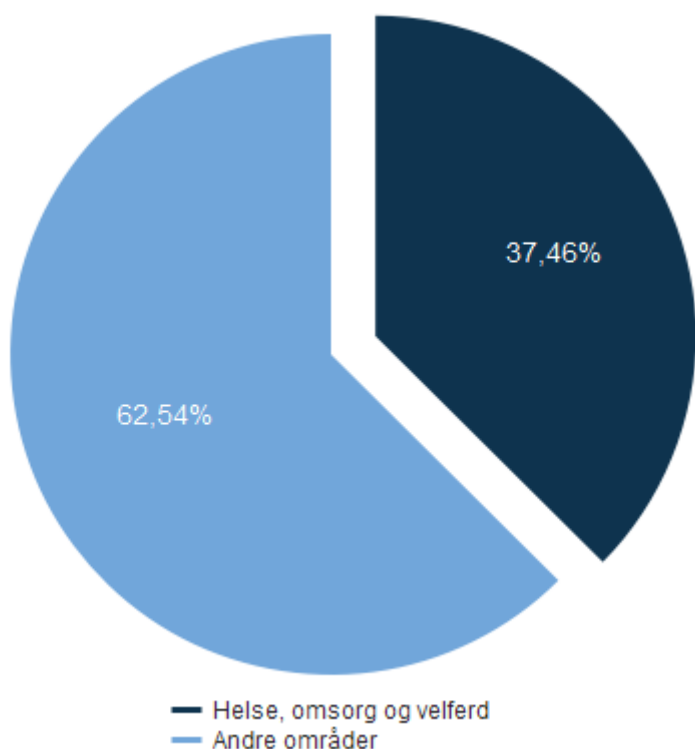
Kjøp av tjenester - Barnevernet

Ny økonomisk håndbok har ført til en grundig gjennomgang av driften, og god økonomisk styring. Resultatet av dette gir sammen med bortfall i kjøp av statlige plasser en reduksjon i rammen på 2,5 mill.kroner for barnevernet

Helse, omsorg og velferd

Helse, omsorg og velferd - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om hovedområde

Kommunen har et lovpålagt ansvar for å sørge for helse- og omsorgstjenester til befolkningen. Rammene for kommunenes tjenestetilbud er nedfelt i lov om helse- og omsorgstjenester og pasient- og brukerrettighetsloven. Virksomheten i kommunenes helse- og omsorgstjenester reguleres også gjennom sentralt avtaleverk mellom kommune, stat og yrkesorganisasjoner. Dette gjelder bl.a. fastlege- og fysioterapivirksomhet. Tjenesteområdet for helse, omsorg og velferd er delt inn i:

Koordinering, fag og forvaltning: saksbehandling, koordinering av ferdig behandlede pasienter i spesialisttjenesten, behandling og tildeling av søknader om individuell plan og koordinator, ansvarlige for pasient og journalsystem.

Barne- og familieenheten: helsestasjon, jordmortjeneste, kreftkoordinator og kreftsykepleier, Tverrfagligvurderingsteam, fysioterapitjeneste, ergoterapitjeneste, frivilligsentralen, psykiskhelse- og rustjenesten.

Kommunelegetjenesten: medisinsk faglig rådgiver, legevaktsordning,

NAV: Økonomisk sosialhjelp.

Hjemmebasert omsorg: sykepleie, praktisk bistand, omsorgsboliger og dag- og aktivitetstilbud, lokalt hjelpemiddellager

Sykehjem: langtidsopphold, korttids- og avlastningsopphold og rehabiliteringsopphold, dag- og aktivitetstilbud til demente

Tjenesten for funksjonshemmede: bistand i bolig, døgnavlastning, dag- og aktivitetstilbud

Helse, omsorg og velferdstjenestene i Sør-Varanger kommune jobber i retning av forebygging og tidlig innsats, og en mer aktiv bruker- og pårørenderolle. Viktige mål er at innbyggerne skal ha innflytelse over egen livssituasjon, flest mulig skal få mulighet til å bo lengst mulig i eget hjem, og en skal utsette behovet for mer ressurskrevende tjenester. Utvikling og innføring av velferdsteknologi skal være med å bidra til dette.

Utfordringer og strategi

Tjenesteområdet skal sikre en bærekraftig helse- og omsorgstjeneste slik at kommunens innbyggere får gode levekår, og de sosiale helseforskjellene i befolkningen reduseres. Det pågående paradigmeskiftet, der ressursinnsatsen snus fra reparasjon og behandling til forebygging og tidlig innsats, videreføres. Det arbeides ut fra en helhetlig tilnærming som skal bidra til mestring, økt livskvalitet og ivaretagelse av egne ressurser for å opprettholde funksjonsnivå så lenge som mulig.

Tjenesteområdet har kommet langt i utviklingen av helse- og omsorgstjenestene, i tråd med nasjonale og kommunale føringer. Kommunen har et stort fokus på helsefremmende og forebyggende arbeid og har et differensiert dag- og aktivitetstilbud både til eldre, demenssyke, samt unge med funksjonsnedsettelse. I tillegg til ukentlig lavterskel tilbud for mennesker med psykiske lidelser, rusavhengige og småbarnstreff for hjemmевærende foreldre.

Organisering

I 2020 vil tjenesteområdet gjennomføre en strukturendring i tråd med vedtatte prinsipper for mer likhet i lederroller, myndighet og oppgaver. Enhetslederne i helse og omsorg vil få en portefølje med overordnet oppgaver, ansvar og myndighet for oppfølging av tjenesteområder. Det utarbeides formell funksjonsbeskrivelse og delegert myndighet til avdelingsledere som er i tråd med enhetsledernes oppgaver, ansvar og myndighet slik at overordnede vedtak og prioriteringer innen tjenesteområdet følges opp ut i avdelingene.

Kommunal oppgaveløsning

I henhold til kommunale vedtak er tjenesteområdet i gang med å utvikle kjøp av tjenester fra private aktører innen helse og omsorg. Kommunen søker å løse alle helse-, omsorg- og velferdsoppgaver innenfor det kommunale tjenesteapparatet.

Tjenester

I 2020 videreføres prosjekt styrking og utvikling av helsestasjons- og skolehelsetjenesten, finansiert med prosjektmidler. Helsesykepleier jobber i prosjektperioden med tilstedeværelse og samhandling i videregående skole.

Fokus på helsefremmende, forebyggende og behandlende tiltak til barn og unge følges opp som en del av oppgavene til ny-tilsatt kommunepsykolog.

Kommunen har i 3 år hatt samarbeid med kreftforeningen om tilsetting av kreftkoordinator. I 2020 innarbeides denne funksjonen i sin helhet i det kommunale budsjettet. Kreftkoordinator og kreftsykepleier gir lavterskeltilbud til krefttrammede og deres familier. De følger opp andre pasientgrupper med behov for lindrende behandling. I 2020 vil kreftkoordinator ha et særskilt fokus på barn som pårørende.

I 2016 opprettet kommunen et hverdagsrehabiliteringsteam. Teamet er tverrfaglig med tre 100% stillinger fordelt på sykepleier, fysioterapeut og ergoterapeut. Teamet har skiftet navn til Tverrfaglig vurderingsteam og bistår i vurdering av tiltak til nye søkere på praktisk bistand og direkte brukerrettede tiltak for egenmestring i lys av «hva er viktig for deg?».

Arbeidet med å utvikle gode brukerstyrt tiltak innen demensomsorg, dag- og aktivitetstilbud til eldre som ikke selv klarer å ivareta sine behov, mennesker med demenssykdom og funksjonshemmede eldre, barn og unge videreføres i 2020.

Rekruttering

Rådmannen foreslår å videreføre bevilgningen på 1 million til arbeid med rekruttering, stabilisering, beholde og kompetanseheving av kritisk og nødvendig personell i helse- og omsorgstjenestene. Midlene brukes til stipendordning for sykepleiere og vernepleiere i bachelor utdanningen og dekking av utgifter til kompetanseheving innenfor fagfelt kommunen er i behov av å styrke.

Prosjekt «Jobbvinner» videreføres i 2020. Kommunen er med i et samhandlingsprosjekt med andre kommuner i Øst-Finnmark og KS. Målet i dette prosjektet er å finne gode løsninger på rekrutteringsutfordringene når det gjelder sykepleier og vernepleiere spesielt. Deltakelse i samhandlingsprosjekt med videregående skole og næringslivet med fokus på gode lærlingeplasser og rekruttering videreføres i 2020. kommunenes egenandel er på kr. 90.000.

Prosjektet «Det store heltidsvalget» videreføres i 2020. Kommunen har kun heltidsstillinger til sykepleiere og vernepleiere. Målsettingen med heltidsvalget er at alle ansatte i kommunen skal ha heltidsstillinger. Kommunen tilbyr stipendordning under utdanning og lønn tilsvarende 10 års ansiennitet til nyutdannede sykepleiere og vernepleiere som et rekrutteringstiltak.

Samarbeidsprosjekt med UiT om praksisplasser og utdanning går inn i siste prosjektår i 2020.

Sør-Varanger kommune har hatt en stabil legetjeneste over tid. Det er nå en nasjonal krise i fastlegeordningen, noe som også merkes i Sør-Varanger kommune ved at det er vanskeligere å rekruttere nye leger. I høst er publisert to nasjonale rapporter samt en rapport som Helse Nord RHF har tatt initiativet til. Rapporten til Helse Nord heter «Fastlegetjenesten i Nord-Norge – Status, utfordringer og forslag til tiltak». Det er her gjort et grundig analysearbeid og det er utarbeidet forslag til tiltak som

vil få konsekvenser både for kommunene, helseforetakene, KS, Direktoratet og legeforeningen. Hvilke tiltak som vil bli vedtatt er delvis opp til regjeringen i Statsbudsjettet de kommende år, men uansett vil krisen i fastlegeordningen kunne komme til å få store konsekvenser for den enkelte kommune, både organisatorisk og økonomisk. Som ledd i arbeidet med å demme opp for fastlegekrisen ble prosjektet «ALIS-Vest» satt i gang i august 2017. Dette prosjektet har rekruttert ferske leger til utdanningsstillinger (ALIS) i allmennmedisin på Vestlandet. Vinteren 2019 ble et tilsvarende prosjekt etablert i Nord-Norge; ALIS-Nord. Dette prosjektet har tildelt 32 stillinger/hjemler til rundt 24 kommuner i Nord-Norge. Sør-Varanger kommune har søkt, og fått innvilget, en slik ALIS-Nord nærings-hjemmel.

Utfordringer

Sykefraværet har økt det siste året. Tjenesteområde helse og omsorg har over lang tid jobbet godt og helhetlig med sykefravær, men stor mangel på sykepleiere og annet høyskole personell gjør situasjonen utfordrende.

Det har vært en markant økning i antall utskrivningsklare pasienter på sykehus. Kommunen tar i mot flere pasienter med sammensatte sykdomsbilder og store hjelpebehov. I perioder er det utfordrende å overholde liggetiden på sykehuset i henhold til avtaler.

Omsorgstjenestene ser en økning i antall skrøpelige eldre og pasienter med et mer omfattende pleie- og omsorgsbehov, og mennesker med demenssykdom.

Rekrutteringsutfordringer av kritisk kompetanse som sykepleiere og leger er alarmerende og utfordrer forsvarlighet i tjenesteområdet.

Satsningsområder

I neste fireårsperiode skal helse og omsorg utøve forsvarlige helse- og omsorgstjenester gjennom å organisere kritisk kompetanse som sykepleiere og legetjenesten slik at kompetanse benyttes hensiktsmessig. Hele tjenesteområdet organiseres hensiktsmessig for å løse lovpålagte oppgaver. Samorganisering, samlokalisering, kompetanseheving og turnusordninger er tiltak som gjennomgås. Tjenestetildelingen skjer i henhold til lovverk og prinsipp om lavest effektive omsorgsnivå (LEON prinsippet).

Ledige stillinger utlyses med krav til nødvendig kompetanse for å løse oppgavene i helse, omsorg og velferd, eller som utdanningsstillinger. Det kan medføre omgjøring av opprinnelig stillingshjemmel til en stilling med høyere krav til kompetanse. Det lyses ut 100% stillinger.

Krav til kvalitet og ledelse følges opp gjennom ny ledelsesstruktur og gode styringssystem. Avdelingslederrollene i helse, omsorg og velferd defineres og det utarbeides funksjonsbeskrivelser som formaliseres.

Sykefravær reduseres gjennom kontinuerlig HMS arbeid og tett oppfølging fra leder. Arbeid med turnusordninger, kompetanseheving og rekruttering vil kunne redusere sykefraværet på sikt.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsutgifter						
Lønn	262 334	253 647	273 924	283 484	283 484	283 484
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	24 568	20 291	20 792	20 478	20 443	20 443
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	48 733	51 866	49 478	33 428	33 428	33 428
Overføringsutgifter	11 829	9 375	9 375	9 375	9 375	9 375
Finansutgifter	3 729	700	700	700	700	700
Sum Driftsutgifter	351 193	335 879	354 269	347 465	347 430	347 430
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-17 825	-17 443	-18 700	-18 100	-18 100	-18 100
Refusjoner	-55 063	-37 364	-35 792	-33 969	-33 969	-33 969
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 522	-1 324	-905	-905	-905	-905
Sum Driftsinntekter	-75 640	-56 131	-55 397	-52 974	-52 974	-52 974
Sum	275 553	279 748	298 872	294 491	294 456	294 456

Fordeling per virksomhetsområde

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Koordinering, fag og forvaltningsenheten	28 641	23 828	23 696	15 574	15 574	15 574
Barne- og familieenheten	24 205	28 434	31 194	31 194	31 159	31 159
Kommunelegetjenesten	16 966	18 984	20 356	20 736	20 736	20 736
NAV - Økonomisk sosialhjelp	11 445	12 297	12 442	12 442	12 442	12 442
Sykehjemsenheten	73 601	63 887	71 883	71 883	71 883	71 883
Hjemmebasert omsorg	68 790	87 324	91 830	90 580	90 580	90 580
Tjenesten for funksjonshemmede	42 074	34 694	36 925	41 536	41 536	41 536
Kjøkken - Pleie og omsorgstjenestene	9 829	10 300	10 545	10 545	10 545	10 545
Sum	275 553	279 748	298 872	294 491	294 456	294 456

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	279 748	279 748	279 748	279 748
Sum Tekniske justeringer	22 974	22 884	22 884	22 884
Sum Lønns- og prisvekst	-202	-202	-202	-202
Konsekvensjusteringer	22 772	22 682	22 682	22 682
Konsekvensjustert ramme	302 520	302 430	302 430	302 430
Innsparingstiltak				
Dreining mot differensierte botilbud	0	-600	-600	-600
Effektivisering i hjemmebasert omsorg	-150	-650	-650	-650
Endring av kriterier for tildeling av praktisk bistand	-200	-350	-350	-350
Endring i brukerbetalinger	-750	-750	-750	-750
Redusere kjøp av tjenester fra private	-1 916	-4 043	-4 043	-4 043
Samordning av tjenester for funksjonshemmede	-121	-1 415	-1 415	-1 415
Strukturendring i helse- og omsorg	-860	-860	-860	-860
Sum Innsparingstiltak	-3 997	-8 668	-8 668	-8 668
Nye tiltak				
Styrking legetjenesten	0	380	380	380
Styrkning av tilbud til barn og unge	349	349	314	314
Sum Nye tiltak	349	729	694	694
Nye tiltak og realendringer budsjett	-3 648	-7 939	-7 974	-7 974
Ramme 2020-2023	298 872	294 491	294 456	294 456

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og samt øvrige justeringer) og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

Tekniske justeringer innenfor helse, omsorg og velferd omfatter lønns- og prisjusteringer, justerte refusjoner, oppjustering av utgifter til utskrivningsklare pasienter, reversering av ikke gjennomførbare tiltak fra 2019, samt innarbeidelse av stillinger budsjettert vakant i 2019. Videre er det tatt hensyn til tidligere øremerket tilskudd til psykolog som fra 2020 innlemmes i rammeoverføringen til kommunen og dermed gir økt rammebehov for tjenesteområdet. Inntekter knyttet til matombringning er oppjustert ut fra erfaringstall, i tillegg er det innarbeidet økte utgifter til Kirkenes Storkjøkken AS. Med bakgrunn i erfaringstall fra de siste årene er budsjetttrammen til NAV økonomisk sosialhjelp nedjustert med kr 300.000. Det er i 2020 satt av midler til deltakelse i jobbvinnerprosjektet ihht. vedtak i administrasjonsutvalget 004/19. Kommunen har gjort om på måten pensjon budsjetteres på, og pensjonsutgiftene øker med 12,1 mill kroner for dette tjenesteområdet.

Lønns- og prisvekst som fremkommer her er i sin helhet av justering av brukerbetaling i institusjon.

Sammendrag budsjett

Samlet er helse, omsorg og velferdstjenestene i kommunen styrket med 19,1 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett 2019. For alle enhetene er det innarbeidet lønnsjusteringer. Det er gjort endring i metode for budsjettering av pensjon, for dette tjenesteområdet medfører det en teknisk økning i pensjonsutgifter på 12,1 mill. kroner. Omstillingstiltak i enhetene er igangsatt. Det er budsjettert med tiltak som samlet gir en økonomisk besparelse på 3,648 mill.kroner i 2020. Fra 2021 er det budsjettert at tiltakene vil utgjøre en ytterligere besparelse, slik at samlet årlig besparelse fra og med 2021 vil være i overkant av 8,6 mill. kroner.

Koordinering, fag og forvaltningsenheten (KFF)

Ved KFF er det innarbeidet økte kostnader knyttet til utskrivningsklarepasienter, reversering av ikke gjennomførbare tiltak fra 2019, samt innarbeidelse av stillinger budsjetttert vakant i 2019. Midler til kjøp av tjenester fra Fylkeskommunen er overført fra Tjenesten for funksjonshemmede. Videre er det budsjetttert med midler til «Jobbvinner» prosjekt i 2020. Midler til dagsentertilbud for demente er overført til Utsikten dagsenter ved sykehjemsenheten.

Tiltak om redusert kjøp av tjenester fra private er innarbeidet med en innsparing i KFF på 1,9 mill. kroner i 2020, deretter årlig innsparing på 9,9 mill.kroner.

Barne- og familieenheten

Barne- og familieenhetens budsjetttramme er styrket som følge av bortfall av tilskudd til kreftkoordinator, innlemming av øremerkede midler til psykolog i rammeoverføringen, samt tiltak om styrkning av tilbud til barn og unge gjennom lovpålagt stilling som psykolog samt omgjøring av stilling.

Tiltak om strukturendring i omsorg er innarbeidet med en årlig besparelse på kr 860.000

Kommunelegetjenesten

Kommunelegetjenesten er i 2020 budsjetttert på samme nivå som for 2019. Økning i ramme kommer som følge av lønnsjusteringer og justering i sentralt avtaleverk.

Tiltak om styrkning av legetjenesten er innarbeidet med effekt fra 2021.

NAV- økonomisk sosialhjelp

NAV økonomisk sosialhjelp er en av enhetene som er vanskelig å budsjettere på grunn av signeringer i behov. Med bakgrunn i erfaringstall fra de siste årene er budsjetttrammen til NAV økonomisk sosialhjelp nedjustert med kr 300.000.

Sykehjemsenheten

Sykehjemsenhetens budsjetttramme er styrket som følge av reversering av ikke gjennomførbare innsparingstiltak fra 2019 og overføring av midler til dagsentertilbud for demente fra KFF. I tillegg er brukerbetalinger er oppjustert.

Hjemmebasert omsorg

Det er innarbeidet flere tiltak i enheten som samlet er beregnet å gi en besparelse på 1,1 mill.kroner i 2020, deretter årlig innsparing på 2,35 mill. kroner.

De innarbeidede tiltakene er dreining mot differensierte botilbud, effektivisering i hjemmebasert omsorg, endring av kriterier for tildeling av praktisk bistand og endring i brukerbetalinger.

Tjenesten for funksjonshemmede (TFF)

Ved TFF er midler til kjøp av tjenester fra Fylkeskommunen overført til KFF, videre er det tatt hensyn til redusert refusjon fra staten for særlig ressurskrevende tjenester som følge av endring i enkelt vedtak.

Nytt aktivitets- og avlastnings-senter og nye omsorgsboliger på Skytterhusfjellet forventes å være i drift fra høsten 2020. Tiltak om samordning av tjenester er innarbeidet med en besparelse på kr 121.000 i 2020, deretter årlig innsparing på 1,4 mill.kroner.

Tiltak om redusert kjøp av tjenester fra private er innarbeidet med en styrkning av tjenesten for funksjonshemmede med 5,9 mill.kroner fra 2021.

Kjøkken

Inntekter knyttet til matombringning er oppjustert ut fra erfaringstall, i tillegg er det innarbeidet økte utgifter til Kirkenes Storkjøkken AS. Økningene kommer som følge av lønns- og prisvekst, samt lærlingstilling.

Innsparingstiltak

Dreining mot differensierte botilbud

Tiltaket innebærer å omgjøre de 8 sykehjemsplassene ved Tangenlia Bofellesskap til omsorgsboliger/bofellesskap med heldøgns bemanning. Dette for å være i tråd med nasjonale føringer for valgfrihet av botilbud for eldre som ikke lengere kan bo i sin opprinnelige bolig. Den eldre befolkningen lever lengre. Dette medfører at flere kommer i en fase med alderdomssvekkelser, skrøpelige eldre. Disse eldre har ikke nødvendigvis behov for en sykepleie-faglig oppfølging 24 timer i døgnet slik behov for en sykehjemsplass defineres i dag.

Ved å ha differensierte botilbud vil brukerne få den kompetanse som er nødvendig, og kommunen har rett kompetanse på rett sted. Med en slik dreining beregnes det at en vil kunne redusere bemanningen med 1,8 årsverk.

Tiltaket legger opp til en styrt avvikling fra sykehjem til bofellesskap/omsorgsbolig, det innebærer at man først vil kunne oppnå økonomisk effekt fra 2021. Forventet besparelse er kr. 600 000 fra 2021.

Effektivisering i hjemmebasert omsorg

Tjenester innen pleie og omsorg skal framover yte helsehjelp med færre ressurser til stadig flere brukere. Dette betyr at tjenestene må prioritere de alvorlige syke og de med omfattende hjelpebehov. Tjenesten må utvikle nye løsninger for å kunne bistå flere i sårbare situasjoner. Ett av tiltakene er implementering og bruk av ulike teknologiske løsninger. Bruk av velferdsteknologi er et viktig satsningsområde. Hjemmebasert omsorg bruker i dag 6,8 årsverk på forflytning mellom brukere og basene. Tjenesten gir tilbud i et stort geografisk område. Ved innføring av ulike velferdsteknologiske løsninger, og god informasjon til brukere og pårørende kan dette bidra til å dempe behov for å forflytte seg mellom base og brukere. Målet er at brukerne skal få større frihet og selvstendighet samtidig og det oppleves trygt for brukere og pårørende.

Et overordnet mål for den velferdsteknologiske satsingen i Sør-Varanger Kommune er at;

«Velferdsteknologiske tjenester skal være et tilbud til innbyggerne i Sør-Varanger kommune, der tjenesten er vurdert til å bidra til selvstendighet, økt mestring og/eller trygghet for mottakeren. Tjenesten skal være et alternativ og/eller supplement, til innbyggerne som vurderes til å være i behov av helse- og omsorgstjenester fra Sør-Varanger kommune.»

Tiltaket innebærer endring i hvordan hjemmebaserte tjenester gis og hvordan oppgaver løses. Ved å gjøre et målrettet og systematisk endringsarbeid, forventes det gevinster på sikt i form av rett prioritering av ressurser, og at mottakere av ulike tjenester kan oppleve trygge og forsvarlige tjenester. Brukere vil å få hjelp til å mestre hverdagen på en annerledes måte, ved å ta i bruk teknologi der det er mulig. Forventet innsparing er kr. 150 000 i 2020, dernest kr. 650 000 fra 2021.

Endring av kriterier for tildeling av praktisk bistand

Praktisk bistand i hjemmet er en lovpålagt kommunal tjeneste. Den som ikke kan dra omsorg for seg selv eller som er helt avhengig av praktisk eller personlig hjelp for å greie dagliglivets gjøremål, har krav på hjelp jf. Lov om sosiale tjenester av 13. desember 1991 nr 81, §4-3.

Det vil i 2020 bli fremmet egen kommunestyresak med forslag til endring av kriterier og minstestandard for praktisk bistand i henhold til lovverk og kommunens prinsipp om må-bør-kan tjenester, jf. omstillingsprosjektet.

Endring i brukerbetalinger

Kommunen kan selv fastsette regler for betaling av egenandel og betalingssatser for praktisk bistand, hjemmehjelp jfr. forskrift om egenbetaling for kommunale helse- og omsorgstjenester.

Kommunen har ikke anledning til å ta betalt for tjenester til ivaretagelse av personlig stell og egenomsorg, stå opp og legge seg, personlig hygiene, toalettbesøk, til å kle av og på seg, hjelp til å spise, nødvendig tilsyn og tilsvarende grunnleggende behov.

Sør-Varanger kommune har svært lave satser for brukerbeting uansett inntektsnivå. Endringen i egenbetalingssatser innebærer en økning av kostnader for praktisk bistand for dem med høy inntekt, men for dem med lav inntekt medfører endringen små eller ingen endring. Departementet fastsetter en maksimalpris på hva den enkelte skal betale i samlet egenandel per måned, slik at det er et betalingstak for alle inntektsgrupper.

Tiltaket innebærer forslag om å endre kommunens timepris for praktisk bistand hjemmehjelp og sats for trygghetsalarm med utgangspunkt i beregninger for selvkost. Jf. egen sak til kommunestyret om gebyrer og brukerbetalinger 2020.

Det er beregnet at tiltaket vil gi kr. 750.000 i årlig økte inntekter.

Redusere kjøp av tjenester fra private

Sør-Varanger kommune kjøper i dag tjenester fra private til flere brukere. Det jobbes kontinuerlig med at disse tjenestene kan gis av kommunen. I 2020 avvikles ett tiltak og i løpet av året skal det tas en større gjennomgang av alle tjenester som kjøpes fra private. Det er et mål å bygge opp tjenester slik at en i løpet av 2021 kan avvikle kjøp av tjenester fra private.

Ut fra dagens kunnskap om de tjenester som kjøpes fra private vil kommunen ha behov for å bygge opp en forsterket enhet. Det vil være behov for omfattende tjenester med høy faglig kvalitet og spisskompetanse på en del områder. Når kommunen skal utføre disse tjenestene er det behov for at det opprettes 16 høgskole -og fagarbeiderstillinger. Det vil også være behov for å jobbe med innføring av alternative turnusordninger som f.eks. med-lever-turnus da dette har hatt /har god effekt i dagens tilbud.

Rekrutteringsprosessen av personell må starte tidlig i 2020. Tjenesten for funksjonshemmede har per i dag få ansatte med høgskoleutdanning. De som er ansatt i tjenesten er bundet opp i direkte tjenesteyting til andre brukere. For at tiltaket skal lykkes er det avgjørende for at brukerne opplever trygghet, kontinuitet og forutsigbarhet.

Tiltaket omfatter redusert kjøp av tjenester fra private med i underkant av 2,4 mill. kroner i 2020. Fra og med 2021 er kjøp fra private redusert med i overkant av 18,4 mill. kroner. Besparelsen for kommunen blir imidlertid lavere da en må påregne styrking av egne tjenester, samt nedjustere refusjoner fra staten knyttet til ressurskrevende tjenester.

Tiltaket omfatter redusert kjøp av tjenester fra private med netto besparelse i Koordinering-, fag- og forvaltningsenheten (KFF) på kr 1.916.000 i 2020.

Fra og med 2021 er det budsjettet med ytterligere reduksjon i kjøp fra private, samtidig som det er innarbeidet en styrkning av tjenesten for funksjonshemmede (TFF) og nedjustering i refusjon fra staten knyttet til ressurskrevende tjenester. Samlet gir tiltaket en årlig besparelse fra 2021 på i overkant av 4 mill. kroner. Innsparingen er innarbeidet på KFF med 9,9 mill. kroner, samtidig er det lagt inn en styrkning i budsjettrammen til TFF med i overkant av 5,9 mill. kroner.

Samordning av tjenester for funksjonshemmede

Høsten 2020 åpne nye tilbud til funksjonshemmede på Skytterhusfjellet. En økonomiske effekt kan konkretiseres når tilbudet er etablert og enheten har normal drift. Fra 2021 vil det allikevel være mulig å samordne nattevaksressurser, uten at det gir vesentlig endringer for brukerne. Samordning av tjenester gir også noe reduserte driftsutgifter fra 4.kvartal 2020, med helårseffekt fra 2021.

Strukturendring i helse- og omsorg

Lederrollen er vektlagt i Samhandlingsreformen hvor det stilles store krav til lederskap jfr. Ny forskrift for kvalitet og ledelse i helse- og omsorgstjenestene. Kommunen vil jobbe med utvikling av lederrollen,

Rådmannen forslår å reduseres enhetsledernivået, i slik at det blir tre enhetsledere i helse og omsorg, i tillegg til kommuneoverlege og NAV leder. Enhetslederne har delegert myndighet fra rådmann og vil i ny struktur få samme delegasjon og beslutningsmyndighet innenfor tildelte ansvarsområder. Rådmannen fremmer fokus på ledelse gjennom å styrke avdelingslederrollen med 100% lederstilling.

Strukturendringen innebærer at avdelinger med få ansatte slås sammen og 50% avdelingslederstillinger avvikles. Det opprettes 100% avdelingslederstillinger jf kommunens prinsipp om mer likhet i lederrollen, myndighet og oppgaver. Det vil jobbes med rolleforståelse, ansvars- og oppgavefordeling, prioriteringer og kontrollspenn som vil resultere i formell funksjonsbeskrivelse for avdelingsledere og delegert myndighet.

Tiltaket er forankret i kommunestyrets økonomiske omstillingsprosjekt i forhold til struktur. må-bør-kan.

Nye tiltak

Styrking legetjenesten

Tiltaket innebærer en styrkning av legetjenesten tilsvarende 0,2 årsverk fra og med 2021. Dette for å imøtekomme krav i ny forskrift om spesialistutdanning for leger som trådte i kraft 01.03.2019. Ny forskrift stiller betydelig krav om spesialisering av leger, som kommunen må være med å dekke utgiftene til. Dette vil gi oss betydelige økonomiske konsekvenser fremover ved rekruttering av leger.

For å oppfylle ny forskrift om spesialistutdanning forslår rådmannen å innarbeide utdanningsansvarlig lege i 20% stilling fra 2021.

Akuttmedisin-forskriften som ble innført 01.05.15 stiller store krav til organisering av legevaktjenesten. For kommunen gjenstår det å utarbeide plan for samtrening i den prehospitale kjeden. Denne samtreningen skal foregå «kontinuerlig» og være en del av samarbeidet med sykehuset om de prehospitale tjenester. Dette vil kunne medføre behov for ytterligere styrkning av legetjenestens budsjettramme i planperioden.

ALIS –NORD prosjektet tilfører kommunen kr 200.000 årlig i 5 år for utdanning av ny fastlege. I tillegg kommer de ordinære utgiftene i forbindelse med den individuelle fastlegeavtalen som inngås med ny ALIS-Nord-lege. Trolig vil utgiftene til ALIS-Nord næringsstilling være innenfor rammen. Hjemmelen er lyst ut for andre gang med frist 15.10.

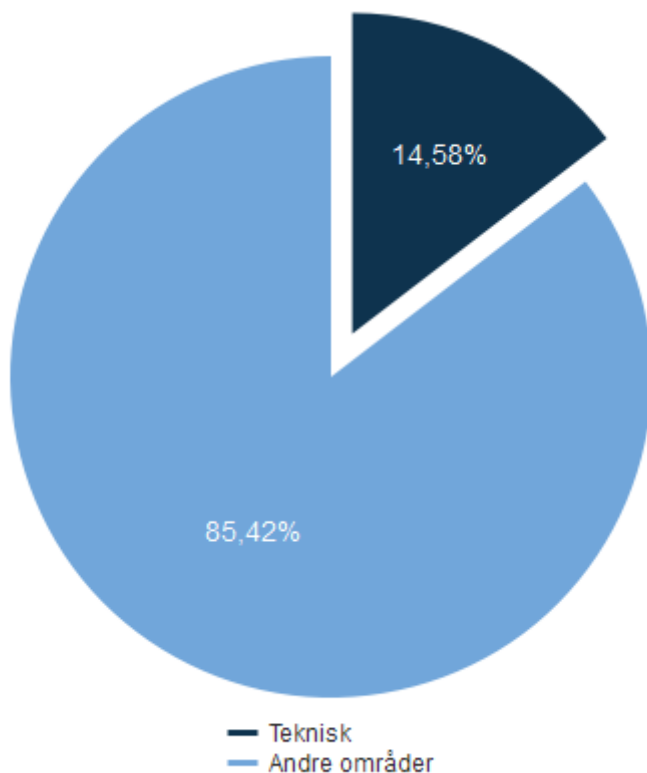
Styrkning av tilbud til barn og unge

Tiltaket innebærer omgjøring av en stilling og styrkning av budsjettrammen til barne- og familieenheten for å dekke kostnader knyttet til ansettelse av lovpålagt psykologstilling.

Teknisk

Teknisk - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om hovedområde

Hovedområde Teknisk består av enhetene Tekniske tjenester og Beredskap og brann.

Enhet for tekniske tjenester består av 78 årsverk fordelt på avdelingene forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg og eiendommer (FDV), vei-avdelingen samt vann-, avløp- og renovasjon (VAR), renhold og prosjektavdelingen. Enheten har ansvaret for forvaltning, drift og vedlikehold av det meste av kommunens infrastruktur og eiendom, bortsett fra ansvarsområdene til Barentshallene Sør-Varanger KF og Kirkenes Havn Sør-Varanger KF.

Enhet for Beredskap og brann består av om lag 22 årsverk fordelt på avdelingene administrasjon, 110 sentralen og Brann- og feiervesen.

Utfordringer og strategi

Tekniske tjenester

Det kommende året vil enheten ha fokus på å ferdigstille vedtatte kommuneplaner. Planprogrammet for hovedplan vann og avløp presenteres i siste kvartal 2019, og prosessen er i gang. Veiavdelingen viderefører arbeidet med hovedplan for vei og trafikk.

Videre er fokus innenfor vann, avløp og renovasjon å starte arbeidet for å få på plass en reserveløsning for hovedvannverket, samt å få på plass ekstra barrierer i renseprosessene.

Veiavdelingen har fokus på planlegging og systematikk i forvaltning, drift og vedlikehold, samt forebyggende arbeid på kommunale veger.

Når det gjelder avdeling for FDV kommunale bygg vil man i 2020 fokusere på oppfølging av jobber og få på plass en god systematikk i prioritering rundt vedlikeholdsarbeidet. Det er fokus på kommunens rutiner for FDV, og støtte for andre enheter i etterlevelse av denne. Oppgradering av styringssystemer på bygg (SD-anlegg) og utvikling av IK-bygg vil også være fremtredende oppgaver kommende år.

Renholdsavdelingen vil det kommende år arbeide med å gjøre rutiner i henhold til ny renholdsplan kjent i organisasjonen. Dette for at de ansatte og brukere vet hva de kan forvente av renholdsavdelingen, men også for å sikre at de ansatte vet hva som kreves av dem selv for å sikre gode rutiner.

På prosjektsiden vil man i 2020 sikre ferdigstillelse av pågående prosjekter. Eventuelle nye prosjekter vil kommunen måtte utsette i påvente av ny prosjektleder på avdelingen.

Beredskap og brann

Sør-Varanger kommune har per i dag ingen ressurser som arbeider dedikert med overordnet ansvarsområde innen samfunnssikkerhet og beredskap. Det foreslås derfor i budsjett 2020 å opprette en ny enhet: Beredskap og brann. Enheten vil bestå av administrasjon med enhetsleder og avdelingene 110-sentralen, Brann- og feiervesen. Utvidet redegjørelse av tiltaket kan leses i tiltaksoversikten for hovedområdet.

Hovedfokuset i budsjettår 2020 vil være etablering av ny 110-sentral og samhandling mellom avdelingene. Det vil samtidig arbeides med å se på flere muligheter for interkommunalt samarbeid, for å løse oppgaver innen beredskap, brann og feiing sammen.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsutgifter						
Lønn	51 908	51 761	66 161	66 408	66 408	66 408
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	40 795	39 776	43 487	44 620	44 620	44 620
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	21 223	22 514	22 413	22 413	22 413	22 413
Overføringsutgifter	6 230	4 964	5 834	5 834	5 834	5 834
Finansutgifter	296	2 545	350	350	350	350
Sum Driftsutgifter	120 451	121 560	138 244	139 624	139 624	139 624
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-49 035	-61 296	-59 543	-60 923	-60 923	-60 923
Refusjoner	-7 628	-5 718	-6 588	-6 588	-6 588	-6 588
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 000	-188	-11 655	-11 655	-11 655	-11 655
Sum Driftsinntekter	-57 662	-67 202	-77 786	-79 166	-79 166	-79 166
Sum	62 789	54 358	60 458	60 458	60 458	60 458

Fordeling per virksomhetsområde

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Teknisk	55 488	51 564	54 328	54 328	54 328	54 328
Vann, avløp og renovasjon - Selvkost	-5 058	-8 325	-7 125	-7 125	-7 125	-7 125
Brann og beredskap	12 358	11 119	13 255	13 255	13 255	13 255
Sum	62 789	54 358	60 458	60 458	60 458	60 458

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	54 358	54 358	54 358	54 358
Sum Tekniske justeringer	5 270	5 270	5 270	5 270
Konsekvensjusteringer	5 270	5 270	5 270	5 270
Konsekvensjustert ramme	59 628	59 628	59 628	59 628
Nye tiltak				
Opprettelse av stilling - Enhetsleder beredskap	830	830	830	830
Sum Nye tiltak	830	830	830	830
Nye tiltak og realendringer budsjett	830	830	830	830
Ramme 2020-2023	60 458	60 458	60 458	60 458

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og øvrige justeringer) og budsjettendringer (politiske vedtak inneværende år).

For hovedområde Teknisk er det justering av kommunens andel til 110-sentralen, ny budsjetteringsmetode for pensjon, budsjett for selvkost, justering av inntekter samt lønns- og prisvekst som sammen med opprinnelig budsjett 2019, gir konsekvensjustert ramme for budsjett 2020.

Sammendrag budsjett

Samlet er budsjetttrammen for enhetene i hovedområde teknisk økt med kr 830.000 fra konsekvensjustert ramme i forslag til budsjett 2020. Dette knytter seg til opprettelse av enheten Beredskap og brann. Opprettelse av denne enheten redegjøres for i avsnittet "Nye tiltak" nedenfor.

Enhets tekniske tjenester foreslår for budsjett 2020 følgende endringer i driften som er innarbeidet i budsjettforslaget. Dette som følge av endring i hvilke oppgaver og tjenester enheten skal utføre og levere. Det foreslås derfor å opprette tre nye stillinger som er innarbeidet i budsjettet.

Den første er en 100% prosjekt- og planleggerstilling for avdeling FDV - Kommunale bygg. Stillingen er delt mellom drift og investering. Hovedoppgaver blir administrasjon av vedlikeholdsprosjekter i drift og prosjektledelse for mindre byggeprosjekter investering. 50% av stillingen finansieres i driftsbudsjett av driftskonsekvenser som følge av omorganisering internt i avdelingen. Resterende 50% foreslås finansiert gjennom investeringsbudsjettet.

Den andre er en 100% ingeniørstilling for vei-avdelingen som er delt med 80% i driftsbudsjettet og 20% i investeringsbudsjettet. Sør-Varanger kommune har som veiholder behov for veiingeniør som kan bidra til å ivareta drift, vedlikehold og planarbeid. Det er i dag en toårig 100% prosjektstilling i investeringsbudsjettet. Den nye stillingen erstatter ansvarsområdet til denne. Stillingen er innarbeidet i budsjettforslaget og dekkes innenfor eksisterende rammer.

Den tredje stillingen er til behandling av arbeidsvarsling og gravemeldinger. I dag administreres alle gravemeldinger av servicekontoret. Søknad om gravmelding er det eneste kravet kommunen i dag stiller i forbindelse med graving på, langs eller i tilknytning til kommunale veier. Kommunen behandlet 374 gravemeldinger i 2018, og man estimerer et sted mellom minimum 40-60 graveoppdrag på, langs eller i tilknytning til vei i året. Enhet for tekniske tjenester har mye etterarbeid i forbindelse med graving grunnet liten kapasitet til oppfølging og befaring av graveområder. Det foreslås derfor i budsjett 2020 å flytte dette ansvaret til vei-avdelingen og opprette en 100% ingeniørstilling som skal ivareta oppgavene innen arbeidsvarsling og gravemeldinger. Stillingen finansieres gjennom gebyrer ettersom ansvarsområdet kommer inn under selvkostprinsippet, og vil derfor ikke øke kommunens nettoutgifter.

Fastsettelse av gebyrregulativ behandles i egen sak.

Nye tiltak

Opprettelse av stilling - Enhetsleder beredskap

Kommunene har en sentral rolle i arbeidet med samfunnssikkerhet og beredskap. Kommunene skal utvikle trygge og robuste lokalsamfunn og har et grunnleggende ansvar for å beskytte befolkningen og bidra til å opprettholde kritiske samfunnsfunksjoner. Denne rollen er tydeliggjort gjennom bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt i lov av 25. juni 2010 om kommunal beredskapsplikt, sivilbeskyttelse og Sivilforsvaret (sivilbeskyttelsesloven) samt i Forskrift om kommunal beredskapsplikt av 22. august 2011. Bestemmelsene om kommunal beredskapsplikt gir kommunen en rolle som lokal samordner gjennom lovpålagte plikter. Pliktene består i at kommunen skal bruke særlige virkemidler for å fremme et helhetlig og systematisk samfunnssikkerhetsarbeid, ha tverrsektorielt perspektiv og samarbeide med andre samfunnssikkerhetsaktører. Kommunens beredskaps ansvar og viktigheten av denne er forankret i kommuneplanens samfunnsdel 2014-2026, kapittel 3.0 Samfunnsberedskap. Her fremkommer en målsetting om at Samfunnssikkerhet skal være godt politisk forankret og alle ledd i den kommunale organisasjonen bevisstgjøres.

Per i dag har kommunes ingen som jobber dedikert med overordnet oppgave innen samfunnssikkerhet og beredskap. Oppgavene har delvis blitt ivaretatt av kontorsjefen. Sør-Varanger kommune hadde i 2018 tilsyn fra fylkesmannen på kommunal beredskapsplikt. Tilbakemeldingen fra fylkesmannen viser at kommunen har revidert helhetlig ROS-analyse og kommunal plan for krisehåndtering, men har for øvrig mye gammelt sektorplanverk. Arbeidet med å etablere et system for helhetlig samfunnssikkerhets- og beredskapsarbeid, inklusive et system for gjennomføring av øvelser og opplæring blir viktige oppgaver for Sør-Varanger kommune framover. Fylkesmannen har fokus på at en beredskapskoordinator er viktig for å drive mange prosessene og mener at dette er et suksesskriterium at noen har ansvaret for å holde overblikket over kommunens samlede arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap. Tilsynet medførte at kommunen fikk 4 avvik og 2 merknader. Med bakgrunn i dagens ressursbemanning er ikke tilsynets merknader eller avvik lukket.

DSB vedtok den 27.09.2016 å videreføre Finnmark som en egen 110-region. Med hjemmel i brann- og eksplosjonsvernloven § 16 ble Sør-Varanger kommune pålagt ansvaret for å etablere en 110-sentral for Finnmark 110-region. De øvrige kommunene i Finnmark plikter å knytte seg til 110-sentralen. Sentralen skal samlokaliseres med 112 Politiets operasjonssentral. Prosjekt Samlok Finnmark, ble raskt etablert og oppstartdato for Samlok Finnmark vil være i løpet av våren 2020. Utdanning av operatører til 110-sentral pågår i disse dager. Fra kommunens side har prosjektet blitt ivaretatt av prosjektleder i 100 % stilling, finansiert over skjønnsmidler fra Fylkesmannen. Den daglige oppfølging av prosjektet er underlagt kommunens kontorsjef.

Kommunen skal sørge for etablering og drift av et brannvesen som kan ivareta forebyggende og beredskapsmessige oppgaver etter Brann og eksplosjonsloven av 01.07.2002. Kommunen skal gjennomføre en risiko- og sårbarhetsanalyse slik at brannvesenet blir best mulig tilpasset de oppgaver det kan bli stilt overfor. Leder av brannvesenet og øvrig personell skal ha de kvalifikasjoner som er nødvendige for å kunne ivareta brannvesenets oppgaver på en forsvarlig måte. Per i dag løses denne oppgaven ved at kommunen har en egen avdelingsleder for Brannvesenet, brannsjefen. Avdelingen sorterer i dag under enhet for tekniske tjenester.

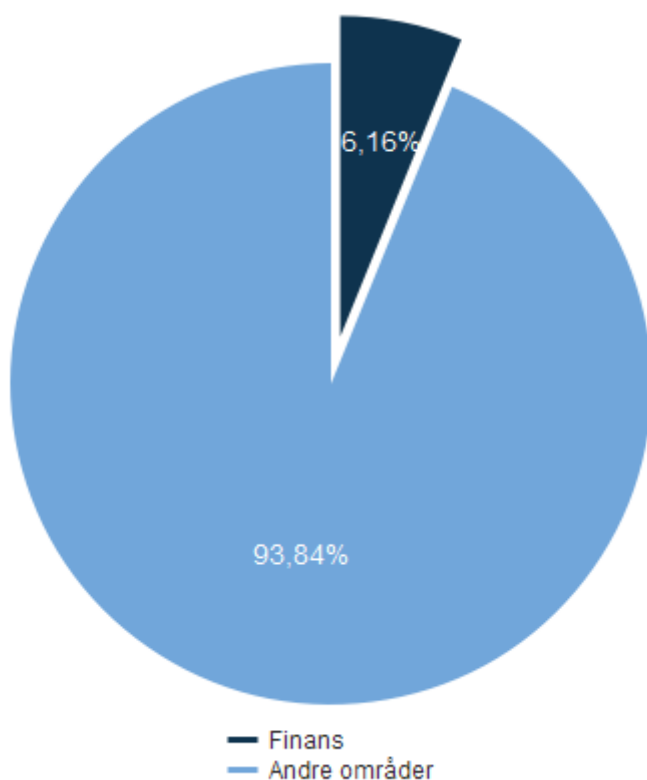
Som utredningen over viser har kommunen mange lovpålagte oppgaver å ivareta innenfor området samfunnssikkerhet, beredskap, brannberedskap og samt forebygging av ulykker og hendelser gjennom ulike ROS analyser og forebyggende arbeid. I tillegg har kommunens blitt pålagt å drive Finnmarks 110-sentral, i et tett samarbeid med 112-sentralen, gjennom SAMLOK Finnmark. For å rette fokus og ivareta oppgavene foreslår rådmannen at det fra og med budsjett 2020 opprettes en egen enhet for dette området, med egen enhetsleder. Dette vil, som også fylkesmannen påpeker, være et suksesskriterium at noen har ansvaret for å holde overblikket over kommunens samlede arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap og rådmannen mener at arbeidet i enheten også skal inkludere brannstasjonen og 110-sentralen.

Rådmannen foreslår at enheten tildeles midler til dekning av 100 % enhetslederstilling med virkning fra budsjett 2020.

Finans

Finans - Brutto utgifter i % av kommunens totale brutto utgifter

Om hovedområde

Finansområdet inneholder i hovedsak kommunens felles inntekter og kostnader. Skatt og rammetilskudd, eiendomsskatteinntekter, kraftinntekter, statstilskudd som integreringstilskudd og havbruksfond er i likhet med lønnsavsetning, renter og avdrag og ordinær avsetning til disposisjonsfond omtalt særskilt under hovedområdet. Resterende poster på finansområdet er blant annet salg av konsesjonskraft, avskrivninger, pensjon, overføring av tilskudd til særbedrifter inklusiv omstillingsmidlene til Sør-Varanger utvikling.

Pensjon er budsjettet etter en ny modell i 2020 i forhold til 2019. Pensjonskostnaden knyttet til aktive ansatte budsjetteres på enhetene, mens reguleringspremie, oppsatte rettigheter, administrasjonskostnad og premieavvik budsjetteres på finansområdet. Det betyr for budsjett 2020 en høy pensjonskostnad fordelt på enhetene og en inntekt på finansområdet. Denne modellen benyttes i mange andre kommuner i dag. Samlet kostnad til pensjon er 64,9 mill.kr, noe som er på samme nivå som for 2019. Årsaken til at det ikke fremkommer økning til tross for lønnsøkning, er en reell nedgang i pensjonskostnader for kommunene.

Sør-Varanger kommune selger sin andel av konsesjonskraft. Konsesjonskraften er å anse som en del av kommunens frie inntekter og kan benyttes til kommunal tjenesteproduksjon. Kommunen selger konsesjonskraft fra Varanger Kraft AS med 32,182 GWh og Tinfos AS med 1,9174 GWh, til sammen 34,09 GWh.

Konsesjonskraft for 2020 ble solgt 4. november 2019 til Kinect Energy Spot AS etter en anbudsrunde. Kraften ble solgt til en pris på 391,18 NOK/MWh, noe som er lavere enn for 2019, men en av årets høyeste priser så langt.

Kommunen må betale for levering av kraften, og dette gjøres etter en to-pris-modell. Sør-Varanger betaler et fast ledd som er sentralt bestemt og et variabelt ledd hvor markedsprisen er veiledende. Samlet er det budsjettert med en netto gevinst i 2020 på 8,5 mill.kr.

Driftsbudsjett

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsutgifter						
Lønn	-16 095	7 800	-30 623	-30 623	-30 623	-30 623
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	531	364	940	940	940	940
Overføringsutgifter	26 228	33 614	44 056	44 056	44 056	44 056
Finansutgifter	132 305	137 316	152 313	151 378	151 727	151 127
Sum Driftsutgifter	143 969	179 093	166 686	165 751	166 100	165 500
Driftsinntekter						
Salgsinntekter	-9 084	-14 270	-13 340	-13 340	-13 340	-13 340
Refusjoner	-6 121	-15 470	-14 469	-14 669	-14 869	-14 969
Overføringsinntekter	-729 124	-715 881	-747 135	-727 330	-742 087	-735 724
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-64 599	-71 899	-75 119	-90 139	-75 776	-82 219
Sum Driftsinntekter	-808 928	-817 520	-850 063	-845 478	-846 072	-846 252
Sum	-664 959	-638 427	-683 377	-679 727	-679 972	-680 752

Fordeling per virksomhetsområde

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Finans	-659 858	-638 427	-683 377	-679 727	-679 972	-680 752
Sum	-659 858	-638 427	-683 377	-679 727	-679 972	-680 752

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Vedtatt budsjett	8 223	8 223	8 223	8 223
Sum Tekniske justeringer	-28 822	-29 022	-29 222	-29 322
Sum Budsjettendring i år	-9 800	-9 800	-9 800	-9 800
Sum Lønns- og prisvekst	838	838	838	838
Konsekvensjusteringer	-37 784	-37 984	-38 184	-38 284
Konsekvensjustert ramme	-29 561	-29 761	-29 961	-30 061
Ramme 2020-2023	-29 561	-29 761	-29 961	-30 061

Konsekvensjustert ramme inneholder tekniske justeringer (lønns- og prisvekst, sentrale registreringer og andre tekniske justeringer) og budsjettendringer (administrative og politisk vedtatte) inneværende år.

Finansutgiftene øker med 26 mill.kroner fra 2019 til 2016. Hoveddelen av dette er renter og avdrag.

Tekniske justeringer er i hovedsak knyttet til endret modell for føring av pensjonskostnad.

Sum budsjettendring er knyttet til kommunestyrets vedtak i august 2019.

Investeringsbudsjettet

Investeringsbehov og planer for kommunen

Sør-Varanger kommune har de siste 10 årene gjennomført store investeringer innenfor alle tjenesteområdene til kommunen. Investeringer som er gjort legger til rette for bolyst og et moderne tjenestetilbud. Det betyr samtidig at gjeldsbelastningen har økt vesentlig, og en stor andel av driftsutgiftene går med til å dekke renter og avdrag.

I henhold til ny kommunelov skal kommunestyret vedta egne regler for størrelse på kommunens gjeldsbelastning, og graden av egenkapital i investeringer. Det medfører at man må legge gode langsiktige planer for investeringsbehovet i årene fremover, planer som er forankret i planverk og tar hensyn til kommunens befolkningsutvikling.

For budsjett 2020 og økonomiplan 2021-2023 er de vesentligste investeringsprosjektene utbygging av Kirkenes barnehage og utbygging av fiber i distrikt. Samtidig pågår ferdigstillelse av Skytterhusfjellet bo- og avlastningssenter.

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
	2020	2021	2022	2023	2020-23
Investeringsprosjekter					
Administrasjon					
Fiberpakke til distriktene	10 000	10 000	0	0	20 000
IT-investeringer	1 200	1 000	1 000	1 000	4 200
SkolePC - klassesett 8. trinn	600	600	600	0	1 800
Sum Administrasjon	11 800	11 600	1 600	1 000	26 000
Kultur og oppvekst					
Kirkenes barnehage	45 000	0	0	0	45 000
Sum Kultur og oppvekst	45 000	0	0	0	45 000
Helse, omsorg og velferd					
Inventar og utstyr pleie og omsorg	300	300	300	300	1 200
Velferdsteknologi	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Helse, omsorg og velferd	1 300	1 300	1 300	1 300	5 200
Teknisk					
Fortsettelse av prosjekt 54053					
utskiftning av gatelys i sentrumsområde	1 500	1 200	0	0	2 700
Kirkenes Kommunale bygg og uteareal	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Kommunale veier - Oppgradering	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
KST 101/19 - Barentshallene økt investering	2 800	0	0	0	2 800
Lydisolering og ombygging av lokaler	500	0	0	0	500
Ny brannbil	0	4 500	0	0	4 500
Oppgradering SD anlegg på kommunale bygg	1 000	1 000	1 000	0	3 000
Parker og anlegg	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Prosjektleder stilling - FDV 50% investering	374	374	374	374	1 496
Sandnes og Bjørnevatn skole	16 450	0	0	0	16 450
Utbygging Skytterhusfjellet	17 000	0	0	0	17 000
Utstyrsoppgradering	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Teknisk Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg.	200	200	200	200	800
Vedtak 040/19.					
Sum Teknisk	47 324	14 774	9 074	8 074	79 246
Finans					
Kirkebygg - oppgradering og vedlikehold	4 000	0	2 000	2 000	8 000

Økt tilgjengelighet kollektivtransport	500	500	500	500	2 000
Sum Finans	4 500	500	2 500	2 500	10 000
Sum	109 924	28 174	14 474	12 874	165 446

Selvkost

Beløp i 1000

	Økonomiplan				Sum
Investeringsprosjekter	2020	2021	2022	2023	2020-23
Teknisk					
Oppgradering avløp	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Oppgradering vann	3 600	3 600	3 600	3 600	14 400
Sum Teknisk	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Sum	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000

Andre investeringer

Administrasjon

Fiberpakke til distriktene

Kommunestyret vedtok i budsjett 2018 en utbygging av fiber til distriktene. I henhold til vedtak er prosjektet videreført i 2020 og 2021 med 10 mill kroner hvert år. Anbudsfristen gikk ut 8. november 2019.

IT-investeringer

Arbeidet med digitaliseringsplan er igangsatt, og det er innarbeidet 1 mill kroner til IT-investeringer i planperioden. Midlene fordeles i henhold til prioritert liste.

SkolePC - klassesett 8. trinn

I tråd med innspill til strategisk plan for oppvekst samt tidligere vedtak er det avsatt 600.000 kroner til skolePC-klassesett for 8. trinn.

Helse, omsorg og velferd

Inventar og utstyr pleie og omsorg

Enhetene innenfor pleie og omsorgstjenestene har meldt om behov for utskifting av inventar og utstyr på grunn av slitasje på eksisterende utstyr. Rådmannen foreslår at det avsettes kr 300.000 hvert år i

planperioden for utskifting av nødvendig utstyr. Prioritering av midlene gjøres i fagnettverk for pleie og omsorg.

Velferdsteknologi

I henhold til tidligere vedtatt investeringsbudsjett er det avsatt 1 mill.kroner til velferdsteknologiprojektet, inklusiv lønnsmidler. Dette er videreføring av arbeidet med velferdsteknologi. Prosjektet er i tråd med føringer i strategisk plan for helse, omsorg og velferd.

Teknisk

Fortsettelse av prosjekt 54053 utskiftning av gatelys i sentrumsområde Kirkenes

I forbindelse med at Varanger Kraft Nett bytter ut sine kabler i gatene i Kirkenes, sammen med andre kabel-eiere, ønsker SVK å samtidig skifte ut kabler og gatelys langs de samme traseene. Dette er samfunnsøkonomisk riktig da flere aktører deler på graveregningen, samtidig som man får skiftet ut til LED armaturer. LED bruker mindre strøm og krever mindre vedlikehold.

Kommunale bygg og uteareal

Rådmann foreslår en videreføring av opprustningsplanen for kommunale bygg og uteareal med 2,5 mill.kroner hvert år i planperioden.

Det er viktig at kommunale formålsbygg er egnet for bruksformålet og at bygningene med tilhørende utearealer tilfredstiller krav til helse, miljø og sikkerhet. Bygningsmessige tiltak prioriteres i samarbeid med enheten FDV. Miljørettet helsevern i barnehager og skoler er et samarbeid mellom kommuneoverlegen, enhetene og FDV.

Kommunale veier - Oppgradering

I økonomiplanperioden er det avsatt 2 mill.kroner årlig til oppgradering og utbedring av kommunale veier. Utvalg for plan og samferdsel prioriterer bruken av bevilgningene etter innstilling fra administrasjonen. Hovedplan for veier ligger til grunnlag for prioritering. Arbeidet med ny plan er igangsatt.

Lydisolering og ombygging av lokaler

Flere enheter har meldt om behov for ombygging på kontorer for å imøtekomme knyttet til ivaretagelsen av taushetsplikt og pålegg i forhold til HMS. Tiltakene gjelder i hovedsak lydisolering. Innmeldte behov er investeringstiltak, og det er ikke rom i enhetenes ordinære driftsbudsjett for å dekke dette.

Budsjettposten prioriteres av teknisk avdeling i henhold innmeldt behov i IK Bygg.

Ny brannbil

Kommunens reservebrannbil er fra 1992. I 2022 vil bilen være 30 år, og ikke godt nok utstyrt for dagens krav innen brannslukking og redningsoppdrag. Ny brannbil utstyrt for brannslukking og redningsoppdrag har en kostnad på 4,5 mill.kroner som foreslås innarbeidet i investeringsbudsjettet for 2021.

Oppgradering SD anlegg på kommunale bygg

Det vil være behov for oppgradering av våre SD-anlegg framover da det er vanskelig å få tak i reservekomponenter. Dette er viktige styringsverktøy for at vi kan ha en mest mulig optimal drift av våre tekniske anlegg. Eksisterende anlegg er eldre teknologi, og har i følge IT en lav terskel i forhold til datasikkerhet.

FDV har i 2019 prioritert Hesseng Flerbrukssenter, men de vil være behov for alle våre anlegg framover.

2020 – Prestøyhjemmet, Eldresenteret - 1.mill

2021- Wesselborgen, Pasvik skole - 1.mill

2022- Rådhuset - 1.mill

Resterende bygg vil bli forsøkt løst over eget budsjett.

Parker og anlegg

Rådmannen foreslår å videreføre investeringsmidler til opprustning av parker, anlegg og idrettsanlegg med 2 mill.kroner hvert år i planperioden. Anleggene eies av Sør-Varanger kommune, men driftes av Barentshallene KF. Investeringsmidlene er en rammebevilgning og prosjektene prioriteres av styret i Barentshallene KF.

Prosjektleder stilling - FDV 50% investering

Det foreslås i budsjett 2020 å opprette en 100% stilling som prosjekt- og planlegger for avdeling FDV - Kommunale bygg. Stillingen er delt mellom drift og investering. Hovedoppgaver blir administrasjon av vedlikeholdsprosjekter i drift og prosjektledelse for mindre byggeprosjekter investering. 50% av stillingen finansieres i driftsbudsjett av driftskonsekvenser som følge av omorganisering internt i avdelingen. Resterende 50% foreslås finansiert gjennom investeringsbudsjettet.

Sandnes og Bjørnevatn skole

Sandnes og Bjørnevatn skole sto ferdig høsten 2019 og ble tatt i bruk fra nytt skoleår. Etter planen gjenstår noe etterarbeid i tillegg til kostnader til riving av Bjørnevatn skole.

Utbygging Skytterhusfjellet

Det har vært stor interesse for tomtene på Skytterhusfjellet og det er per dags dato bare fire ledige tomter igjen. Etterspørselen etter flere tomter er allerede tilstede, og forventes å øke i forbindelse med gjenåpning av Sydvaranger gruve. Rådmann ønsker derfor å gå videre med byggetrinn 2 på Skytterhusfjellet med målsetning om at området er byggeklart høsten 2020.

Utstysoppgradering Teknisk

Rådmann foreslår en samlet rammebevilgning til utstysoppgradering på 1 mill. kroner i 2019 og hvert år i planperioden. Bevilgningen prioriteres av teknisk avdeling etter innmeldte behov fra avdelingene.

Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg. Vedtak 040/19.

Kommunestyret sitt vedtak i sak 040/19:

1. Kommunestyret vedtar å innarbeide midler for å øke tilgjengeligheten i kollektivtrafikken i henhold til vedlagte rapport for 2015. Bevilgningen innarbeidet i budsjett 2020.
2. Kommunestyret tar informasjon om revidering av Handlingsplan mot vold i nære relasjoner til orientering. I den reviderte plan skal det utarbeides egne tiltak for å bedre forholdene for funksjonshemmede og eldre som rammes av vold i nære relasjoner.
3. Kommunestyret vedtar å innarbeide utgifter for fortsatt utvidelse av Teleslynger i kommunale bygg i økonomiplan for 2020-2023. Det skal lages en plan for opplæring i bruk av hørselstekniske hjelpemidler i alle de kommunale tjenester. Den utarbeidede rapport legges fram for kommunestyret.

Finans

Kirkebygg - oppgradering og vedlikehold

Med investeringsmidlene fra Sør-Varanger kommune er menighetsrådet kommet langt i rehabiliteringsprosessen, og resultatene på både kirkebygg og gravlunder er synlige for befolkningen. Menighetsrådet har lagt planer for utbedring på de resterende områdene i tilstandsrapportene, og melder at de er avhengig av at Sør-Varanger kommune viderefører bevilgningene til ferdigstilling.

Sør-Varanger menighetsråd har vedtatt en investeringsplan som omfatter rehabilitering av kirkebygg og rehabilitering av gravlundene. I tilstandsrapportene framkommer behov for vedlikehold og rehabilitering av både kirkebygg og gravlunder, og også behov for utvidelser av gravlunder.

Sør-Varanger menighetsråd planlegger investeringer i 2020 er på til sammen 5,3 mill kroner. I henhold til menighetsrådets investeringsplan er det utvidelse og rehabilitering av Neiden kirkegård, samt

gjensstående rehabilitering av kirkebygget i Neiden som er foreslått prioritert i 2020. Rådmann foreslår å bevilge 4 mill kroner til formålet.

Oversikt Investering og finansiering

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
	2020	2021	2022	2023
Investeringer	115 924	34 174	20 474	18 874
Utlån Husbanken	20 000	20 000	20 000	20 000
Egenkapitalinnskudd KLP	3 200	3 200	0	0
Videre utlån Husbanken	7 300	7 300	7 300	7 300
Sum finansieringsbehov	146 424	64 674	47 774	46 174
Låneopptak	-97 102	-31 232	-15 232	-13 752
Innlån Husbanken	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Bruk av investeringsfond	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Mottatte avdrag på utlån	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300
Mva kompensasjon	-18 432	-2 942	-2 042	-1 922
Spillemidler	-390	0	0	0
Sum finansiering	-146 424	-64 674	-47 774	-46 174
Sum finansieringsbehov	146 424	64 674	47 774	46 174
Sum finansiering	-146 424	-64 674	-47 774	-46 174
Udekket finansiering	0	0	0	0

Vedlegg

Budsjettskjema 3 – Oversikt Drift

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Driftsinntekter						
Brukerbetalinger	-35 352	-38 133	-38 487	-37 887	-37 887	-37 887
Andre salgs- og leieinntekter	-71 905	-87 814	-84 956	-86 156	-86 156	-86 156
Overføringer med krav til motytelse	-	-88 956	-91 188	-89 430	-89 630	-89 730
	117 353					
Rammetilskudd	-	-352 927	-	-	-	-
	353 265		367 294	366 87	366 76	366 65
Andre statlige overføringer	-54 611	-30 210	-41 370	-23 328	-32 162	-20 516
Andre overføringer	-478	0	0	0	0	0
Innteks- og formuesskatt	-	-270 308	-	-	-	-
	262 237		276 455	281 98	287 62	293 37
Eiendomsskatt	-60 228	-61 466	-62 746	-54 925	-54 565	-54 205
Andre direkte og indirekte skatter	-1 802	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Sum driftsinntekter	-957 230	-931 613	-964 297	-942 384	-956 591	-950 328
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	542 700	534 930	559 716	567 94	567 94	567 94
				6	6	6
Sosiale utgifter	63 978	64 902	66 052	66 864	66 864	66 864
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	121 507	114 230	115 442	116 65	116 14	116 92
				2	7	7
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	96 221	97 557	92 525	76 316	76 316	76 316
Overføringer	65 305	66 873	78 368	78 368	78 368	78 368
Avskrivninger	44 789	43 897	43 897	43 897	43 897	43 897
Fordelte utgifter	-3 067	-10 899	-10 972	-10 972	-10 972	-10 972
Sum driftsutgifter	931 432	911 489	945 029	939 071	938 566	939 346
Brutto driftsresultat	-25 798	-20 124	-19 268	-3 313	-18 025	-10 982
Finansinntekter						
Renteinntekter og utbytte	-14 114	-13 137	-17 187	-17 187	-17 187	-17 187
Gevinst finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 980	-1 630	-1 630	-1 630	-1 630	-1 630
Sum finansinntekter	-16 095	-14 767	-18 817	-18 817	-18 817	-18 817
Finansutgifter						
Renteutgifter og låneomkostninger	20 195	27 801	33 543	35 211	34 560	33 519
Tap finansielle instrumenter (omløpsmidler)	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	40 312	44 568	55 936	59 420	60 420	60 861
Utlån	707	700	700	700	700	700
Sum finansutgifter	61 214	73 069	90 179	95 331	95 680	95 080
Resultat eksterne finanstransaksjoner	45 120	58 302	71 362	76 514	76 863	76 263
Motpost avskrivninger						
Motpost avskrivninger	-44 798	-46 532	-46 532	-46 532	-46 532	-46 532
Sum avskrivninger	-44 798	-46 532	-46 532	-46 532	-46 532	-46 532
Netto driftsresultat	-25 476	-8 355	5 561	26 668	12 305	18 748
Bruk av avsetninger						
Bruk av tidligere års regnskapsmessige mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-1 440	-552	-552	-15 572	-1 209	-7 652

	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Bruk av bundne driftsfond	-10 245	-14 688	-24 296	-24 296	-24 296	-24 296
Sum bruk av avsetninger	-11 686	-15 240	-24 848	-39 868	-25 505	-31 948
Avsetninger						
Overført til investering	0	0	0	0	0	0
Avsatt til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk	0	0	0	0	0	0
Avsatt til disposisjonsfond	24 208	8 200	6 087	0	0	0
Avsatt til bundne driftsfond	9 196	15 395	13 200	13 200	13 200	13 200
Sum avsetninger	33 404	23 595	19 287	13 200	13 200	13 200
Regnskapsmessig merforbruk (+)/mindreforbruk (-)	-3 757	0	0	0	0	0

Vedlegg – Forskriftsrapporter

Budsjettskjema 1A - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap 2018	Oppr. bud. 2019	2020	Økonomiplan		
				2021	2022	2023
Frie disponible inntekter						
Skatt på inntekt og formue	-262 237	-270 308	-276 455	-281 984	-287 624	-293 377
Ordinært rammetilskudd	-353 265	-352 927	-367 294	-366 873	-366 766	-366 656
Skatt på eiendom	-60 228	-61 466	-62 746	-54 925	-54 565	-54 205
Andre direkte eller indirekte skatter	-1 802	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800	-1 800
Andre generelle statstilskudd	-51 018	-29 380	-38 840	-21 748	-31 332	-19 686
Sum frie disponible inntekter	-728 551	-715 881	-747 135	-727 330	-742 087	-735 724
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter og utbytte	-13 836	-13 137	-17 187	-17 187	-17 187	-17 187
Renteutgifter, prov. og andre fin.utgifter	20 191	27 801	33 543	35 211	34 560	33 519
Avdrag på lån	40 312	44 568	55 936	59 420	60 420	60 861
Finansinntekter/-utgifter	46 666	59 232	72 292	77 444	77 793	77 193
Avsetninger og bruk av avsetninger						
Til ubundne avsetninger	24 208	8 200	6 087	0	0	0
Til bundne avsetninger	2 806	12 850	12 850	12 850	12 850	12 850
Bruk av ubundne avsetninger	-132	0	0	-15 020	-657	-7 100
Bruk av bundne avsetninger	-4 287	-11 050	-10 220	-10 220	-10 220	-10 220
Netto avsetninger	22 595	10 000	8 717	-12 390	1 973	-4 470
Overført til investering						
Overført til investering	0	0	0	0	0	0
Til fordeling drift	-659 289	-646 650	-666 126	-662 276	-662 321	-663 001
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	655 532	646 650	666 126	662 276	662 321	663 001
Merforbruk/mindreforbruk	-3 757	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 1B - Driftsbudsjettet

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Administrasjon	14 217	13 193	10 660	11 130	10 660	11 440
Servicekontoret	4 953	5 714	6 620	6 935	6 935	6 935
Økonomiavdelingen	9 782	10 039	10 687	10 068	10 068	10 068
Personalavdelingen	12 569	12 415	12 987	12 987	12 987	12 987
Plan og utvikling	3 473	3 097	2 697	2 697	2 697	2 697
IT- avdelingen	12 764	12 193	12 392	12 392	12 392	12 392
Administrasjon barnehager	9 750	14 111	12 933	12 933	12 933	12 933
Kirkenes barnehage	6 133	5 314	6 150	6 150	6 150	6 150
Einerveien barnehage	-13	0	0	0	0	0
Hesseng barnehage	6 066	5 335	5 926	5 926	5 926	5 926
Sandnes barnehage	5 367	3 948	4 492	4 492	4 492	4 492
Prestøya barnehage	6 382	5 205	6 169	6 169	6 169	6 169
Rallaren barnehage	6 596	5 449	6 402	6 402	6 402	6 402
Pasvik barnehage	3 635	2 642	3 115	3 115	3 115	3 115
Knausen barnehage	5 494	4 484	5 313	5 313	5 313	5 313
Skytterhusfjellet barnehage	7 477	7 071	7 901	7 901	7 901	7 901
Administrasjon skoler	0	0	-2 881	-1 931	-1 181	-1 181
Kirkenes barneskole	30 520	28 769	32 579	32 579	32 579	32 579
Bjørnevatn skole	24 539	13 046	0	0	0	0
Sandnes skole	14 377	7 147	0	0	0	0
Sandnes og bjørnevatn skole	0	13 990	43 066	43 066	43 066	43 066
Pasvik skole	8 100	6 336	9 705	9 705	9 705	9 705
Hesseng flerbrukssenter	16 900	15 197	18 924	18 924	18 924	18 924
Bugøynes oppvekstsenter	4 415	3 596	4 340	4 340	4 340	4 340
Neiden oppvekstsenter	-22	0	0	0	0	0
Jakobsnes oppvekstsenter	5 146	6 227	6 208	6 208	6 208	6 208
Skogfoss oppvekstsenter	2 350	1 582	0	0	0	0
Jarfjord oppvekstsenter	3 518	3 147	4 393	4 393	4 393	4 393
Kirkenes ungdomsskole	27 756	27 432	28 159	28 159	28 159	28 159
PP-tjenesten	5 406	5 388	5 283	5 283	5 283	5 283
Barnevernet	23 851	21 672	20 113	20 113	20 113	20 113
Kirkenes flyktning- og kompetanseenhet	7 297	20 036	18 917	18 532	18 532	18 532
Allmenn kultur	6 354	7 347	7 388	7 388	7 388	7 388
Kulturskolen	4 761	4 609	5 033	5 033	5 033	5 033
Sør-varanger museum	2 995	3 127	3 127	3 127	3 127	3 127
Sør-varanger bibliotek	5 068	4 819	5 016	5 016	5 016	5 016
Koordinering, fag og forvaltningsenheten	28 641	23 828	23 696	15 574	15 574	15 574
Frivillig sentralen	684	691	735	735	735	735
Utviklingssenter for sykehjem og hjemmetjenester (usht)	2	0	0	0	0	0
Bemanningssteam	185	644	233	233	233	233
Flyktningetjenesten	14 697	0	0	0	0	0
Helsetjenesten	65	2 829	3 653	3 653	3 618	3 618
Helsestasjon	4 191	5 244	6 025	6 025	6 025	6 025
Fysioterapi	5 358	5 535	5 813	5 813	5 813	5 813
Ergoterapi	2 092	2 133	2 326	2 326	2 326	2 326
Psykisk helse- og rustjenesten	9 849	12 002	12 642	12 642	12 642	12 642
Diagnose, behandling og legevakt	16 966	18 984	20 356	20 736	20 736	20 736
Rustjenesten	1 965	0	0	0	0	0
NAV - Økonomisk sosialhjelp	11 445	12 297	12 442	12 442	12 442	12 442
Prestøyhjemmet	34 728	32 496	35 607	35 607	35 607	35 607
Hjemmebasert omsorg	60 987	80 167	83 927	82 677	82 677	82 677
Bugøynes omsorgssenter	7 803	7 157	7 903	7 903	7 903	7 903
Tjenesten for funksjonshemmede	42 074	34 694	36 925	41 536	41 536	41 536
Wesselborgen sykehjem	36 775	29 247	33 150	33 150	33 150	33 150
Kjøkken- pleie og omsorgstjenestene	9 829	10 300	10 545	10 545	10 545	10 545
Dagsenter for demente	2 098	2 144	3 125	3 125	3 125	3 125

	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Teknisk administrasjon	1 651	1 923	2 066	2 066	2 066	2 066
Vann, avløp og renovasjon - Selvkost	-5 058	-8 325	-7 125	-7 125	-7 125	-7 125
Veier	12 071	10 867	12 077	12 077	12 077	12 077
Felles maskinpark	0	0	50	50	50	50
FDV - Kommunale bygninger	23 241	20 606	21 052	21 052	21 052	21 052
Renhold	18 524	18 168	19 084	19 084	19 084	19 084
Brann og beredskap	0	0	830	830	830	830
110 Sentralen	0	0	1 646	1 646	1 646	1 646
Brann og feiervesen	12 612	11 322	10 812	10 812	10 812	10 812
Feiing - Selvkost	-254	-203	-33	-33	-33	-33
Finans	-5 670	8 223	-17 251	-	-	-
				17 451	17 651	17 751
Til fordeling drift (fra budsjett skjema 1A)	655 532	646 650	666 126	662 276	662 321	663 001

Budsjettskjema 2A – Investering

Beløp i 1000

	Regnskap i fjor 2018	Opprinnelig budsjett 2019	Økonomiplan				Sum
			2020	2021	2022	2023	2020 - 2023
Finansieringsbehov							
Investeringer i anleggsmidler	192 680	209 415	115 924	34 174	20 474	18 874	189 446
Utlån og forskutteringer	10 269	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	80 000
Kjøp av aksjer og andeler	3 113	3 200	3 200	3 200	0	0	6 400
Avdrag på lån	24 914	7 013	7 000	7 000	7 000	7 000	28 000
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0	0
Avsetninger	17 189	287	300	300	300	300	1 200
Årets finansieringsbehov	248 165	239 915	146 424	64 674	47 774	46 174	305 046
Ekstern finansiering							
Bruk av lånemidler	-160 800	-192 003	-117 102	-51 232	-35 232	-33 752	-237 318
Inntekter fra salg av anleggsmidler	-1 300	0	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	-371	0	-390	0	0	0	-390
Kompensasjon for merverdiavgift	-36 710	-37 412	-18 432	-2 942	-2 042	-1 922	-25 338
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-17 931	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-29 200
Andre inntekter	-14 702	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	-231 814	-236 715	-143 224	-61 474	-44 574	-42 974	-292 246
Intern finansiering							
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	-16 351	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-12 800
Sum intern finansiering	-16 351	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-12 800
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0	0

Budsjettskjema 2B – per område

Beløp i 1000

Hovedområde

	Regnskap i fjor	Opprinnelig budsjett	Økonomiplan				Sum
	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2020 -2023
Investeringer							
Kirkebygg - oppgradering og vedlikehold	0	0	4 000	0	2 000	2 000	8 000
Fiberpakke til distriktene	0	0	10 000	10 000	0	0	20 000
IT-investeringer	0	0	1 200	1 000	1 000	1 000	4 200
Velferdsteknologi	0	0	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
SkolePC - klasesett 8. trinn	0	0	600	600	600	0	1 800
Inventar og utstyr pleie og omsorg	0	0	300	300	300	300	1 200
Kirkenes barnehage	0	0	45 000	0	0	0	45 000
Økt tilgjengelighet kollektivtransport	0	0	500	500	500	500	2 000
It-Investeringer	0	1 000	0	0	0	0	0
Integrerte velferdsteknologiske tjenester	0	1 000	0	0	0	0	0
Skolepc - Klasesett 8. Trinn	0	600	0	0	0	0	0
Fiberpakke til distriktene	0	10 000	0	0	0	0	0
KST 101/19 - Barentshallene økt investering	0	0	2 800	0	0	0	2 800
Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgrade	0	4 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Parker, anlegg og idrettsanlegg, oppgradering	0	4 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Skytterhusfjellet - Utvidelse Av Boligfel	0	0	17 000	0	0	0	17 000
Skytterhusfjellet - Utvidelse av boligfelt	0	0	17 000	0	0	0	17 000
Prosjektledelse Kommunale bygg	0	0	374	374	374	374	1 496
Kommunale bygninger - Planlagt vedl.hold	0	5 000	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Kommunale bygninger - planlagt vedl.hold og oppgradering	0	5 000	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Oppgradering SD-anlegg	0	0	1 000	1 000	1 000	0	3 000
Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg	0	0	200	200	200	200	800
Skole 9910 enterprise	0	96 950	0	0	0	0	0
Skole 9910 inventar	0	11 350	0	0	0	0	0
Skole 9910 Flyttekostnader	0	750	0	0	0	0	0
Skole 9910 Etterarbeid	0	0	16 450	0	0	0	16 450
Tiltak i energi og klimaplan	0	850	0	0	0	0	0
Barnehage kirkenes	0	30 000	0	0	0	0	0
Inventar og utstyr - Pleie og omsorg	0	300	0	0	0	0	0
Prosjekt bo- og avlastningstiltak	0	33 000	0	0	0	0	0
Lydisolering og ombygging av kontor	0	0	500	0	0	0	500
Kommunale veier - oppgradering og utbedring	0	8 000	4 000	4 000	4 000	4 000	16 000
Gatelys presteveien, parkveien	0	0	1 500	1 200	0	0	2 700
Utstyrsoppgradering	0	4 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Utstyrsoppgradering Brannvesenet	0	715	0	0	0	0	0
Hjullaster	0	2 000	0	0	0	0	0
Ny brannbil	0	0	0	4 500	0	0	4 500
Anskaffelse ny bil	0	400	0	0	0	0	0
Skole 9910 - Vann og avløp	0	5 000	0	0	0	0	0
Oppgradering avløp	0	2 400	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Oppgradering vann	0	3 600	3 600	3 600	3 600	3 600	14 400
Kirkebygg - vedlikehold og oppgradering	0	1 000	0	0	0	0	0
Utvidelse kirkegårder	0	1 000	0	0	0	0	0
Prosjekt mangler	192 680	0	0	0	0	0	0
Sum	192 680	231 915	140 424	41 674	27 974	26 374	236 446
Sum investeringer	192 680	231 915	140 424	41 674	27 974	26 374	236 446

Budsjettskjema 4 – Oversikt Investering

Beløp i 1000

	Regnskap	Oppr. bud.	Økonomiplan			
	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Investeringsinntekter						
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-1 300	0	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	-14 702	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-4 980	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	-36 710	-37 412	-18 432	-2 942	-2 042	-1 922
Statlige overføringer	-371	0	-390	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0	0
Renteinntekter og utbytte	0	0	0	0	0	0
Sum inntekter	-58 063	-37 412	-18 822	-2 942	-2 042	-1 922
Investeringsutgifter						
Lønnsutgifter	58	0	900	900	900	900
Sosiale utgifter	5	0	164	164	164	164
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunens tjenesteproduksjon	150 825	170 003	92 428	30 168	15 368	13 888
Kjøp av tjenester som erstatter kommunal tjenesteproduksjon	11	0	0	0	0	0
Overføringer	41 781	39 412	22 432	2 942	4 042	3 922
Renteutgifter og omkostninger	0	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
Sum utgifter	192 680	209 415	115 924	34 174	20 474	18 874
Finanstransaksjoner						
Avdrag på lån	24 914	7 013	7 000	7 000	7 000	7 000
Utlån	10 269	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Kjøp av aksjer og andeler	3 113	3 200	3 200	3 200	0	0
Dekning av tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsatt til ubundne investeringsfond	17 189	0	0	0	0	0
Avsatt til bundne investeringsfond	0	287	300	300	300	300
Sum finanstransaksjoner	55 485	30 500	30 500	30 500	27 300	27 300
Finansieringsbehov	190 102	202 503	127 602	61 732	45 732	44 252
Finansiering						
Bruk av lån	-160 800	-192 003	-117 102	-51 232	-35 232	-33 752
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-12 951	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300	-7 300
Overført fra driftsbudsjettet	0	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-7 444	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-8 907	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200	-3 200
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Sum finansiering	-190 102	-202 503	-127 602	-61 732	-45 732	-44 252
Udekket/udisponert	0	0	0	0	0	0

Andre investeringer

Beløp i 1000	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
Investering	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2020	2021	2022	2023	2020-23
Administrasjon							
Fiberpakke til distriktene	2020	20 000	10 000	10 000	0	0	20 000
IT-investeringer	2023	4 200	1 200	1 000	1 000	1 000	4 200
SkolePC - klassesett 8. trinn	2022	1 800	600	600	600	0	1 800
Sum Administrasjon		26 000	11 800	11 600	1 600	1 000	26 000
Kultur og oppvekst							
Kirkenes barnehage	2020	45 000	45 000	0	0	0	45 000
Sum Kultur og oppvekst		45 000	45 000	0	0	0	45 000
Helse, omsorg og velferd							
Inventar og utstyr pleie og omsorg	2023	1 200	300	300	300	300	1 200
Velferdsteknologi	2023	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Sum Helse, omsorg og velferd		5 200	1 300	1 300	1 300	1 300	5 200
Teknisk							
Fortsettelse av prosjekt 54053 utskiftning av gatelys i sentrumsområde Kirkenes	2021	2 700	1 500	1 200	0	0	2 700
Kommunale bygg og uteareal	2023	10 000	2 500	2 500	2 500	2 500	10 000
Kommunale veier - Oppgradering	2023	8 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
KST 101/19 - Barentshallene økt investering	2020	2 800	2 800	0	0	0	2 800
Lydisolering og ombygging av lokaler	2020	500	500	0	0	0	500
Ny brannbil	2021	4 500	0	4 500	0	0	4 500
Oppgradering SD anlegg på kommunale bygg	2022	3 000	1 000	1 000	1 000	0	3 000
Parker og anlegg	2023	8 000	2 000	2 000	2 000	2 000	8 000
Prosjektleder stilling - FDV 50% investering	2023	1 496	374	374	374	374	1 496
Sandnes og Bjørnevatn skole	2020	16 450	16 450	0	0	0	16 450
Utbygging Skytterhusfjellet	2020	17 000	17 000	0	0	0	17 000
Utstyrsoppgradering Teknisk	2023	4 000	1 000	1 000	1 000	1 000	4 000
Utvidelse av teleslynger i kommunale bygg. Vedtak 040/19.	2023	800	200	200	200	200	800
Sum Teknisk		79 246	47 324	14 774	9 074	8 074	79 246
Finans							
Kirkebygg - oppgradering og vedlikehold	2020	8 000	4 000	0	2 000	2 000	8 000
Økt tilgjengelighet kollektivtransport	2023	2 000	500	500	500	500	2 000
Sum Finans		10 000	4 500	500	2 500	2 500	10 000
Sum		165 446	109 924	28 174	14 474	12 874	165 446

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Samlede prosjektbeløp		Økonomiplan				Sum
	Ferdig år	Netto prosjekt utgift	2020	2021	2022	2023	2020-23
Teknisk							
Oppgradering avløp	2023	9 600	2 400	2 400	2 400	2 400	9 600
Oppgradering vann	2023	14 400	3 600	3 600	3 600	3 600	14 400
Sum Teknisk		24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000
Sum		24 000	6 000	6 000	6 000	6 000	24 000